

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวกลุ่ม 3 จังหวัด

**Economic Impact from 3 Clustering Province of Tourism
Industry Analysis**

คณะผู้วิจัย

นายปิยะ

เพชรสงค์

นายเกียรติขจร

ไชยรัตน์

คณะเทคโนโลยีการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

ได้รับเงินการสนับสนุนทุนวิจัย ประเภทอุดหนุนทั่วไป

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2552

บทคัดย่อ

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต 3 จังหวัดภาคใต้ ที่จัดทำขึ้นเป็นตารางที่สามารถแสดงให้เห็นภาพความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันระหว่างสาขาหรือกิจกรรมการผลิตต่างๆ ได้ ที่มีขนาด 16 กิจกรรมการผลิต โดยตาราง I/O ระดับจังหวัดนั้นจะแสดงให้เห็นภาพของโครงสร้างการผลิตภายในจังหวัดนั้นๆ ว่ามีโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละสาขาเป็นสัดส่วนเท่าใด รวมทั้งบอกถึงสัดส่วนการกระจายผลผลิตของจังหวัดนั้นๆ ว่ามีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตเพื่อเป็นปัจจัยการผลิตในแต่ละกิจกรรมหรือเพื่อเป็นสินค้าเพื่อการบริโภค (อุปสงค์ขั้นสุดท้าย) ให้แก่ครัวเรือน ภาครัฐบาล และธุรกิจต่างๆ ในท้ายที่สุดแล้วตาราง I/O ระดับจังหวัดยังสามารถสรุปผลได้อีกด้วยว่าจังหวัดนั้นๆ มีศักยภาพในกิจกรรมการผลิตใดบ้าง และกิจกรรมใดที่ควรสนับสนุนหรือควรปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์สถานะของเศรษฐกิจการผลิตภายใน 3 จังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้สามารถสรุปศักยภาพภายในแต่ละจังหวัด ในด้านระดับการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดสำหรับกิจกรรมการผลิตสินค้าต่างๆ โดยพบว่าแต่ละจังหวัดจะมีกิจกรรมการผลิตที่มีการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากทรัพยากรในพื้นที่ประกอบกับทำเลที่ตั้งที่มีความคล้ายกัน และหากพิจารณาเพิ่มเติมด้านมูลค่าผลผลิตที่แต่ละกิจกรรมผลิตได้ จะทำให้ทราบว่าในแต่ละจังหวัดมีกิจกรรมการผลิตที่มีศักยภาพคล้ายกัน และมีกิจกรรมที่ควรสนับสนุน

สำหรับอุตสาหกรรมบริการหรือการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัดก็มีศักยภาพที่ควรสนับสนุนเช่นกันผลของความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสามารถจำแนกกิจกรรมการผลิตของแต่ละจังหวัดที่ควรเป็นแหล่งอุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำ ที่ให้การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตซึ่งกันและกัน รวมทั้งเป็นแหล่งผลิตสินค้าที่มีศักยภาพเพื่อนำรายได้เข้ากลุ่มจังหวัดได้เพิ่มขึ้นดังนี้ อุตสาหกรรมต้นน้ำ การเกษตร การก่อสร้าง การปศุสัตว์ สวนผลไม้ อุตสาหกรรมกลางน้ำ คือ การก่อสร้างอุตสาหกรรมไม้ อุตสาหกรรมปลายน้ำ คือ อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง ที่พักและร้านอาหาร

และสาขากิจกรรมทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับการบริการหรือการท่องเที่ยวเป็นสาขาที่มีความเชื่อมโยงกับสาขากิจกรรมอื่นสูง สามารถส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ในอันดับที่ 4 จากทั้งหมด 16 สาขากิจกรรมและมีผลต่อการขยายตัวของระบบทางเศรษฐกิจประมาณ 1.027 ล้านบาท และหากพิจารณาสาขากิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องไม่ว่า ที่พักและร้านอาหาร การขนส่ง และการก่อสร้างมีผลต่อความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจทั้งสิ้นดังนั้นหากมีการสนับสนุนจากนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นระบบภาคการบริการ ซึ่งคืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นที่เกี่ยวข้องสามารถส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยฉบับนี้ ทำให้ผู้เขียนได้รู้คุณค่าและความจำกัดของเวลาที่มีอยู่ซึ่งต้องจัดสรรให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งผลลัพธ์จากงานซึ่งบอกอะไรหลายๆอย่างเพื่อจะได้มาซึ่งความสำเร็จ ผู้วิจัยเขียนขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานจังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง เป็นอย่างสูงสำหรับความกรุณาที่ท่านได้สละเวลาอันมีค่าในการให้ความรู้ คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และเสนอแนวทางที่เกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องของงานวิจัย จนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

งานวิจัยชิ้นนี้ได้ให้บทเรียนหลายอย่างที่สำคัญเรื่องแรกคือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยสำคัญมากครับสำคัญจริงๆ เรื่องที่สองเทคนิคของการวิเคราะห์ที่ท่านที่เคยใช้เทคนิค I/O ในการทำงานวิจัยแนวทางนี้ในอดีตเป็นเหมือนครุทางอ้อมให้ผู้ทำการวิจัยได้ทำงานชิ้นนี้สำเร็จ ผมเข้าใจว่าท่านคงเจอเรื่องยุ่งยากในเชิงเทคนิคการวิเคราะห์เหมือนผม เรื่องที่สามเป็นเรื่องระหว่างทาง กว่าที่งานชิ้นนี้จะสำเร็จมันบอกถึงคุณค่าของงานและของคนที่เกี่ยวข้องหลากหลายความรู้สึกร่วมกัน

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ น้องหม่อมที่ช่วยงานอย่างเต็มแรงแข็งขันเราคงร่วมงานกันอีกในอนาคต ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุด คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูล หวังว่าคุณประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้จะมีต่อไปในอนาคต ส่วนความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องประการใดในการศึกษานี้ ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ผู้วิจัย

มีนาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(1)
Abstract	(2)
กิตติกรรมประกาศ	(3)
สารบัญ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	6
1.3 ขอบเขตการศึกษา	6
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	7
- ระดับจังหวัด	7
- ระดับกลุ่มจังหวัด	7
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม	
2.1 กรอบแนวคิดพื้นฐานของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต	10-16
2.2 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	17
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย	17-21
2.4 การศึกษาโดยใช้แบบจำลองตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาค	21-26
2.5 งานวิจัยต่างประเทศ	26-31
บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของภาคใต้	
3.1 ภาคเกษตรกรรม	33
3.2 การท่องเที่ยว	39
3.3 การค้าชายแดน	39
3.4 อุตสาหกรรม	39- 45
3.5 สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง	45- 47
3.6 สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดตรัง	48-50
3.7 สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช	52-55

สารบัญ

หน้า

บทที่ 4 แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตระดับภูมิภาค

4.1 จำนวนสาขาเศรษฐกิจของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต	56-59
4.2 การสร้าง Cross – Industry Location Quotient	59
4.3 โครงสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้	60-61
4.4 การจัดลำดับความสำคัญทางเศรษฐกิจของสาขาการผลิตในภาคใต้	61
4.5 ผลกระทบไปด้านหน้า (Forward Linkages)	65
4.6 ผลกระทบไปด้านหลัง (Backward Linkages)	67-69

บทที่ 5 การวิเคราะห์ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

5.1 มูลค่าผลผลิตรวมหรืออุปทานรวม (Total Supply)	70-81
5.2 อุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand)	82
5.3 ส่วนเหลือมทางการตลาด และค่าขนส่ง	83-85

บทที่ 6 การวิเคราะห์โครงสร้างปัจจัยการผลิตและผลผลิตและศักยภาพของ

อุตสาหกรรมภายในกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

6.1 สรุปผลการศึกษา	87
6.2 ข้อเสนอแนะเชิงการพัฒนาพื้นที่	88

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก. รหัสและรายชื่อกิจกรรมการผลิต

ภาคผนวก ข. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องการวิจัย

ภาคผนวก ค. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย และรายได้ด้านการท่องเที่ยว	3
ตารางที่ 2	เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหมวด ตามหมวดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ปี 2549-2550	4
ตารางที่ 3	แสดงผลการท่องเที่ยว ปี 2548-2550	5
ตารางที่ 4	ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้เทียบกับของประเทศ ณ ราคาประจำปี	
ตารางที่ 5	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ตามราคาประจำปี จำแนกตามภาค พ.ศ.2546-2550	34-35
ตารางที่ 6	ผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จำแนกตามจังหวัดภาคใต้ พ.ศ. 2546-2550	36
ตารางที่ 7	ผลผลิตจากข้าวเจ้าและข้าวเหนียวของประเทศ ปี 2551/2552	37
ตารางที่ 8	ผลผลิตจากปาล์มน้ำมันของประเทศ ปี 2550/2551	37
ตารางที่ 9	ผลผลิตจากยางพาราของประเทศ ปี 2550/2551	37
ตารางที่ 10	จำนวนปศุสัตว์และสัตว์ปีกของภาคใต้	38
ตารางที่ 11	สถานประกอบการอุตสาหกรรมในภาคใต้ (จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ) ปี 2549	41
ตารางที่ 12	โรงงานอุตสาหกรรมในภาคใต้ (จำแนกประเภทอุตสาหกรรม ปี 2550)	43
ตารางที่ 13	สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมชมเยือนจังหวัดพัทลุง ปี 2548-2550	46
ตารางที่ 14	รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ของจังหวัดพัทลุง ปี 2548-2550	47
ตารางที่ 15	สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมชมเยือนจังหวัดตรัง ปี 2548-2550	50
ตารางที่ 16	รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ของจังหวัดตรัง ปี 2548-2550	51
ตารางที่ 17	สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมชมเยือนจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2548-2550	54
ตารางที่ 18	รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2548-2550	55

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 19	สาขาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มีการผลิตในภาคใต้	58
ตารางที่ 20	การแจกแจงสาขาการผลิตที่อยู่ในแบบบัญชีการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้	58
ตารางที่ 21	สัดส่วนมูลค่าผลผลิตของภาคใต้กับมูลค่าผลผลิตของประเทศ ปี 2543	59
ตารางที่ 22	ค่าสัมประสิทธิ์ CIQ	60
ตารางที่ 23	ตารางแบบจำลองบัญชีการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ ณ ราคาปี 2543	63
ตารางที่ 24	ค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของแบบจำลองบัญชีการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้	64
ตารางที่ 25	ผลกระทบไปด้านหน้าต่อผลผลิต และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย	66
ตารางที่ 26	ผลกระทบไปด้านหลังต่อผลผลิต และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย	68
ตารางที่ 27	มูลค่าและสัดส่วนของอุปทานรวม ผลผลิตภายในพื้นที่ และสินค้านำเข้าของพื้นที่ต่างๆ	71
ตารางที่ 28	มูลค่าและร้อยละของอุปทานรวมจำแนกตามสินค้าและบริการต่างๆ ของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้	72
ตารางที่ 29	มูลค่าผลผลิตภายในจังหวัด ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง และมูลค่าเพิ่ม ของพื้นที่ต่างๆ ปี 2547	73
ตารางที่ 30	มูลค่าและร้อยละของผลผลิตภายในจังหวัดจำแนกตามสินค้า และบริการต่างๆ ของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้	74
ตารางที่ 31	มูลค่าเพิ่มของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้	79
ตารางที่ 32	มูลค่าและร้อยละของการนำเข้าสินค้าและบริการต่างๆ	81
ตารางที่ 33	มูลค่าและร้อยละของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย	82
ตารางที่ 34	มูลค่าส่วนเหลือมทางการตลาด และค่าขนส่งของ 3 จังหวัด	84

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่มีความหลากหลายและความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ประเทศไทยสามารถที่จะผลิตสินค้าได้หลายประเภท โดยเฉพาะสินค้าการเกษตร เช่น ข้าวโพด ยางพารา มันสำปะหลัง ฯลฯ ซึ่งสินค้าเหล่านี้สามารถส่งออกเป็นสินค้าหลักของประเทศไทย สร้างรายได้เงินตราต่างประเทศให้กับประเทศไทยเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อระยะเวลาผ่านไป การแลกเปลี่ยนของระบบเศรษฐกิจโลกมีการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งของประเทศไทย ส่งผลให้สินค้าเกษตรที่เคยเป็นสินค้าหลักของประเทศไทยเริ่มลดบทบาทลงโดยสินค้าประเภทอื่นๆ เข้ามามีบทบาทในการเป็นสินค้าส่งออกแทน เช่น สินค้าประเภทเครื่องนุ่งห่ม-สิ่งทอ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ฯลฯ และหากพิจารณาอุตสาหกรรมอีกประเภทหนึ่งที่สามารถสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศให้ประเทศไทยได้อย่างต่อเนื่องมากกว่าสินค้าส่งออกประเภทเกษตรและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ นั่นก็คือ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว

โดยอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย ได้เริ่มมีบทบาทสำคัญในการช่วยพัฒนาประเทศอย่างจริงจังเป็นครั้งแรกในปี 2520 เมื่อรัฐบาลได้นำแผนพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งจัดทำโดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (ปี 2524) อุตสาหกรรมท่องเที่ยวนั้นสามารถสร้างรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศได้เป็นจำนวนมาก และอยู่ในอันดับต้นๆ เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าส่งออกหลักๆ ของประเทศที่ยังสร้างรายได้ได้น้อยกว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวค่อนข้างมาก นับจากนั้นเป็นต้นมา จึงมีการบรรจุแผนพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาฯ เรื่อยมา โดยมีวัตถุประสงค์หลักอยู่ 2 ประการ คือ

1. ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งมุ่งเน้นในการเพิ่มรายได้ การจ้างงาน การกระจายรายได้และการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค

2. ด้านสังคมและวัฒนธรรมซึ่งได้มุ่งเน้นที่จะอนุรักษ์ ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของประเทศไทยและโบราณสถานในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศไทย

และผลที่ได้จากการเข้ามาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ คือ รายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในประเทศไทย ทำให้ประเทศไทยมีรายได้ในรูปเงินตราต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งเทียบได้กับการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศ เพียงแต่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้นเป็นการที่นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางเข้ามาซื้อสินค้าและบริการภายในประเทศ

นอกจากนี้การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวยังก่อให้เกิดผลทางด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ อีกเช่น การสร้างรายได้และการจ้างงานเพิ่มขึ้นในประเทศได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง เนื่องจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทำให้เกิดการขยายตัวของธุรกิจต่าง ๆ เพื่อผลิตสินค้าและบริการสนองต่อความต้องการหรือเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งนอกจากการส่งเสริมให้มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และเกิดการเชื่อมโยงระหว่างกันในอุตสาหกรรมต่าง ๆ กับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังส่งผลเชื่อมโยงให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้นในธุรกิจหรือภาคการผลิตสาขาอื่น ๆ ด้วย รวมถึงการกระจายความเจริญและการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

จากที่กล่าวมาข้างต้น อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้และเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ผลที่ได้รับจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังเกิดผลกระทบด้านอื่น ๆ อีก ซึ่งสามารถแยกผลกระทบที่ได้รับจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็น 2 ส่วน คือ **ผลกระทบทางตรง และผลกระทบทางอ้อม (เกี่ยวเนื่อง)** โดยผลที่เกิดขึ้นโดยตรงนั้นจะต้องส่งผลกระทบต่อธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจโรงแรมและที่พักต่าง ๆ ภัตตาคาร – ร้านอาหาร สถานบันเทิง ร้านค้าของที่ระลึก การคมนาคมขนส่ง ฯลฯ ซึ่งธุรกิจดังกล่าวจะได้รับผลจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยสามารถสร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการ และเกิดการจ้างงานในธุรกิจขึ้น โดยมีความต้องการแรงงานที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แม้ว่าธุรกิจบางประเภทจะได้รับผลกระทบโดยตรงจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยว แต่ก็ยังคงได้รับผลทางอ้อมซึ่งเป็นผลประโยชน์อันเนื่องจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว โดยทำให้เกิดการผลิตสินค้าและบริการรวมไปถึงวัตถุดิบต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นลูกโซ่ไป โดยผลที่เกิดจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นผลทางตรงหรือทางอ้อม ย่อมส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดการขยายตัวได้เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ

ผลที่กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยเน้นนักท่องเที่ยวที่เป็นชาวต่างประเทศ แต่ในความจริงผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยเกิดจากนักท่องเที่ยวภายในประเทศและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศรวมกัน การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเภท มีส่วนในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศได้เหมือนกัน แต่ค่าตัวทวีคูณอาจมีความแตกต่างกันบ้าง เพราะแหล่งที่มาของรายได้มีความแตกต่างกัน แต่บางเรื่องการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศไม่สามารถช่วยให้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศดีขึ้นได้ โดยเฉพาะการได้มาเงินตราต่างประเทศซึ่งต้องอาศัยการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ส่วนนักท่องเที่ยวภายในประเทศสามารถช่วยประหยัดเงินตราต่างประเทศไม่ให้ไหลออกนอกประเทศ โดยการท่องเที่ยวภายในประเทศแทน เมื่อทั้ง 2 แหล่งรายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้ง 2 ประเภท มีความสอดคล้องกันย่อมส่งผลให้ดุลการชำระเงินระหว่างประเทศและทุนสำรองเงินตราต่างประเทศดีขึ้นเป็นลำดับ

ซึ่งในปัจจุบันอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้อย่างมหาศาลให้กับประเทศ อีกทั้งภาคของการท่องเที่ยวที่มีความได้เปรียบทั้งในเรื่องของสถานที่ท่องเที่ยว วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทย คุณภาพการบริการ ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ และเป็นฐานรายได้เงินตราต่างประเทศที่มีความสำคัญมากขึ้น คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จึงทำให้รัฐบาลได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญโดยมุ่งให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม หรือแม้แต่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางด้านงานให้บริการของผู้ประกอบการที่พักและโรงแรม การบินและการขนส่ง ผู้ประกอบการทางด้านอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น หรือการเพิ่มความหลากหลายของรูปแบบการท่องเที่ยวและการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคบริการและการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามายังประเทศไทย และรายได้ด้านการท่องเที่ยว

ปี	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	การขยายตัว (ร้อยละ)	รายได้ท่องเที่ยว (ล้านบาท)	การขยายตัว (ร้อยละ)
2544	10,061,950	5.8	299,047	4.8
2545	10,799,067	7.3	323,484	8.2
2546	10,004,453	-7.4	309,269	-4.4
2547	11,650,703	16.5	384,360	24.3
2548*	11,440,000	-1.8	400,000	4.1
2549**	12,400,000	8.4	468,000	17.0

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

รวบรวมโดย : บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด

หมายเหตุ : * ตัวเลขเบื้องต้น **ประมาณการ

ดังตัวอย่างในอดีตที่ผ่านมาของนโยบายของรัฐบาลในหลาย ๆ สมัยซึ่งต่างก็ให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมากเนื่องจากความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ได้ เช่น รัฐบาลในช่วงที่เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจปี 2540 ได้ใช้อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และนำเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศ โดยรัฐบาลต้องการให้เกิดทั้งผลทางตรงและผลทางอ้อม ซึ่งทำให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดการขยายตัว และผลดีต่อภาวะเศรษฐกิจ รวมทั้งช่วยลดผลกระทบในทางลบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตลงได้ เช่นในปี 2541 ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเกิดวิกฤตอย่างหนัก เงินตราต่างประเทศไหล

ออกเป็นจำนวนมาก รัฐบาลในช่วงนั้นได้ดำเนินมาตรการต่าง ๆ มากมาย นโยบายในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจออกมาเป็นระยะ ๆ ทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาว และมาตรการหนึ่ง而出มาก็คือ มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวจะสามารถสร้างรายได้ในรูปแบบเงินตราต่างประเทศ เพื่อชดเชยกับเงินตราต่างประเทศที่ไหลออก เพื่อให้ภาวะดุลการชำระเงินของประเทศไทยไม่ทรุดหนักลงไปอีก และปัญหาสำคัญอีกประการคือ ปัญหาการว่างงาน ซึ่งรัฐบาลหวังในผลที่เกิดจากมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอาจช่วยแก้ปัญหาการว่างงานและปัญหาอื่น ๆ ที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตได้

โดยในปี 2550 ประเทศไทยได้รับรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งสิ้น 547,781.81 ล้านบาท ในขณะที่มีรายจ่ายจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ไปท่องเที่ยวต่างประเทศจำนวน 100,475.33 ล้านบาท ส่งผลให้ประเทศไทยมีดุลการท่องเที่ยวเกินดุล 447,306.48 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2549 คิดเป็นร้อยละ 15.81

ตารางที่ 2 : เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายรายหมวดตามหมวดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ปี 2549-2550

รายการ	2550 ^P			2549		
	จำนวน	สัดส่วน	% (+/-)	จำนวน	สัดส่วน	% (+/-)
ค่าซื้อสินค้าของที่ระลึก	1,071.78	26.01	- 3.14	1,106.47	27.34	+ 1.52
ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	479.91	11.65	+ 1.50	472.82	11.68	- 4.29
ค่าบริการท่องเที่ยว	177.66	4.31	- 1.84	180.99	4.47	+ 9.24
ค่าที่พัก	1,145.32	27.79	+ 6.30	1,077.40	26.61	+ 5.80
ค่าอาหาร/เครื่องดื่ม	731.10	17.74	+ 1.90	717.45	17.72	- 0.76
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	121.44	2.95	+ 12.77	107.69	2.66	+ 23.37
รวม	4,120.95	100.00	+ 1.80	4,048.22	100.00	+ 4.06

ที่มา : กลุ่มฐานข้อมูลการตลาด สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

หมายเหตุ ^P: ข้อมูลเบื้องต้น

ดังนั้นผลที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงสามารถชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก และเพื่อเป็นการกระจายรายได้ให้กับประชากรอย่างแท้จริง จึงจะต้องมีการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ให้มีแนวทางในการพัฒนาทั้งระดับประเทศและระดับภูมิภาค ซึ่งแต่ละภูมิภาคนั้นต่างก็มีความแตกต่างกันทั้งในด้านประสิทธิภาพของทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งวัตถุดิบที่มีความจำเป็นต่อปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้นๆ

ตารางที่ 3: แสดงดุลการท่องเที่ยว ปี 2548-2550

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2550		2549		2548	
	มูลค่า	% (+/-)	มูลค่า	% (+/-)	มูลค่า	% (+/-)
รายได้จากการท่องเที่ยว	547,781.81 ^P	+ 13.57	482,319.17	+ 31.29	367,380.36	- 4.42
รายจ่ายจากการท่องเที่ยว	100,475.33	+ 4.57	96,084.81	+ 19.03	80,723.05	- 3.75
ดุลการท่องเที่ยว	447,306.48^P	+ 15.81	386,234.36	+ 34.74	286,657.31	- 4.60

ที่มา : กลุ่มฐานข้อมูลการตลาด สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

หมายเหตุ /P: ข้อมูลเบื้องต้น

สำหรับภาคใต้ของประเทศไทย นับว่าภาคใต้เป็นภาคที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรเป็นจำนวนมาก มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและครอบคลุมเกือบทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นทั้งที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหรือแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญเหมาะต่อการท่องเที่ยว การมีทรัพยากรที่หลากหลายที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาการเกษตร ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล และผลิตภัณฑ์ประมงทะเล อุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรกรรม และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การเป็นแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาค คือ สนับสนุนการลงทุนของเอกชนโดยตรงในสาขาเศรษฐกิจที่จะส่งเสริมให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภูมิภาคมากที่สุด ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรและโครงสร้างทางเศรษฐกิจแต่ละภูมิภาคเอง รวมทั้งแนวคิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามภูมิภาคและระดับกลุ่มจังหวัด (Cluster)

ปัจจุบันแนวคิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามภูมิภาคและระดับกลุ่ม 3 จังหวัด (Cluster) คือ จังหวัดตรัง จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดพัทลุง ก็จำเป็นต้องอาศัยยุทธศาสตร์การพัฒนาเชิงพื้นที่ในการพัฒนากลุ่มจังหวัดเหล่านี้ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้หากพิจารณาจากฐานทรัพยากรในระดับกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

ของแต่ละจังหวัดพบว่ามี ความแตกต่างกัน และฐานทรัพยากรดังกล่าวเหมาะที่จะเป็นแหล่งผลิตและแหล่งตลาดระหว่างกันได้เช่นกัน ดังนั้นความจำเป็นที่จะให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้มแข็งของภาคการผลิตและบริการ จะสามารถช่วยปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและการแก้ปัญหาความยากจน รวมไปถึงการกระจายรายได้ที่ดีขึ้นได้ รวมถึงการที่จะพัฒนาโดยยกระดับจากพื้นที่เศรษฐกิจขนาดเล็กเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ ในระดับจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดและเชื่อมโยงต่อไปยังระดับภูมิภาคและระดับประเทศนั้น ควรต้องพิจารณาให้ระดับการผลิตของสาขากิจกรรมทางเศรษฐกิจระดับต่างๆ สามารถสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ โดยอาศัยความหลากหลายในพื้นที่ก่อให้เกิดอุปสงค์และอุปทานระหว่างกัน และในแต่ละระดับจะได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอันมาจากผลของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกัน ความสมดุลในการจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนา รวมทั้งการรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืนต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้ จึงเห็นความสำคัญในการพิจารณาศักยภาพของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในระดับกลุ่มจังหวัด ซึ่งยังไม่ได้มีการพิจารณาเพื่อการพิจารณาจากฐานทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดอย่างจริงจัง ด้วยเหตุนี้จึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่ามูลค่าผลผลิตในระดับกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ จะมีผลกระทบทางเศรษฐกิจในด้านการท่องเที่ยวอย่างไรบ้าง และจะพิจารณาถึงผลกระทบไปข้างหน้า (Forward Linkage) และผลกระทบไปด้านหลัง (Backward Linkage) ของสาขากิจกรรมทางเศรษฐกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาถึงความเชื่อมโยงสำหรับการสนับสนุนและส่งเสริมให้เป็นอุตสาหกรรมหลักที่เติบโต เกิดการพัฒนาที่มีพื้นฐานจากพื้นที่ตนเอง มีการเติบโตอย่างเพียงพอและยั่งยืน ลดการพึ่งพาจากภายนอก พร้อมปรับสภาพการเปลี่ยนแปลงจากสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อมในระดับประเทศหรือภูมิภาคให้สอดคล้องกับระดับโลก ทั้งนี้เป้าหมายปลายสุดของการพัฒนาก็เพื่อจะส่งผลให้ระดับคุณภาพชีวิต ความมั่นคงของชีวิตของประชากรในระดับกลุ่ม 3 จังหวัดมั่นคงต่อไป

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ สามารถกำหนดวัตถุประสงค์สำคัญสำหรับการวิจัย ดังนี้

- 1) เพื่อสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต – ผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัด โดยการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การผลิตจากแบบจำลองปัจจัยการผลิต – ผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัด
- 2) วิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว คือ มูลค่าผลผลิตด้านรายได้ การจ้างงานที่เกิดขึ้น

3) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัด โดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต – ผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัด มาพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของอุตสาหกรรมต่างๆ โดยพิจารณาผลกระทบไปข้างหน้า (Forward Linkage) และผลกระทบไปด้านหลัง (Backward Linkage)

3. ขอบเขตการศึกษา

1) ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยผลทางเศรษฐกิจที่เกิดจากสาขาของกิจกรรมทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัดนครศรีธรรมราช ตรัง และพัทลุง

2) ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะทำการศึกษาผลทางเศรษฐกิจที่เกิดจากสาขาของกิจกรรมทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ โดยพิจารณาเฉพาะผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งทำการวิเคราะห์ โดยการสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต – ผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัด และในการศึกษาครั้งนี้จะไม่ครอบคลุมถึงผลกระทบจากสภาวะการคลังทางสังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม โดยในการศึกษาทำการแบ่งเป็นประเด็นสำคัญเพื่อการศึกษาดังต่อไปนี้

(1) การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของสาขากิจกรรมทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในกลุ่ม 3 จังหวัดที่มีผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจ คือ ด้านรายได้ การจ้างงาน เป็นต้น

(2) วิเคราะห์ผลกระทบของสาขากิจกรรมทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวต่างๆ โดยพิจารณาผลของการเชื่อมโดยไปข้างหน้า (Forward Linkage) และผลการเชื่อมโดยไปข้างหลัง (Backward Linkage)

โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์จะใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต – ผลผลิตของประเทศไทย ปี 2548 เป็นต้นแบบในการสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต – ผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัด

(3) แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา การศึกษาความเชื่อมโยงทางด้านการผลิต การจ้างงาน และรายได้ของภาคโดยอาศัยแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาค เข้ามาใช้ในการศึกษา รวมทั้งข้อมูลทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยว การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว โดยใช้ข้อมูลประเภททุติยภูมิของหน่วยงานต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

- แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศไทยปี 2548 จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

- ข้อมูลรายได้จากการท่องเที่ยว การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในแต่ละภาคของประเทศ จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักนายกรัฐมนตรี

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการ การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ คือ สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ระดับ ดังนี้คือ

4.1 ระดับจังหวัด

- 1.ทราบถึงการใช้มูลค่าของปัจจัยการผลิตเพื่อผลิตสินค้าแต่ละชนิด
2. ทราบโครงสร้างของปัจจัยการผลิตและผลผลิต

4.2 ระดับกลุ่มจังหวัด

- 1.ทราบถึงโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตและผลผลิตระหว่างกลุ่มจังหวัด
- 2.ได้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัด โดยการประมาณค่าสัมประสิทธิ์การผลิตจากแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัด

3.ทราบผลการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ มูลค่าผลผลิต โดยพิจารณาผลกระทบไปข้างหน้า (Forward Linkage) และผลกระทบไปข้างหลัง (Backward Linkage)

5. นำผลที่ได้รับจากการวิจัยเป็นองค์ความรู้ในการวิจัยต่อไป

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตในระดับจังหวัดเป็นการศึกษาหรือการจัดการข้อมูลในระดับพื้นที่ ระดับจังหวัด และระดับกลุ่มจังหวัดเพื่อให้ทราบถึงกระบวนการ และปริมาณการเคลื่อนย้ายผลผลิตและปัจจัยการผลิตระหว่างจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน โดยนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย และงานวิจัยต่างประเทศ ซึ่งสามารถสรุปวิธีการและแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

2.1 กรอบแนวคิดพื้นฐานของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

2.1.1 ความหมายของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Concept of I-O Table)

คือ วิธีการหนึ่งที่จะจัดรวบรวมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Activity) ของประเทศให้เป็นระบบได้ ก็โดยการแบ่งกลุ่มกิจกรรมเหล่านั้นให้เป็นหมวดหมู่ตามประเภทสาขาการผลิต (Sector or Industry) เช่น สาขาการผลิตภาคเกษตรกรรม เหมืองแร่ อุตสาหกรรม ขนส่ง ก่อสร้าง บริการ และอื่นๆ เป็นต้น และเมื่อตั้งข้อสมมุติฐาน (Assumption) เพิ่มเติมว่าแต่ละสาขาการผลิตจะผลิตสินค้าประเภทเดียวและมีกระบวนการผลิตอย่างเดียวกันแล้ว แนวความคิดนี้สามารถที่จะนำมาใช้ในการจัดสร้างตารางแสดงความสัมพันธ์ของการผลิต และการแจกแจงผลผลิตของสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งได้อย่างเป็นระบบ (Systematic) กล่าวคือ ในระบบเศรษฐกิจนั้นสาขาการผลิตแต่ละสาขาการผลิตจำเป็นต้องใช้ปัจจัยการผลิต (Input) อะไรบ้าง เพื่อนำมาใช้ในการผลิตสินค้าต่างๆ ซึ่งจำแนกได้ออกเป็น 2 กลุ่มหลักๆ คือ ปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Intermediate Input) และปัจจัยการผลิตเบื้องต้น (Primary Input) ได้แก่ แรงงาน ทุน และส่วนเกินของการประกอบการ ในขณะเดียวกันเมื่อแต่ละสาขาการผลิต ผลิตสินค้านั้นขึ้นมาแล้วก็จะขายสินค้าที่ผลิตได้ (Output) ให้กับสาขาการผลิตอื่นๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตในการผลิตสินค้าอื่นๆ ต่อไป นอกจากนี้แล้วยังจำหน่ายให้กับครัวเรือน รัฐบาล ธุรกิจเอกชน ต่างประเทศ และเก็บไว้เป็นสินค้าคงเหลือที่เรียกว่า เป็นการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้าย (Final Demand)

โดยนัยดังกล่าวแล้ว ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจะแสดงให้เห็นการหมุนเวียน (Flow) ของสินค้าและบริการระหว่างสาขาการผลิต (Sector) ต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลาที่แน่นอน (โดยปกติจะกำหนดระยะเวลา 1 ปี) โดยด้านแนวตั้ง (Column) ของตารางจะแสดงโครงสร้างการผลิต (Input Structure) และด้านแนวนอน (Row) จะแสดงถึงการแจกแจงหรือการกระจายผลผลิต (Output Distribution) ของแต่ละสาขาการผลิตในระบบเศรษฐกิจ และตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตอาจจะเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า ตารางความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรม (Inter-Industrial Relations Table)

2.1.2 โครงสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต

แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต เป็นแบบจำลองที่ใช้อธิบายลักษณะโครงสร้างของระบบเศรษฐกิจโดยระบบเศรษฐกิจหนึ่ง ณ ช่วงเวลาหนึ่ง ด้วยราคาปัจจุบัน (Current Price) โดยรวมกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นระบบ และแบ่งกลุ่มออกเป็นหมวดหมู่ตามประเภทสาขาเศรษฐกิจ (Sector or Industry) แต่ละสาขาเศรษฐกิจจะผลิตผลผลิตที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นผลผลิตที่เหมือนกันโดยสมบูรณ์ (Homogenous) โดยแต่ละสาขาเศรษฐกิจจำเป็นต้องซื้อสินค้าและบริการจากสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ จำนวนหนึ่ง เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตในการผลิตสินค้าและบริการของตน และในขณะเดียวกัน แต่ละสาขาเศรษฐกิจจะมีการจำหน่ายผลผลิตของตนเองบางส่วนให้แก่สาขาเศรษฐกิจอื่นๆ ด้วย

แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต ประกอบด้วย ตารางพื้นฐานที่สำคัญ 3 ตาราง ได้แก่

- 1) ตารางการซื้อขายสินค้าและบริการ (Transaction Table) หรือ ตารางการไหลเวียนของสินค้าและบริการ (Flow Table) 2) ตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรง (Direct Coefficient Table) หรือ ตารางค่าสัมประสิทธิ์เทคนิคการผลิต (Technical Coefficient Table) 3) ตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อม (Direct and Indirect Coefficient Table) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ตารางการซื้อขายสินค้าและบริการ (Transaction Table)

ตารางการซื้อขายสินค้าและบริการ เป็นการอธิบายพฤติกรรมการเคลื่อนย้ายของปัจจัยการผลิตและผลผลิตระหว่างสาขาเศรษฐกิจและส่วนอื่นๆ ของระบบเศรษฐกิจ โดยตารางการซื้อขายสินค้าและบริการ ประกอบด้วย 4 ส่วนสำคัญ ดังภาพ

ความต้องการสินค้าและ บริการขั้นกลางเพื่อใช้ในการผลิต (Intermediate Demand or Intermediate Transaction) (X_{ij})	การบริโภคขั้นสุดท้าย (Final Demand) (F_j)	มูลค่าผลผลิตรวม (Total Output) (X_j)
ค่าตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary Input) หรือมูลค่าเพิ่ม (Value Added) (V_j)		
มูลค่าผลผลิตรวม (Total Output) (X_j)		

ภาพที่ 2 แสดงองค์ประกอบของตารางการซื้อขายสินค้าและบริการ Output Distribution (row)

ส่วนที่หนึ่ง แสดงการเคลื่อนย้ายระหว่างปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Transaction Table: X) โดยสาขาเศรษฐกิจในระบบเศรษฐกิจจะถูกจัดเรียงลำดับในแนวนอน (Row) ในฐานะผู้ขายผลผลิต และเรียงลำดับในแนวตั้ง (Column) ในฐานะผู้ซื้อปัจจัยการผลิต โดยส่วนของปัจจัยการผลิตจะประกอบไปด้วยสองส่วน คือ ปัจจัยการผลิตที่มาจากการผลิตในประเทศรวมกับปัจจัยการผลิตนำเข้า ก็จะได้ปัจจัยการผลิตขั้นกลางทั้งหมด (Intermediate Input)

ส่วนที่สอง แสดงถึงปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary Input) ซึ่งแสดงในรูปของผลตอบแทนของปัจจัยการผลิตขั้นต้น ประกอบด้วย ค่าจ้างแรงงาน ส่วนเกินจากการประกอบการ (ได้แก่ กำไร ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ย) ค่าเสื่อมราคา และภาษีทางอ้อม ซึ่งรวมเรียกว่า มูลค่าเพิ่ม (Value Added: V)

ส่วนที่สาม แสดงมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ (Final Demand: F) ประกอบด้วย การบริโภคของครัวเรือน การลงทุนของเอกชน การใช้จ่ายของรัฐบาล ส่วนเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือ และการส่งออก

ส่วนที่สี่ แสดงมูลค่ารวมของผลผลิตของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ (Total Output: X)

หรืออาจกล่าวได้ว่า ตารางการซื้อขายสินค้าและบริการ เป็นการจำแนกความสัมพันธ์ของสาขาเศรษฐกิจสาขาต่างๆ ไว้เป็น 2 ลักษณะ คือ

ลักษณะที่ (1) ตารางแสดงโครงสร้างการผลิต (Input Structure) เป็นการพิจารณาตารางซื้อขายสินค้าและบริการในแนวนอน ซึ่งแสดงถึงรายจ่ายหรือมูลค่าของโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Intermediate Input) ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่ได้จากการผลิตขึ้นภายในสาขาเศรษฐกิจของตนหรือผลิตขึ้นจากสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ และปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary Input) ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่มีได้ถูกผลิตขึ้นมาโดยสาขาเศรษฐกิจใดๆ ในระบบเศรษฐกิจ

เช่น ในแนวนอนที่ 1 หมายถึง การผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่ 1 มูลค่า x บาท ต้องใช้ปัจจัยการผลิตจากสาขาเศรษฐกิจที่ 1 มูลค่า x บาท ใช้ปัจจัยการผลิตจากสาขาเศรษฐกิจที่ 2 มูลค่า x บาท ตลอดจนถึง ใช้ปัจจัยการผลิตจากสาขาเศรษฐกิจที่ n มูลค่า x บาท และจ่ายผลตอบแทนให้กับปัจจัยการผลิตขั้นต้นมูลค่า v บาท

ความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถแสดงในรูปพีชคณิตได้ ดังนี้

$$X_j = \sum_{i=1}^n X_{ij} \quad (j = 1, 2, \dots, n)$$

โดยที่ $\sum_{i=1}^n X_{ij}$ คือ มูลค่ารวมของการใช้ผลผลิตจากสาขาเศรษฐกิจที่ i เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตในการผลิตสาขาเศรษฐกิจที่ j

V_j คือ ปัจจัยการผลิตขั้นต้นหรือมูลค่าเพิ่มของสาขาเศรษฐกิจที่ j

X_j คือ มูลค่าผลผลิตทั้งหมดของสาขาเศรษฐกิจที่ j

ลักษณะที่ (2) ตารางแสดงการกระจายผลผลิต (Output Distribution) เป็นการพิจารณาตารางการซื้อขายสินค้าและบริการในแนวนอน ซึ่งแสดงถึงรายรับหรือมูลค่าการกระจายผลผลิตของแต่ละสาขาเศรษฐกิจไปยังสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ประกอบด้วย การกระจายไปเป็นปัจจัยการผลิตขั้นกลางให้แก่สาขาเศรษฐกิจของตนหรือสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ และกระจายให้กับการบริโภคขั้นสุดท้ายซึ่งได้แก่ การอุปโภคของครัวเรือน การอุปโภคของรัฐบาล การสะสมทุนการเก็บเป็นสินค้าคงเหลือ และการส่งออก

เช่น ในแนวนอนที่ 1 แสดงถึง ผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่ 1 มูลค่ารวม x บาท ถูกกระจายไปยังสาขาเศรษฐกิจที่ 1 เพื่อใช้ผลิตผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่ 1 มูลค่า x บาท และกระจายไปยังสาขาเศรษฐกิจที่ 2 เพื่อใช้ผลิตผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่ 2 มูลค่า x บาท ตลอดจนกระจายไปยังสาขาเศรษฐกิจที่ n มูลค่า x บาท และผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่ 1 ในส่วนที่เหลือจะถูกนำไปใช้ในส่วนของการบริโภคขั้นสุดท้ายมูลค่า F บาท

ความสัมพันธ์ดังกล่าว สามารถแสดงในรูปพีชคณิตได้ ดังนี้

$$X_j = \sum_{i=1}^n (j = 1, 2, \dots, n)$$

โดยที่ $\sum_{i=1}^n X_{ij}$ คือ มูลค่ารวมของการใช้ผลผลิตจากสาขาเศรษฐกิจที่ i เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตในการผลิตสาขาเศรษฐกิจที่ j

F_j คือ มูลค่ารวมของการบริโภคขั้นสุดท้ายที่มีต่อสาขาเศรษฐกิจที่ j

X_j คือ มูลค่าผลผลิตทั้งหมดของสาขาเศรษฐกิจที่ i

(2) ตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรง (Direct Coefficient Table)

ตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรง เป็นตารางที่แสดงถึงข้อมูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ I เพื่อใช้ในการผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่ j มูลค่า 1 บาท ซึ่งคำนวณได้จากตารางการซื้อขายสินค้าและบริการ โดยการนำมูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตหารด้วยมูลค่าผลผลิตรวมของสาขาเศรษฐกิจที่ j ในแต่ละสาขาเศรษฐกิจของระบบ และจะได้ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิต ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ค่า ดังนี้

(1) สัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นกลางภายในประเทศ

A แสดงถึงความต้องการภายในประเทศของปัจจัยการผลิตชนิดที่ I เพื่อใช้ในการผลิตผลผลิต j มูลค่า 1 บาท

(2) สัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นกลางนำเข้า

M คือ มูลค่าการนำเข้าปัจจัยการผลิตชนิดที่ I เพื่อใช้ในการผลิตผลผลิต j

A คือ ความต้องการนำเข้าปัจจัยการผลิตชนิดที่ I เพื่อใช้ผลิตผลผลิต j มูลค่า 1 บาท

(3) สัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นต้น

V_{hj} คือ มูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นต้นชนิดที่ h เพื่อใช้ในการผลิตผลผลิต j มูลค่า 1 บาท

S_{hj} คือ แสดงถึงความต้องการใช้ปัจจัยในการผลิตขั้นต้นชนิดที่ h เพื่อใช้ในการผลิตผลผลิต j มูลค่า 1 บาท

เมื่อพิจารณาในแง่ของการใช้ปัจจัยการผลิตในประเทศเพียงอย่างเดียว และนำค่า a มาหาค่า x จะได้

นำค่า x_{ij} ไปแทนค่าในสมการกระจายผลผลิต จะได้

$$X_{ij} = a^d_{ij} * X_j$$

นำค่า X_{ij} ไปแทนค่าในสมการการกระจายผลผลิต จะได้

$$X_i = \sum_{ij} (a^d_{ij} * x_j) + F_i$$

นำสมการการกระจายผลผลิตดังกล่าว สามารถแสดงในรูปของเมตริกซ์ ดังนี้

สูตร หรือ $X = A^d X + F$

โดยที่ X คือ Column Vector ที่แสดงถึงผลผลิตทั้งหมดในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ

F คือ Column Vector ที่แสดงถึงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายในแต่ละสาขาเศรษฐกิจ

A คือ เมตริกซ์สัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นกลางภายในประเทศโดยตรงซึ่งอธิบายถึงการผลิตขั้นกลางภายในประเทศในสาขาเศรษฐกิจที่ I ตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นกลางภายในประเทศเป็นมูลค่า a บาท

ทั้งนี้จะได้ใช้ประโยชน์จากสมการข้างต้น เพื่อนำไปใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์ ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อม ในหัวข้อต่อไป

(3) ตารางค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อม (Direct and Indirect Coefficient Table)

แม้ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงจะแสดงถึงการใช้จ่ายการผลิตโดยตรงโดยสาขาเศรษฐกิจใดสาขาเศรษฐกิจหนึ่งจากสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ สำหรับการผลิตของสาขาเศรษฐกิจนั้นมูลค่า 1 หน่วย แต่ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงไม่สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงในผลผลิตที่เกิดขึ้นทั้งหมด เนื่องจากการเพิ่มขึ้นในการผลิตของสาขาที่เป็นปัจจัยการผลิตดังกล่าวต่างก็ต้องมีการใช้จ่ายการผลิตอื่นๆ เพื่อสนองตอบต่อการขยายตัวการผลิตทั้งสิ้น เช่น เมื่ออุปสงค์ในห่วงโซ่เพิ่มขึ้น จะทำให้มีการขยายตัวของปัจจัยการผลิตปูนซีเมนต์ เหล็ก หิน และทราย โดยการขยายตัวของปัจจัยการผลิตปูนซีเมนต์จะก่อให้เกิดการขยายตัวในสาขาแร่หินปูน เป็นต้น ซึ่งการขยายตัวดังกล่าวจะเกิดปฏิกิริยาต่อเนื่องกันเป็นลูกโซ่ และมีผลกระทบไปยังทุกสาขาเศรษฐกิจรวมถึงปัจจัยการผลิตขั้นต้น จนกว่าจะเกิดดุลยภาพในการผลิตของระบบเศรษฐกิจอีกครั้งหนึ่ง โดยการวัดผลกระทบทั้งหมดที่มีต่อสาขาเศรษฐกิจแต่ละสาขาจะสามารถวัดได้จากค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อม

ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อม คำนวณได้จากการอินเวอร์สเมตริกซ์ที่เป็นผลต่างระหว่างเมตริกซ์เอกลักษณ์ (เมตริกซ์ I : Identity Matrix) กับเมตริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตขั้นกลางภายในประเทศ (เมตริกซ์ A) ดังนี้

$$\text{จาก } x = A X + F$$

$$(I-A)X = F$$

$$X = (I-A)^{-1}F = ZF$$

เมทริกซ์ $(I-A)$ หรือเมทริกซ์ Z เรียกว่า เมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อม หรือ Leontief's Domestic Inverse Matrix ซึ่งอธิบายว่า เมื่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายของสาขาเศรษฐกิจที่ j เพิ่มขึ้น 1 บาท จะก่อให้เกิดการขยายตัวของผลผลิตในสาขาเศรษฐกิจที่ i ทั้งทางตรงและทางอ้อม ตามค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อมเป็นมูลค่า Z บาท

ทั้งนี้ เมทริกซ์ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงและโดยอ้อมจะเป็นประโยชน์ในการนำไปวิเคราะห์หาความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและตัวทวีคูณทางเศรษฐกิจในหัวข้อต่อไป

2.1.3 ข้อสมมติของแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิต

(1) ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรง (Direct Coefficient) มีค่าคงที่เสมอ ซึ่งหมายความว่า เมื่อแต่ละสาขาเศรษฐกิจทำการผลิตผลผลิตของตนเพิ่มขึ้น สัดส่วนของการใช้ปัจจัยการผลิตทั้งหมดในการผลิตผลผลิตหนึ่งหน่วยจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะทำการผลิตผลผลิตกี่หน่วยก็ตาม ซึ่งแสดงว่า จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีของฟังก์ชันการผลิตของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ โดยมีคุณสมบัติของการมีผลตอบแทนคงที่จากขนาดการผลิต (Constant Return to Scale) ตลอดจนไม่มีทั้งการประหยัดจากภายนอก (External Economies) และการไม่ประหยัดจากภายนอก (External Economies) และไม่มี การทดแทนกันของปัจจัยการผลิต เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในราคาเปรียบเทียบของปัจจัยการผลิต หรือมีปัจจัยการผลิตชนิดใหม่ๆ เกิดขึ้น

(2) เพื่อให้ค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตโดยตรงของแต่ละสาขาเศรษฐกิจสามารถเป็นตัวแทนหรือค่าเฉลี่ยของทุกอุตสาหกรรมที่ถูกรวมอยู่ในสาขาเศรษฐกิจเดียวกัน ดังนั้น การแบ่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของระบบเศรษฐกิจออกเป็นสาขาเศรษฐกิจต่างๆ จึงต้องเป็นการรวมอุตสาหกรรมที่มีความเหมือนกันหรือมีความเกี่ยวข้องกันเข้าไว้ในสาขาเศรษฐกิจเดียวกัน แสดงว่าผลผลิตแต่ละชนิดถูกผลิตโดยสาขาเศรษฐกิจเดี่ยวเท่านั้น และไม่มีการผลิตผลผลิตที่เป็นผลผลิตร่วมระหว่างสาขาเศรษฐกิจ (Joint Product)

2.1.4 ประเภทของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1) ตารางราคาผู้ซื้อ (Purchaser's Price) หมายถึง ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่มีการวัดราคาซื้อขายกันจริงในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งรวมค่าขนส่ง และส่วนเหลือมทางการค้าด้วย

2) ตารางราคาผู้ผลิต (Producer's Price) หมายถึง ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ที่มีการวัดราคา ณ แหล่งผลิตโดยไม่รวมส่วนเหลือมทางการค้าและค่าขนส่ง เพื่อที่จะให้เห็นต้นทุนที่แท้จริงของการผลิตสินค้าในการจัดสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ณ ราคาผู้ผลิตจำเป็นต้องมีเมทริกซ์สนับสนุนอีก 3 เมทริกซ์คือ

- (1) เมทริกซ์ส่วนเหลือมการค้าส่ง (Wholesale Trade Margin Matrix)
- (2) เมทริกซ์ส่วนเหลือมการค้าปลีก (Retail Trade Margin Matrix)
- (3) เมทริกซ์ค่าขนส่ง (Transport Cost Matrix)

ดังนั้น ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตในราคาผู้ผลิต จึงเป็นดังนี้

$$\text{ตารางราคาผู้ผลิต} = \text{ตารางราคาผู้ซื้อ} - \text{ตารางส่วนเลื่อมทางการค้า} - \text{ตารางค่าขนส่ง}$$

การจำแนกสาขาการผลิต (Sector Classification)

ซึ่งหลักเกณฑ์ในการจำแนกสาขาการผลิต ในการจัดสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 1995 ได้แบ่งตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Activities) โดยให้ครอบคลุมทุกๆ กิจกรรมการผลิต โดยการจัดระบบจำแนกสาขาการผลิตนี้ได้ยึดตาม “การจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมของประเทศไทย” (Thailand Standard Industrial Classification) เป็นหลัก สำหรับตารางปี 1995 ได้จำแนกสาขาการผลิตออกเป็น 180 สาขาการผลิต

2.1.5 การวัดราคา (Valuation of Price of Outputs)

วัดราคาผลผลิต (Valuation of Price of Outputs) ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 1995 มีดังต่อไปนี้

(1) การวัดราคาของผลผลิต จะใช้ราคาฟาร์ม (Ex-farm prices) สำหรับเกษตรกรจะใช้ราคา ณ โรงงาน (Ex-factory prices) สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งราคาดังกล่าวนี้จะรวมภาษีทางอ้อมสุทธิด้วย แต่จะไม่รวมส่วนเลื่อมทางการค้าและค่าขนส่ง

(2) การวัดราคาผลผลิตของสาขาป่าไม้ ประมง เหมือนแร่ ซึ่งราคา ณ แหล่งผลิตสามารถที่จะหาได้แน่นอน จึงใช้ราคาตลาดที่ใกล้กับแหล่งผลิตนั้นคำนวณมูลค่าผลผลิต ซึ่งในกรณีนี้ค่าขนส่งจากแหล่งผลิตไปสู่ตลาด ซึ่งในราคานี้จึงถือเป็นต้นทุนในการผลิตด้วย

(3) สำหรับสินค้าที่ผู้ผลิตเก็บไว้บริโภคเอง (Own Consumption) การประเมินมูลค่าจะใช้ราคาผู้ผลิต (Producer's Price) ในการคำนวณโดยจะรวมส่วนเกินของการประกอบการ (Operating surplus) ด้วย แต่จะไม่รวมค่าใช้จ่ายในการขาย

(4) การเปลี่ยนแปลงในสินค้าคงเหลือของสินค้าสำเร็จรูปและที่อยู่ในระหว่างกระบวนการผลิตใช้ราคาเฉลี่ยต้นปี และปลายปีเป็นราคาประเมินค่า

(5) สาขาบริการ มูลค่าของผลผลิตจะใช้ราคาของสาขาอื่นๆ ต้องจ่ายให้กับสาขาบริการนั้น สำหรับการบริการของรัฐ หรือสาขาบริการที่ไม่แสวงหากำไร มูลค่าผลผลิตจะคิดจากรายจ่ายทั้งสิ้นที่ได้จ่ายไป

2.1.6 การวัดราคาของสินค้าที่ใช้ในกระบวนการผลิต (Intermediate Transaction)

(1) ราคาผู้ซื้อและราคาผู้ผลิต (Purchaser's Price and Producer's Price) การวัดราคาของสินค้าที่ใช้ในกระบวนการผลิตสำหรับในตาราง ณ ราคาผู้ซื้อนั้น เป็นราคาที่ได้รวมส่วนเลื่อมทางการค้าและค่าขนส่งไว้ในแต่ละรายการ แต่ตาราง ณ ราคาผู้ผลิตในแต่ละรายการ ราคาจะไม่รวมส่วนเลื่อมทางการค้าและค่าขนส่ง

(2) ราคาสินค้านำเข้าและส่งออก (Import and Export Prices) ในตาราง ณ ราคาผู้ซื้อ มูลค่าของสินค้าส่งออกจะใช้ราคา f.o.b. ส่วนในตาราง ณ ราคาผู้ผลิตนั้นจะหักส่วนเลื่อมทางการค้าและค่าขนส่งออกจากราคา f.o.b.

สำหรับสินค้านำเข้าจะคิดราคา c.i.f ทั้งราคาผู้ผลิตและราคาผู้ซื้อ สำหรับมูลค่าการนำเข้ารวมจะเท่ากับ c.i.f บวกกับภาษีนำเข้าหรือภาษีศุลกากร ภาษีการค้า และการนำเข้าพิเศษ

2.1.7 การบันทึกรายการพิเศษ (Special Treatment) ประกอบด้วยรายการที่สำคัญๆ คือ

(1) **กิจกรรมของรัฐ (Government Activity)** สินค้าและบริการของรัฐที่จัดทำขึ้นแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรกขายให้กับธุรกิจและบุคคลในท้องตลาด ประเภทที่สอง คือ ของสาธารณะที่บริการประชาชนโดยไม่คิดมูลค่า สินค้าและบริการของรัฐได้จัดทำขึ้นเพื่อขายในท้องตลาดนั้นให้คิดมูลค่าเช่นเดียวกับธุรกิจเอกชน ส่วนบริการสาธารณะ เช่น การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นคิดมูลค่าผลผลิตเท่ากับมูลค่าค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินบวกด้วยเงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน

(2) **การประเมินค่า (Imputation)** จะถูกนำมาใช้ในกรณีที่รายการนั้นๆ ไม่มีข้อมูลบันทึกไว้ หากไม่ทำการประเมินค่าขึ้นแล้ว จะมีผลทำให้ผลของการคำนวณต่ำกว่าความเป็นจริง ตัวอย่างเช่น การประเมินค่าที่พักอาศัยที่ตนเป็นเจ้าของ การบริโภคสินค้าและบริการที่ตนผลิตขึ้นเอง การขนส่งของตนเอง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะถูกประเมินค่าไว้ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 1995 ด้วย

(3) **สาขาการค้าพิเศษ (Special Trade)** ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ได้จัดตั้งสาขาการค้าพิเศษขึ้นเพื่อประโยชน์ในการทำสมดุลตาราง สาขาการค้าพิเศษได้รวมถึงสินค้าที่ไม่ผ่านกระบวนการทางการค้า สินค้านำเข้าและส่งออกที่ไม่ปรากฏอยู่ในสถิติการค้าต่างประเทศของกรมศุลกากร ซึ่งรายการในสาขาการค้าพิเศษจะประกอบไปด้วย การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติ การใช้จ่ายของเจ้าหน้าที่องค์กรระหว่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่สถานทูตสินค้าที่ลักลอบนำเข้าหรือส่งออก ตลอดจนรายการอื่นๆ ที่อยู่ในลักษณะดังกล่าว

(4) **การบันทึกรายการสินค้านำเข้า (Treatment of Imports)** การบันทึกรายการสินค้านำเข้าในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต โดยทั่วไปจะทำได้ 2 วิธี คือ วิธี Competitive import และ Non-Competitive import ความแตกต่างกันของทั้งสองวิธีนี้ คือ วิธี Competitive import จะมีข้อสมมุติว่า สินค้านำเข้านั้นจะมีคุณภาพเหมือนกันกับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ ดังนั้นในการบันทึกรายการสินค้านำเข้า จึงบันทึกรวมกันกับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศของในแต่ละรายกาย ส่วนวิธี Non-Competitive import มีข้อสมมุติว่าสินค้านำเข้าจะมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงกับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศ ดังนั้น ในกรณีนี้การบันทึกรายการสินค้านำเข้าจึงแยกออกจากสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศ

ในการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่า มีการบันทึกรายการสินค้านำเข้าทั้ง 2 แบบ ทั้งนี้เนื่องจากในขั้นตอนของการจัดทำจำเป็นที่จะต้องจัดทำเมทริกซ์ของสินค้านำเข้าอยู่ด้วย เมื่อนำเอาเมทริกซ์นี้ไปลบออกจากเมทริกซ์ของตาราง ณ ราคาผู้ผลิต ซึ่งเป็นการบันทึกแบบ Competitive import ก็จะได้เมทริกซ์ของผลผลิตภายในประเทศแยกเด่นชัดกับ Matrix ของสินค้านำเข้า ซึ่งถือได้ว่าเป็นการบันทึกแบบ Non-Competitive import

2.2 ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดในการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นผลงานของ Wassily Leontief ซึ่งสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ของระบบเศรษฐกิจในประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1919 1929 และ 1939 โดยแนวคิดดังกล่าวได้มีการแพร่หลายไปยังประเทศต่างๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อใช้ประโยชน์จากแบบจำลองในการพยากรณ์ผลผลิตและปัจจัยการผลิตที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต เมื่อมีการเพิ่มขึ้นในความต้องการผลผลิตของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ หรือใช้ประโยชน์ในการวางแผนสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น เกษตรกรรม อุตสาหกรรม หรือการขนส่ง การวางแผนพัฒนาระดับภูมิภาค โดยศึกษาถึงผลกระทบของการลงทุนในโครงการพัฒนาที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของภูมิภาคตลอดจนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจทั้งในระหว่างภูมิภาคและระหว่างประเทศ

สำหรับประเทศไทย เริ่มมีการจัดสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตตารางแรกในปี 2494 โดย วิจิตรวงศ์ ณ ป้อมเพชร์ ซึ่งเป็นตารางขนาด 3 สาขาเศรษฐกิจ เพิ่มใช้ในการวางแผนเศรษฐกิจแบบง่ายๆ ต่อมา ปี 2497 ลำดวน ม้าประเสริฐ ได้สร้างตารางขนาด 11 สาขาเศรษฐกิจ โดยนำโครงสร้างสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตของประเทศอินเดียและไนจีเรียมาเป็นพื้นฐานในการสร้างเศรษฐกิจ โดยนำสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตปี ค.ศ. 1961 ของประเทศฟิลิปปินส์มาปรับใช้กับข้อมูลของประเทศไทย และต่อมาในปี 2516 วารินทร์ วงศ์หาญเซวี่ ได้สร้างตารางที่มีขนาดใหญ่ขึ้นขนาด 74 สาขาเศรษฐกิจ โดยใช้ข้อมูลจากสำมะโนอุตสาหกรรม ประกอบกับการสำรวจเพิ่มเติมเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลทางด้านนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศไทย

สำหรับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการ และถือได้ว่าเป็นตารางแรกของประเทศไทย คือ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2518 ซึ่งแบ่งสาขาเศรษฐกิจออกเป็น 180 สาขา และจัดทำขึ้นโดยกองบัญชาการประชาชนชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ สถาบันวิจัยสังคมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศญี่ปุ่น (Institute of Developing Economics: IDE) ภายใต้โครงการ Thailand Input-Output Joint Project จากนั้นตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทยก็ได้มีการจัดทำขึ้นทุก 5 ปี โดยความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งประกอบด้วยปี 2518 2523 2528 2533 2538 2541 2543 โดยมีตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2551 เป็นข้อมูลปีล่าสุดของประเทศไทย

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย

แบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสาขาเศรษฐกิจต่างๆ อาทิ ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้า ผลกระทบต่อความเชื่อมโยงทางการผลิต รวมถึงผลกระทบต่อตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

(Input- Output Table) เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ทั้งในระดับประเทศระดับภาค หรือระหว่างประเทศ ขึ้นอยู่กับขอบเขตในการศึกษาของผู้วิจัยเป็นสำคัญ โดยงานวิจัยนี้จะเป็นการกล่าวถึงงานศึกษาที่ประยุกต์ใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ในการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางการผลิตและตัวทวิคูณทางเศรษฐกิจเท่านั้น

โดยผู้ที่ทำการศึกษาจะใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ในการวิเคราะห์บทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อผลกระทบด้านต่างๆที่เกิดขึ้น ซึ่งมีแนวคิดและวิธีการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาเรื่องบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อรายได้ โดยผู้ที่ทำการศึกษาจะใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ โดยพบในรายงานวิจัยของวุฒิเทพ อินทปัญญา ปี (2528), อรรถพร เอกอรรณผล, และพิสมัย จารุจิตติพันธ์ ปี (2536), ภาคภูมิ สุนิธก

วุฒิเทพ (2528) ที่ได้ใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ของปี 2518 ที่มีขนาด 58 สาขาเศรษฐกิจ เพื่อใช้ในการคำนวณผลกระทบทางด้านรายได้ โดยก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ ต้องทำการแบ่งหมวดการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ออกเป็น 6 รายการ คือ

1. ที่พัก	2. อาหารและเครื่องดื่ม
3. ยานพาหนะภายในประเทศ	4. บันเทิงและสันทนาการ
5. ซื้อสินค้า	6. อื่นๆ

โดยก่อนที่จะทำการวิเคราะห์ผลของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีต่อสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ต้องกระจายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวออกเป็นอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ตามรายละเอียดของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ในแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต

โดยวุฒิเทพ พิจารณาข้อมูลการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวภายในประเทศจากโครงการสำรวจและศึกษาภาวการณ์ท่องเที่ยวภายในประเทศไทยปี 2526 (Research Consultant International of Canwer LP, 2527) และโครงการสำรวจการใช้จ่ายและทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศปี 2525 (อเนก หิรัญรักษ์, 2526) และทำการปรับการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวโดยใช้ราคาปี และตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตขนาด 58 สาขาของปี 2523 เป็นราคาปีฐาน ส่วนอรรถพรใช้ข้อมูลค่าใช้จ่ายปี 2545 และตารางขนาด 58 สาขา ปี 2541 ซึ่งจะแตกต่างจากงานของภาคภูมิที่มีขอบเขตเฉพาะผู้เดินทางมาท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสร้างเป็นตารางภาคตะวันออกเฉียงเหนือขนาด 16 สาขา อย่างไรก็ตาม งานศึกษาทั้ง 3 ได้ผลที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งพบว่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 2.8 ในปี 2525 เป็นร้อยละ 10.9 ในปี 2545 เมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมด โดยงานของวุฒิเทพพบว่าอุปสงค์ของนักท่องเที่ยว 1 ล้านบาท ก่อให้เกิดรายได้รวม 2.060 ล้านบาท สำหรับงานของส่วนอรรถพรมีการศึกษาเพิ่มเติมถึงโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิต โครงสร้างการกระจายผลผลิตของ 12 สาขาเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและพบว่า สาขาที่มีสัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางที่มาจากการผลิตภายในประเทศในสัดส่วนสูงสุด 3 อันดับแรกคือ สาขาการแปรรูปและการเก็บรักษาอาหาร สาขาส่งทอเครื่องแต่งกาย และสาขาการขนส่ง ส่วนสาขาที่มีสัดส่วนการใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางที่มาจากนำเข้า

สูงสุด 3 อันดับแรก คือ สาขาเครื่องจักรและเครื่องมือไฟฟ้า สาขาผลิตภัณฑ์เคมีอื่นๆ และสาขาบริการอื่นๆ นอกจากนี้ยังพบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในปี 2545 ทำให้เกิดผลตอบแทนในรูปเงินเดือนค่าจ้าง 75,457 ล้านบาท และในรูปส่วนเกินของผู้ประกอบการ 122,216 ล้านบาท แต่มีการนำเข้าสินค้าและบริการจำนวน 61,156 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.2 ของมูลค่าทั้งหมดในปี 2545 ทั้งนี้สาขาที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว คือ สาขาภัตตาคารและโรงแรม รองลงมาคือสาขาบริการอื่นๆ และสาขาสิ่งทอเครื่องแต่งกาย ส่วนงานศึกษาของภาคภูมิที่เน้นศึกษาเฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ 1 ล้านบาท ช่วยเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1.2761 ล้านบาทและ 1.2749 ล้านบาท ตามลำดับ

ส่วนการศึกษาของพิสมัย (2536) มีลักษณะเช่นเดียวกับของวุฒิเทพ แต่เพิ่มเติมในส่วนของการวิจัยผลของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในด้านของการศึกษา และทำการศึกษาเฉพาะพื้นที่เท่านั้น ซึ่งทำการศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่มีผลกระทบในเรื่องของรายได้ การจ้างงาน การใช้จ่าย และผลทางด้านการศึกษาในเกาะสมุย

โดยการวิเคราะห์ของพิสมัย ทำการเปรียบเทียบผลทางรายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว (รวมนักท่องเที่ยวภายในประเทศและชาวต่างประเทศ) ที่เกิดขึ้นในเกาะสมุย ระหว่างปี 2530 กับปี 2534 ซึ่งผลที่เกิดขึ้นคือ การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่เกาะสมุยนั้นก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อมในประเทศเป็นมูลค่า 1,096 ล้านบาทในปี 2530 และ 8,928.90 ล้านบาท ในปี 2534 แต่รายได้ที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว นั้นตกเป็นรายได้ของประชาชนชาวเกาะสมุยจริงๆ ประมาณ 23% ของรายได้ที่เกิดขึ้น

ส่วนงานของภาคภูมิ สุนิธก เป็นการนำปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศปี 2541 ขนาด 180 สาขา มาสร้างเป็นตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือขนาด 16 สาขา แบบได้มีการสำรวจ เพื่อการศึกษาผลกระทบทางด้านรายได้และการจ้างงานอันเกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวทั้งภายในและต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปี 2544

2. การศึกษาเรื่องบทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อการจ้างงาน โดยมีผู้ทำการศึกษาดังนี้คือ

ธีรพงษ์ วิกิตเศรษฐ ปี 2520, วุฒิเทพ อินทปัญญา ปี 2528 และพิสมัย จารุจิตติพันธ์ ปี 2536 โดยการศึกษาของทั้ง 3 ท่าน ได้ใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต ในการวิเคราะห์ผลกระทบจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อการจ้างงาน

ธีรพงษ์ (2520) พบว่า การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในปี 2517 จำนวน 3,785 ล้านบาท เกิดการจ้างงานรวมทั้งสิ้น 1.1 ล้านบาท โดยแบ่งเป็นการจ้างงานโดยตรง ประมาณ 2 แสนคน โดยเป็นการจ้างงานในอุตสาหกรรมโรงแรมมากที่สุด และการจ้างงานโดยอ้อม ประมาณ 9 แสนคน โดยเป็นการจ้างงานในการผลิตสินค้าที่ระลึกมากที่สุด

วุฒิเทพ (2528) พิจารณาผลต่อการจ้างงานโดยใช้วิธีการเดียวกับของธีรพงษ์ และวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต พบว่าเกิดการจ้างงานทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการใช้จ่ายของ

นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ปี 2525 เกิดการจ้างงาน 243,917 คน โดยร้อยละ 42.7 เป็นการจ้างงานในสาขาบริการ รองลงมาคือ สาขาอุตสาหกรรมและสาขาการขนส่ง แต่การใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวก็ส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น 8181.4 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังคงได้รับเงินตราต่างประเทศสุทธิจากการท่องเที่ยว 15697.6 ล้านบาท ซึ่งมีส่วนช่วยลดการขาดดุลการค้าในปี 2525 ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 และยังนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศถึงร้อยละ 26.48 ของรายได้จากภาคบริการทั้งหมด

พิสมัย (2536) ผลของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวต่อการจ้างงาน พบว่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดการจ้างงานในทางตรงเป็นจำนวน 29,223 คน และ 183, 773 คนในปี 2530 และ 2534 ตามลำดับ และก่อให้เกิดการจ้างงานทางอ้อมเป็นจำนวน 135,141 คน และ 762,231 คน ในปี 2530 และ 2534 ตามลำดับ

3. การวิเคราะห์เรื่องของผลกระทบทางด้านหน้าและด้านหลัง ซึ่งวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต มีดังต่อไปนี้คือ

สุพรรณิ ดันติศรีสุข และ พูลทรัพย์ ถิ่นะนิธิกุล ใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตในการเลือกสาขาเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อเนื่องสูงทั้งผลกระทบในด้านหน้าและด้านหลัง โคนสุพรรณิ ศึกษาบทบาทรัฐวิสาหกิจที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจไทย จึงจำแนกกิจการรัฐวิสาหกิจตามตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2521 โดยปรับลดขนาดจาก 180 สาขา ให้เหลือเพียง 36 สาขา และได้ผลการศึกษาว่ากิจการรัฐวิสาหกิจที่มีผลกระทบอย่างต่อเนื่องไปด้านหน้าและด้านหลังสูงสุด 5 สาขาแรกได้แก่ การบินไทยและทอผ้า ผลิตภัณฑ์กระดาษ ผลิตภัณฑ์ปอใย เครื่องจักรไฟฟ้าและแบตเตอรี่และกระแสไฟฟ้า

ส่วนงานของพูลทรัพย์ (2525) ทำการศึกษาโดยเลือกสาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศไทย แบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ด้านคือ การจ้างงาน รายได้ และการส่งออกสุทธิ โดยอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อเนื่องสูง 40 อุตสาหกรรม จาก 180 อุตสาหกรรม พิจารณาจากอุตสาหกรรมที่เลือกมามีความสอดคล้องกันหรือไม่ อุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อเนื่องสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน จัดว่าเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญ ควรได้รับการส่งเสริม จากการศึกษาพบว่าอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อเนื่องสอดคล้องกันทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ กิจการขายปลีก ขายส่ง ภัตตาคารและไนต์คลับ โรงแรม โรงสีข้าวและโรงฆ่าสัตว์และกิจการโรงเรียน เป็นสาขาเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อเนื่องสูงทั้ง 3 ด้าน รัฐบาลจึงควรมีมาตรการสนับสนุนและให้สิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมในการลงทุน

นอกจากงานของสุพรรณิและพูลทรัพย์แล้ว สมเกียรติ กำจรกิจบวร ก็เป็นอีกงานหนึ่งที่ต้องการจัดลำดับความสำคัญของสาขาเศรษฐกิจ เพื่อประโยชน์ในการเลือกสาขาที่เหมาะสมต่อการลงทุนของประเทศ โดยสมเกียรติเลือกใช้ตารางบัญชีสังคม (Social Accounting Matrix : SAM) เป็นเครื่องมือในการศึกษาแทนตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่มีข้อบกพร่องจากการไม่สามารถชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่ต่อเนื่องมาจากภาคครัวเรือนได้ สมเกียรติจึงได้สร้างตารางบัญชีสังคมปี 2526 ขนาด 57 สาขาขึ้น โดยใช้ข้อมูลประกอบจากบัญชีรายได้ประชาชาติปี 2526 และตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2523 และพิจารณาเลือก

ลงทุนในสาขาที่มีผลกระทบต่อเนื่องสูงทั้งในด้านผลผลิต ค่าจ้าง และเงินเดือน การจ้างงาน และการนำสินค้าเข้า ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สาขาข้าวเปลือก ปศุสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ กิจการบริการสาธารณะ และบริการอื่นๆ เป็น 5 สาขา เศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อเนื่องสูงในทั้ง 4 ด้านดังกล่าว

ธารทิพย์ ศรีผ่อง ต้องการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยางที่ใช้ในรถยนต์ จึงใช้ประโยชน์จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตในการหาค่าความเชื่อมโยงโดยรวมทั้งความเชื่อมโยงโดยรวมไปข้างหน้าและความเชื่อมโยงโดยรวมไปข้างหน้า ซึ่งผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยางยางที่ใช้ในรถยนต์ครอบคลุม 2 สาขาของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต คือสาขาการผลิตยางนอกและยางใน และสาขาการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนประกอบ โดยสาขาการผลิตยางนอกและยางในมีค่าความเชื่อมโยงโดยรวมไปข้างหลัง ตั้งแต่ปี 2518 2523 2528 2533 และ 2538 เท่ากับ 1.02 1.05 1.13 1.08 และ 1.12 ตามลำดับซึ่งเป็นค่าที่สูงกว่าค่าเฉลี่ย (เท่ากับ 1) ส่วนค่าความเชื่อมโยงโดยรวมไปข้างหน้ามีค่าต่ำกว่าเฉลี่ยเนื่องจากยางนอกและยางในเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้เป็นปัจจัยการผลิตให้กับอุตสาหกรรมรถยนต์เป็นหลักเท่านั้น โดยมีค่าเท่ากับ 0.99 0.84 0.72 0.65 และ 0.68 ตามลำดับ ขณะที่สาขาการผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนประกอบมีค่าเชื่อมโยงโดยรวมไปข้างหลังที่สูงและสูงกว่าค่าเฉลี่ยอย่างสม่ำเสมอ โดยเท่ากับ 1.24 1.30 1.33 1.38 และ 1.41 ตามลำดับ และมีค่าเชื่อมโยงโดยรวมไปข้างหน้าเท่ากับ 1.23 0.89 1.10 1.21 และ 1.19 ตามลำดับ ทั้งนี้ค่าความเชื่อมโยงโดยรวมของทั้งสองสาขาที่ส่วนใหญ่มีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของระบบเศรษฐกิจ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยางที่ใช้ในรถยนต์ควรเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่ภาครัฐควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนต่อไป

ในส่วนงานของสมบูรณ์ ศิริประชัย ใช้ประโยชน์จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตในปี 2518 2523 2528 2533 2538 และ 2541 เพื่อการศึกษาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการค้าระหว่างประเทศไทยและพบว่าในช่วงที่ผ่านมา เศรษฐกิจไทยมีลักษณะการพึ่งพาต่างประเทศมากขึ้น โดยตั้งแต่ปี 2518 2538 มีการพึ่งพาวัตถุดิบ (Import Content) มากขึ้นในทุกสาขาเศรษฐกิจ ก่อนที่จะลดการใช้วัตถุดิบนำเข้าในปี 2541 หลังเกิดวิกฤตการณ์ทางการเงิน ยกเว้นสาขาไฟฟ้าและประปาที่มีการใช้วัตถุดิบนำเข้าลดลงมาโดยตลอดตามลักษณะของกิจการสาธารณูปโภคที่เป็น Non-tradable good ขณะที่รายได้สุทธิจากการส่งออกของภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2518- 2538 และกลับมาเพิ่มขึ้นในปี 2541 โดยภาคก่อสร้างเริ่มมีบทบาทในการแสวงหารายได้สุทธิต่อปี 2538 เป็นต้นมา ส่วนภาคบริการเป็นภาคเศรษฐกิจเดียวที่มีรายได้สุทธิจากการส่งออกมากกว่าการนำเข้า นอกจากนี้ สมบูรณ์ยังได้ใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตคำนวณหาค่าความเชื่อมโยงโดยรวม โดยแบ่งสาขาเศรษฐกิจเป็น 58 สาขา ซึ่งการศึกษาพบว่าภาคเกษตรกรรมและภาคเหมืองแร่มีลักษณะของการเชื่อมโยงไปข้างหน้า ส่วนภาคสาธารณูปโภค ภาคก่อสร้างและภาคอุตสาหกรรม มีลักษณะของการเชื่อมโยงไปข้างหน้า ยกเว้นอุตสาหกรรมสินค้าประเภทเครื่องจักรเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์มีแนวโน้มของการเป็นอุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อเนื่องสูงไปข้างหน้ามากขึ้น

ไพบุลย์ (2532) ได้ทำการศึกษาผลกระทบทางด้านหน้าและด้านหลังในภาคใต้ และสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาค โดยวิธีการที่ใช้ในการประมาณค่าเสนอโดย Harry W. Richardson (Harry

W.Richardson, 1985, P.618-623) โดยวิธีคำนวณคือวิธี Location Quotient จากการศึกษาได้ทำการวิเคราะห์เลือกสาขาการผลิตที่ให้ค่าของผลกระทบไปด้านหน้าสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ สาขาการค้า สาขาการขนส่งทางบก สาขาการไฟฟ้า สาขาโรงงานอาหารสัตว์ และสาขาการปลูกข้าว ในส่วนของสาขาการผลิตที่ทำให้เกิดผลกระทบทางด้านหลังสูงสุด ได้แก่ สาขาการผลิตถ่านหิน สาขาโรงฆ่าสัตว์ สาขาโรงงานผลิตน้ำมัน ปาล์ม-น้ำมันมะพร้าว และสาขาผลิตภัณฑ์กระดาษ ส่วนของสาขาที่มีผลกระทบทางด้านหน้าและด้านหลัง ทางด้านการจ้างงานล้วนอยู่ในภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมเพื่อการแปรรูปสินค้าทางการเกษตร

2.4 การศึกษาโดยใช้แบบจำลองตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาค

โดยการศึกษาแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาค สามารถให้ความละเอียดของเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค โดยแบ่งออกเป็นสาขาเศรษฐกิจย่อยๆ ตามแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศ โดยสามารถศึกษาจากผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้ ดังนี้คือ

Jamlong Atikul(1978) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Regional Accounts and Input-Output Accounts of Choburi Province, Thailand” ให้กับ United Nations, Asian and Development Institute. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำบัญชีปัจจัยการผลิตและผลผลิตของจังหวัดชลบุรี ซึ่งแบ่งตารางออกเป็น 14 กิจกรรมการผลิต ดังนี้

1) พืชผล	2) ปศุสัตว์
3) ไม้	4) การประมง
5) เหมืองแร่ และเหมืองหิน	6) อุตสาหกรรมแปรรูป
7) การไฟฟ้าและการประปา	8) การก่อสร้าง
9) ธุรกิจการขายส่ง และขายปลีก	10) ธุรกิจการขนส่งและการคมนาคมสื่อสาร
11) การเงินการธนาคาร การประกันภัย และอสังหาริมทรัพย์	12) การบริการ
13) การบริการสาธารณะ และการป้องกันสาธารณะ	14) กรรมสิทธิ์เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

ในการจัดทำตารางที่มีขนาด 14 กิจกรรมการผลิตจะต้องอาศัยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศ ไทย ปี 2514 (ขนาด 33x33) รวมทั้งข้อมูลสัดส่วนผลผลิตของจังหวัดชลบุรีกับผลผลิตรวมของทั้งประเทศ (Location Quotient) ปี 2514 เพื่อคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตของจังหวัดชลบุรี ปี 2514 วิธีการจัดทำตาราง คือ นำตัวเลขบัญชีผลิตภัณฑ์ของจังหวัดชลบุรีไปใส่ในบัญชีปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศในแต่ละกิจกรรม นอกจากนี้การวางโครงสร้างของเมตริกซ์ที่เป็นตารางจะช่วยให้การวางแผนนโยบายของจังหวัด ซึ่งในทางปฏิบัติก็ควรที่จะทดสอบความเป็นไปได้ของเมตริกซ์เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ ที่สำคัญวิธีการจัดทำนั้นจะต้องมีความละเอียดถูกต้อง และข้อมูลที่ใช้ต้องทันสมัยเพื่อที่จะสามารถใช้ประโยชน์ต่อการวางแผนพัฒนาสาขาการผลิตต่างๆ ที่สำคัญของจังหวัดชลบุรี อย่างไรก็ตาม ในการสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจังหวัดชลบุรีข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลที่ไม่ได้มีการออกสำรวจ (Non Survey) ทำให้ผลที่ได้มานั้นยังมีข้อบกพร่องหรือไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงเท่าที่ควร ดังนั้น ในการสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตแบบไม่มีการออกสำรวจ (Non Survey) จึงทำให้เกิดความลำบากในการ

ประยุกต์สัมประสิทธิ์ระดับประเทศให้เข้ากับโครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาค เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ได้สามารถนำไปใช้กับสภาพพื้นที่ของจังหวัดชลบุรีได้

Borwornsri Somboonpanya (1980) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Thailand Interzonal Input-Output Tables with Reference to East Thailand” ให้กับ United Nations, Asian and Development Institute โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแบบจำลองปัจจัยการผลิตและผลผลิตของพื้นที่ที่ใกล้เคียงกันของจังหวัดในภาคตะวันออก (Interzonal and Interregional Input-Output Model) ซึ่งแบ่งตารางออกเป็น 14 กิจกรรมการผลิต ดังนี้

1) พืชผล	2) ปศุสัตว์
3) ไม้	4) การประมง
5) เหมืองแร่ และเหมืองหิน	6) อุตสาหกรรมแปรรูป
7) การไฟฟ้าและการประปา	8) การก่อสร้าง
9) ธุรกิจการขนส่ง และขายปลีก	10) ธุรกิจการขนส่งและการคมนาคมสื่อสาร
11) การเงินการธนาคาร การประกันภัย และอสังหาริมทรัพย์	12) การบริการ
13) การบริการสาธารณะ และการป้องกันสาธารณะ	14) กรรมสิทธิ์เกี่ยวกับที่อยู่อาศัย

ไพบุลย์ ธนรัศย์สุทธิกุล (2532) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ จากตัวทวิคูณทางเศรษฐกิจของภาคใต้ 3 ด้าน ได้แก่ ตัวทวิคูณผลผลิต ตัวทวิคูณรายได้ และตัวทวิคูณการจ้างงาน จึงได้สร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของภาคใต้จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับประเทศปี 2528 ขนาด 180 สาขา โดยไพบุลย์ได้รวมกลุ่มสาขาเศรษฐกิจให้เหลือเพียง 82 สาขา และประมาณการค่าสัมประสิทธิ์การผลิตทางตรงด้วยวิธี Cross-Industry Location Quotient (CIQ) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบสัดส่วนผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยการผลิตของภาคภูมิภาคกับประเทศ และสัดส่วนผลผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่เป็นผลผลิตของภูมิภาคกับประเทศ โดยงานศึกษาของไพบุลย์ พบว่า

1) สาขาเศรษฐกิจที่มีตัวทวิคูณผลผลิตที่มีผลกระทบไปด้านหน้าสูงสุด 5 สาขาแรก คือ สาขาการค้า สาขาการขนส่งทางถนน สาขาการไฟฟ้า สาขาโรงอาหารสัตว์ และสาขาการปลูกข้าว

2) สาขาเศรษฐกิจที่มีตัวทวิคูณผลผลิตที่มีผลกระทบไปด้านหลังสูงสุด 5 สาขาแรก คือ สาขาถ่านหิน สาขาโรงฆ่าสัตว์ สาขาผลิตน้ำมันปาล์มและน้ำมันมะพร้าว สาขาผลิตภัณฑ์กระดาษและสาขาอุตสาหกรรมอื่นๆ

3) สาขาเศรษฐกิจที่มีตัวทวิคูณการจ้างงานสูง ส่วนใหญ่เป็นสาขาการเกษตร แต่ค่าที่ได้มีค่าสูงมากจนไม่สะท้อนความเป็นจริง เนื่องจากการศึกษามีข้อมูลค่าสัมประสิทธิ์ของการจ้างงานต่อข้อมูลเพิ่มในแต่ละสาขาเศรษฐกิจเพียง 16 สาขา ซึ่งมีจำนวนน้อยกว่าสาขาเศรษฐกิจในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภาคใต้ที่จัดทำขึ้นจำนวน 82 สาขา ไพบุลย์จึงไม่ได้นำผลการศึกษาด้านการจ้างงานมาประยุกต์ใช้

4) การศึกษาผลกระทบต่อรายได้ เป็นการพิจารณาทั้งผลกระทบต่อรายได้ที่เป็นค่าจ้าง ซึ่งเป็นผลตอบแทนแก่แรงงาน และรายได้ที่เป็นกำไรซึ่งเป็นผลตอบแทนแก่เจ้าของกิจการ โดยสาขาเศรษฐกิจที่

ก่อให้เกิดรายได้ในรูปค่าจ้างตามผลกระทบไปด้านหน้าและด้านหลังสูงสุด คือ สาขาการบริการสาธารณะ สาขาการศึกษา สาขาการค้า และสาขาการรถไฟ สำหรับสาขาเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดรายได้ในรูปกำไรตามผลกระทบไปด้านหน้าและด้านหลังสูงสุดคือ สาขาการค้า สาขาการปลูกข้าว สาขาการปลูกมะพร้าว และสาขาการปลูกกาแฟ-ชา

ไพบูลย์ได้ข้อสรุปว่า ผลที่ได้จากเป้าหมายทางเศรษฐกิจทั้ง 4 เป้าหมายข้างต้น ไม่มีความสอดคล้องกัน เนื่องจากแต่ละเป้าหมายจะมีสาขาเศรษฐกิจที่ทำให้เศรษฐกิจภาคใต้มีการเจริญเติบโตแตกต่างกัน ดังนั้น การเลือกสาขาเศรษฐกิจที่เหมาะสมแก่การพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ จึงขึ้นอยู่กับเป้าหมายในการพัฒนาของรัฐบาลเป็นสำคัญ

ทางด้านคมสัน เตชะพานิช สร้างตารางการผลิตและผลผลิตของภาคใต้ปี 2528 ขนาด 38 สาขา และใช้วิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงด้วยวิธี Simple Location Quotient (SLQ) ซึ่งเป็นการพิจารณาความสำคัญของผลผลิตในแต่ละสาขาเศรษฐกิจของภูมิภาคเปรียบเทียบกับความสำคัญของผลผลิตในสาขาเศรษฐกิจนั้นของประเทศไทย โดยผลการศึกษาพบว่า

1) สาขาเศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงการผลิตไปข้างหน้าสูง ได้แก่ อุตสาหกรรมเคมีพื้นฐาน อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักรกลทางการเกษตร และการผลิตสิ่งทอ ส่วนสาขาเศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงไปข้างหน้าสูง ได้แก่ สาขาโรงสีอุตสาหกรรมโลหะพื้นฐาน อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากยาง และการก่อสร้าง

2) ตัวตัวคูณรายได้ในภาคอุตสาหกรรมมีค่ามากกว่าในภาคเกษตรกรรม โดยตัวตัวคูณรายได้ในภาคอุตสาหกรรมที่มีค่าในระดับสูง ได้แก่ สาขาบริการ การผลิตสิ่งทอ การขนส่ง การก่อสร้าง และการผลิตเครื่องจักร

3) สาขาเศรษฐกิจที่มีผลต่อการขยายการจ้างงานสูงสุด ได้แก่ การผลิตสิ่งทอ การขนส่ง และกิจการเหมืองแร่

นอกจากนี้ คมสันยังพบว่าโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้มีส่วนทำให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคใต้เปลี่ยนจากการพึ่งพารายได้จากเกษตรกรรมมาเป็นภาคอุตสาหกรรมและบริการ โดยแนวโน้มของการพึ่งพิงนอกภาคเศรษฐกิจจะลดลงในอนาคต เนื่องจากมีการผลิตโดยใช้ปัจจัยการผลิตภายในภูมิภาคมากขึ้น

สำหรับเสกพงศ์ จิรมนัสนาคร (2541) ทำการศึกษาโดยเชื่อมโยงผลผลิต การจ้างงาน และรายได้ระหว่างภาค จึงนำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศปี 2533 มาสร้างเป็นตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระหว่างภาค แบบไม่มีการสำรวจ ประกอบด้วย 3 ภูมิภาค คือ กรุงเทพฯและปริมณฑล (สมุทรปราการ สมุทรสาคร ปทุมธานี นนทบุรี และนครปฐม) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคอื่นๆ และกลุ่มจาก 180 สาขาให้เหลือเพียง 16 สาขา ซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ว่า

1) ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สาขาเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้ของครัวเรือนมากได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมทอผ้า สาขาอุตสาหกรรมยาง เคมี และผลิตภัณฑ์จากน้ำมัน และสาขาอุตสาหกรรมโลหะ เนื่องจากทั้ง 3 สาขา เศรษฐกิจมีค่าตัวคูณผลผลิตเชื่อมโยงข้างหลังสูง การผลิตทั้ง 3

สาขาจึงก่อให้เกิดการผลิตของสาขาเศรษฐกิจที่เป็นปัจจัยการผลิตของทั้ง 3 สาขา ส่วนสาขาที่มีค่าตัวคูณผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหน้าสูง ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมจากโลหะ สาขาอุตสาหกรรมยาง เคมี และผลิตภัณฑ์จากน้ำมัน สาขาอุตสาหกรรมกระดาษและการพิมพ์ สำหรับสาขาเศรษฐกิจที่มีตัวคูณการจ้างงานสูงสุด คือ สาขาเกษตรกรรม เนื่องจากใช้เครื่องจักรในการผลิต จะก่อให้เกิดต้นทุนการผลิตที่สูงกว่าการใช้แรงงาน ทำให้สาขาเกษตรกรรมเป็นสาขาที่มีการใช้แรงงาน โดยเปรียบเทียบสูงกว่าสาขาเศรษฐกิจอื่น ๆ

2) ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สาขาเศรษฐกิจที่สามารถเพิ่มรายได้ของครัวเรือนได้มากและสาขาที่มีผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหน้า ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมทอผ้า สาขาอุตสาหกรรมโลหะ สาขาการทำเหมืองแร่ และสาขาการทำป่าไม้ ส่วนสาขาการทำเกษตรกรรมเป็นสาขาที่มีค่าตัวคูณผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหน้าสูง สำหรับสาขาเศรษฐกิจที่มีการผลิตแบบใช้แรงงานสูง ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ สาขาอุตสาหกรรมไม้ สาขาอุตสาหกรรมทอผ้า และสาขาอุตสาหกรรมยาง เคมี และผลิตภัณฑ์จากน้ำมัน

3) ในภาคอื่นๆ ของประเทศ สาขาเศรษฐกิจที่มีค่าตัวคูณรายได้ของครัวเรือนสูงและมีค่าความเชื่อมโยงผลผลิตไปข้างหลัง ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมป่าไม้ สาขาอุตสาหกรรมทอผ้า สาขาอุตสาหกรรมโลหะ ส่วนสาขาที่มีค่าตัวคูณผลผลิตเชื่อมโยงไปข้างหน้าสูง ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม สาขาการทำเหมืองแร่ สาขาอุตสาหกรรมป่าไม้ และสาขาอุตสาหกรรมโลหะ สำหรับสาขาเศรษฐกิจที่ก่อให้เกิดการจ้างงานสูง ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม สาขาอุตสาหกรรมทอผ้า สาขาอุตสาหกรรมอาหาร และสาขาอุตสาหกรรมไม้

โดยผลการศึกษาของเสกพงศ์ ชีให้เห็นว่า ความเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคยังอยู่ในอัตราภาคที่ต่ำ อันเป็นผลจากนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจในอดีตที่เน้นให้ความเจริญต่างๆ กระจุกตัวในส่วนกลางมากกว่าส่วนภูมิภาค ดังนั้นในการเจริญทางเศรษฐกิจจึงควรคำนึงถึงความเชื่อมโยงด้านการผลิตของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ของแต่ละภูมิภาค เพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม

ผลงานปริทัศน์ที่ได้กล่าวมาทั้งหมดงานศึกษาส่วนมากจะเป็นการศึกษาดุลยภาพเฉพาะส่วน (Partial Equilibrium) เท่านั้นเป็นการศึกษาถึงเศรษฐกิจของภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งเท่านั้น โดยไม่ได้พิจารณาผลของการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของภูมิภาคหนึ่งซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของภูมิภาคอื่นนอกภูมิภาค ทั้งนี้จะมีเพียงงานศึกษาของ บวรศรี สมบูรณ์ปัญญา (พ.ศ.2523) ที่เป็นการศึกษาดุลยภาพทั่วไป (General Equilibrium) การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของสาขาเศรษฐกิจของแบบจำลองปัจจัยการผลิตผลผลิตระหว่างภาคตามวิธี Cross-Industry Location Quotient ซึ่งสาขาเศรษฐกิจใดสาขาเศรษฐกิจหนึ่งของภูมิภาคหนึ่งจะส่งสินค้าจะส่งสินค้าไปยังภูมิภาคอื่นได้ ก็ต่อเมื่อสาขาเศรษฐกิจนั้นของภูมิภาคนั้นจะต้องมีค่าของสัมประสิทธิ์ของ Cross-Industry Location Quotient มากกว่าค่าสัมประสิทธิ์ของ Cross-Industry Location Quotient ของสาขาเศรษฐกิจนั้นของทั้งประเทศ

แต่ในกรณีตรงกันข้าม หากสาขาเศรษฐกิจใดสาขาเศรษฐกิจหนึ่งของภูมิภาคหนึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ของ Cross-Industry Location Quotient ของภูมิภาคนั้นน้อยกว่าค่าของสัมประสิทธิ์ของ Cross-Industry Location Quotient ของสาขาเศรษฐกิจนั้นของทั้งประเทศ สาขาเศรษฐกิจนั้นก็จะไม่ส่งผลผลิตของสาขา

เศรษฐกิจนั้นไปยังภูมิภาคอื่น จากผลของการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงวิธีดังกล่าวจะทำให้ค่าสัมประสิทธิ์ไม่ค่อยสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ดังนั้นการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้จึงเป็นการศึกษาโดยอาศัยการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของแต่ละภูมิภาคและค่าสัมประสิทธิ์ทางการค้าจากการขนส่งสินค้าระหว่างภูมิภาคในประเทศไทย จากนั้นจะนำมาประมาณค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของแบบจำลองปัจจัยการผลิตผลผลิตระหว่างภาคเพื่อให้ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้มีค่าใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมาก

2.5 งานวิจัยต่างประเทศ มีผู้ที่ได้ทำการศึกษาไว้ตามรายละเอียด ดังต่อไปนี้คือ

F. Bazzazan, M. Alavinasab and A.A. Banouei (2005) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Construction of Regional Input-Output Table and Its Applications: the case of Yazd Province” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงโครงสร้างและการประยุกต์ใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคของเขต Yazd ประเทศอิหร่านในการสำรวจตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคขั้นพื้นฐาน ข้อมูลในส่วนภูมิกษณับว่าเป็นส่วนที่มีความสำคัญอย่างมากที่ต้องอาศัยข้อมูลที่มีความถูกต้องสูง ตามงานเขียนที่เกี่ยวกับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของวิธีที่ไม่ออกสำรวจ (Non-Survey) และวิธีสำรวจเพียงบางส่วน (Semi-Survey) ในกรณีของเขต Yazd จะใช้การสำรวจเพียงบางส่วน (Semi-Survey) เพื่อสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตทั้ง 22 กิจกรรมการผลิต ทั้งนี้เกือบร้อยละ 80 เป็นข้อมูลการสำรวจขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญมาก ส่วนที่เหลือจะเป็นข้อมูลที่มีการรวบรวมไว้ด้วยวิธีต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิธีที่ได้จากการสำรวจ การบันทึกข้อมูล โครงการวิจัยสำรวจ และจากผู้เชี่ยวชาญ

โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ของเขต Yazd มีลำดับขั้นตอนที่จะสามารถส่งผลต่อการพัฒนาตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตภูมิภาค (Defining Regional Sectors) เป็นการกำหนดขอบเขตหรือพื้นที่ที่จะทำการศึกษา

2. ตารางตัดขวาง (Transaction Table) คือเมตริกซ์ $N \times N$ ยกกำลังสอง N ก็คือจำนวนของสาขา ทั้งนี้จำนวนของสาขาขึ้นอยู่กับข้อมูลที่มี Transaction Table เป็นการทำให้ผลลัพธ์ภายใต้เงื่อนไขสอดคล้องกับข้อมูลเบื้องต้นของภูมิภาค

3. ตารางอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand Table) มูลค่าเพิ่มของสาขาได้มาจากส่วนต่างระหว่างผลรวมของกิจกรรมด้านผลิตภัณฑ์ และผลรวมของการบริโภคระดับกลาง มูลค่าที่เพิ่มขึ้นตามสาขาประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ผลตอบแทนของค่าจ้าง (Compensation of Employment) และส่วนที่เหลือจากกระบวนการจัดการ (Operation Surplus)

4. ตารางมูลค่าเพิ่ม (Value Added Table) ประกอบด้วยรายจ่ายภาคครัวเรือน รายจ่ายรัฐบาล รายจ่ายองค์กรที่ไม่หวังผลกำไร การสะสมทุน ส่วนต่างของสินค้าคงเหลือ และการส่งออก

5. สาขาการส่งออกสินค้า และนำเข้าสินค้า (Export and Import Vectors) การคำนวณสินค้าส่งออกและสินค้านำเข้าในเขตภูมิภาค ใช้ข้อมูลทางกายภาพในส่วนของการส่งออกสินค้าจากเขต Yazd ไปยังเขต

ต่างๆ และนำเข้าสินค้าจากเขตต่างๆ มายังเขต Yazd โดยข้อมูลสินค้าส่งออกและสินค้านำเข้าจะถูกจัดแยกข้อมูลออกเป็นกลุ่มตามแต่ละสาขาของตารางเขต Yazd

ในการศึกษาได้แบ่งตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตออกเป็น 22 กิจกรรมการผลิต ประเด็นสำคัญของการแบ่งสาขาก็คือการจำกัดจำนวนของสาขาให้ข้อมูลครอบคลุมและเหมาะสมกับการนำไปใช้ในเขตภูมิภาคนั้นๆ โดยสาขาทั้ง 22 กิจกรรมการผลิต ประกอบไปด้วย

1) การเกษตร	2) ปศุสัตว์
3) การทำเหมือง	4) อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม
5) อุตสาหกรรมสิ่งทอและหนังฟอก	6) อุตสาหกรรมไม้
7) อุตสาหกรรมกระดาษและการพิมพ์	8) อุตสาหกรรมเคมี
9) อุตสาหกรรมโลหะ	10) อุตสาหกรรมโลหะ
11) อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	12) อุตสาหกรรมอื่นๆ
13) สาธารณูปโภค	14) การก่อสร้าง
15) ขายส่งและขายปลีก	16) ธุรกิจการโรงแรมและร้านอาหาร
17) การขนส่ง	18) การคมนาคม สื่อสาร
19) ธุรกิจบันเทิง	20) ธุรกิจประกันภัยและการเงินการธนาคาร
21) การศึกษา	22) การบริการอื่นๆ

เบื้องหลังทฤษฎีของการวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตได้มีการคำนวณตัวคูณระดับภูมิภาค (Regional Multipliers) ของเขต Yazd โดยใช้ตัวคูณด้านผลผลิต (Output Multiplier) ตัวคูณของรายได้ (Income Multiplier) และตัวคูณการจ้างงาน (Employment Multiplier) ในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาภูมิภาค นอกจากนี้ได้มีการเปรียบเทียบระหว่างตัวคูณระดับภูมิภาค (Regional Multiplier) และตัวคูณระดับประเทศ (National Multiplier) โดยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับประเทศแบ่งเป็น 45 กิจกรรมการผลิต ระดับภูมิภาคแบ่งเป็น 22 กิจกรรมการผลิต เพื่อให้สอดคล้องระหว่างประเทศและภูมิภาคนั้นจะต้องทำการจัดกลุ่มสาขาใหม่ โดยกลุ่มสาขาใหม่ที่ได้จะแบ่งออกเป็น 20 กิจกรรมการผลิต ตามความเหมาะสมของข้อมูลและการนำไปใช้ ทั้งนี้ประโยชน์ของตัวคูณจะสามารถบอกถึงศักยภาพของสาขาที่จะมีการพัฒนาตัวได้ดีของภูมิภาคนั้น อีกทั้งยังสะดวกในการนำไปใช้วางแผนนโยบายพัฒนาภูมิภาคให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จากการศึกษาตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคของเขต Yazd ปัญหาที่พบ ก็คือ ในส่วนของตารางตัดขวาง (Transaction Table) ผลลัพธ์ที่ได้ไม่สอดคล้องกับข้อมูลเบื้องต้นของภูมิภาค ในการแก้ปัญหาทำได้โดยการนำข้อมูลระดับชาติมาปรับใช้ตามความเห็นของผู้วิจัย โดยนำข้อมูลในส่วนของผลรวมการบริโภคระดับกลาง (Total Intermediate Consumption) และผลิตกันทั้งหมด (Total Output) ของแต่ละกิจกรรมที่รวบรวมไว้ในภูมิภาค และปัญหาที่พบในส่วนของตารางอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand Table) ก็คือ ไม่

สามารถหาข้อมูลของผลตอบแทนค่าจ้างในส่วนของภูมิภาค ดังนั้นจึงทำการประเมินข้อมูลของผลตอบแทนค่าจ้างในส่วนของภูมิภาคได้จากค่าจ้างระดับชาติตามตัวเลขของค่าจ้างสาขาภูมิภาค และตามความเห็นของผู้วิจัย

Bui Trinh, Franciso T.Secretario, Kim Kwangmun, Le Ha Thanh and Pham Huong Giang ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Economic-Environmental Impact Analysis Based on a Bi-region Interregional Input-Output Model for Vietnam, between Hochiminh City (HCMC) and the Rest of Vietnam (ROV), 2000” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยการผลิตและผลผลิตระหว่างภูมิภาค ผลกระทบด้านต่างๆที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค รวมไปถึงการศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมอันสืบเนื่องมาจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยนำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางเศรษฐกิจของภูมิภาครวมเข้ากับตารางสิ่งแวดล้อม ซึ่งแบ่งตารางกิจกรรมการผลิตออกเป็น 12 กิจกรรมการผลิต ดังนี้

1) เกษตร ประมง และป่าไม้	2) เหมืองแร่ และเหมืองหิน
3) อาหาร เครื่องดื่ม และยาสูบ	4) การบริโภคอื่นๆ และสินค้าอุตสาหกรรม
5) เครื่องจักรและอุปกรณ์	6) ไฟฟ้า แก๊ส และประปา
7) การก่อสร้าง	8) การค้า
9) การขนส่ง และคมนาคม	10) การเงินอสังหาริมทรัพย์และการบริการทางธุรกิจ
11) การให้บริการของรัฐบาล	12) การบริการส่วนบุคคล สังคม และครัวเรือน

ขอบเขตที่ทำการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภูมิภาคตามลักษณะของเมือง ได้แก่ โฮจิมินห์ (Hochiminh City: HCMC) และจังหวัดอื่นๆของเวียดนาม (Rest of Vietnam: ROV)

โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศเวียดนาม ได้จากการรวมกันของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตประชาชาติ และตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตโฮจิมินซ์ในปี 2000 ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตประชาชาติรวบรวมโดยสำนักงานสถิติทั่วไปของเวียดนาม (Vietnam General statistical Office: GSO) และเผยแพร่ต่อสาธารณชนในปี 2003 ในส่วนของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตโฮจิมินซ์รวบรวมโดยสำนักงานสถิติทั่วไปของเขตโฮจิมินซ์และคณะกรรมการเขต

ส่วนแรกของรายงานเป็นการนำเสนอ โครงสร้างและงบบุคลากรของแบบจำลองภูมิภาค ปัจจัยการผลิตและผลผลิต การวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค และวิเคราะห์ในส่วนของค่าใช้จ่ายระบบ Miyazawa ซึ่งเป็นวิธีการวิเคราะห์มูลค่าในการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการประมาณการเปลี่ยนแปลงตัวคุณภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ยังทำการศึกษาต่อในเรื่องการเชื่อมโยงตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตทางเศรษฐกิจเข้ากับสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นการศึกษาถึงการดำเนินการของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ในการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจำเป็นต้องใช้เครื่องมือที่เหมาะสมในการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพและสามารถนำไปพัฒนาระบบเศรษฐกิจ

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค (Regional and Inter-Regional I-O Table) ในหนึ่งตารางจะมีส่วนย่อยที่แยกออกมา 11 สาขา เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับ Red River Regional โดยกลุ่มนี้จะเป็นอิสระจากกลุ่มสาขากิจกรรมการผลิตทั้ง 12 กิจกรรมการผลิต ทั้งนี้เพื่อใช้ประโยชน์ในการศึกษาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตโฮจิมินห์เป็นตารางภายในภูมิภาค ซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐานข้อมูลส่วนใหญ่มาจากการสำรวจ ผลที่ได้ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระหว่างภูมิภาคได้นำไปประยุกต์โดยกลุ่มนักวิจัยเฉพาะด้าน

ประเด็นปัญหาที่สำคัญของการจัดทำตารางก็คือ ข้อมูลที่มีอยู่อย่างจำกัดของประเทศเวียดนาม โดยเฉพาะข้อมูลด้านการไหลเวียนทางการค้าสินค้าของภูมิภาค (Regional Commodity Trade Flows) ที่ถือว่า มีจำนวนน้อยมาก ในการแก้ไขสามารถทำได้โดยการใช้วิธีออกสำรวจทั้งหมด (Pure Survey Method) แต่เพื่อความเหมาะสมจำเป็นต้องใช้วิธีการผสมผสานกันระหว่างวิธีการสำรวจขั้นพื้นฐาน (Survey-Based techniques) และวิธีการที่ไม่ต้องออกสำรวจ (Non-Survey Techniques) ซึ่งวิธีเช่นนี้ถือว่าเป็นที่ยอมรับในการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาค

Office of the Government Statistician ได้ทำการศึกษาเรื่อง “Queensland Regional Input-Output Tables 1996-1997, 34 Industries” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่รายงานตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคสำหรับพัฒนาสถิติควินส์แลนด์ ในปี 1996-1997 โดยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมีการบันทึกข้อมูลด้านอุปทาน และการจัดการของผลผลิตอุตสาหกรรม ที่แสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง และอุตสาหกรรมที่มีความต่อเนื่องกันของกลุ่มภูมิภาคเศรษฐกิจ ซึ่งแบ่งตารางกิจกรรมการผลิตออกเป็น 34 กิจกรรมการผลิต ดังนี้

1) แกะ	2) เมล็ดข้าว
3) วัว	4) รีคนมโค และหมู
5) การเกษตรอื่นๆ	6) น้ำตาลจากอ้อย
7) ป่าไม้ และประมง	8) ถ่านหิน น้ำมัน และแก๊ส
9) แร่โลหะที่ไม่มีส่วนประกอบของเหล็ก	10) เหมืองแร่อื่นๆ
11) อุตสาหกรรมอาหาร	12) สิ่งทอ
13) ไม้ และอุตสาหกรรมกระดาษ	14) เคมีภัณฑ์ ปิโตรเลียม และถ่านหิน
15) ผลิตภัณฑ์แร่โลหะ	16) โลหะ และผลิตภัณฑ์โลหะ
17) เครื่องจักร เครื่องใช้ และอุปกรณ์	18) อุตสาหกรรมอื่นๆ
19) การไฟฟ้า แก๊ส และน้ำ	20) การก่อสร้างที่อยู่อาศัย
21) การก่อสร้างอื่นๆ	22) การค้า
23) ร้านอาหาร บาร์ และภัตตาคาร	24) การขนส่งทางบก
25) การขนส่งทางรถไฟ และท่อ	26) การขนส่งอื่นๆ
27) บริการการคมนาคมสื่อสาร	28) บริการทางการเงิน

29) กรรมสิทธิ์ของที่อยู่อาศัย	30) บริการของภาครัฐบาล
31) การศึกษา	32) บริการสุขภาพ
33) บริการ และอบรมทางวัฒนธรรม	34) บริการบุคคล และอื่นๆ

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นระบบของบัญชีที่แสดงถึงมูลค่า อุปทาน และการจัดการของสินค้าและบริการภายในเศรษฐกิจในช่วงระยะเวลา 1 ปี แถวของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต แสดงถึงการใช้ผลผลิตของอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน หรืออุตสาหกรรมอื่นๆ หรือกลุ่มอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) คอลัมน์ แสดงถึง ที่มาของปัจจัยที่ใส่เข้าไปในการผลิต หรือปัจจัยชั้นกลาง หรือปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นแรงงานและทุน ตารางจะสมดุลก็ต่อเมื่อผลรวมของปัจจัยการผลิตในแต่ละอุตสาหกรรมเท่ากับผลรวมของผลผลิตจากอุตสาหกรรมอื่น

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคคีนส์แลนด์ 1996-1997 ประกอบไปด้วย กลุ่มปัจจัยการผลิตเบื้องต้น (Primary Input Categories) 8 ส่วน ได้แก่ ค่าตอบแทนลูกจ้าง (Compensation of Employees) ภาษีเงินช่วยเหลือด้านผลผลิต (Taxes Less Subsidies on Products) ภาษีเงินช่วยเหลือการผลิต (Taxes Less Subsidies on Production) ส่วนประกอบการนำเข้า (Complementary Imports) ผลรวมการนำเข้าปัจจัยการผลิต (Total Imported Inputs) นำเข้าปัจจัยการผลิตของประเทศและระหว่างมลรัฐต่อมลรัฐ (Foreign and Interstate Imported Inputs) นำเข้าปัจจัยการผลิตระหว่างภูมิภาค (Interregional Imported Inputs) และกลุ่มอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) 9 ส่วน ได้แก่ ภาคครัวเรือน ภาครัฐบาล ภาคเอกชน กิจการสาธารณะ สาธารณะทั่วไป รายการสินค้า ผลรวมการส่งออก การส่งออกของประเทศและระหว่างมลรัฐต่อมลรัฐ การส่งออกระหว่างภูมิภาค ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาคแบ่งออกเป็น 4 จตุภาค ส่วนแรกเป็นจตุภาคของผลผลิตชั้นกลาง (Intermediate Quadrant) โดยใช้เมตริกซ์ 34 กิจกรรมการผลิต เป็นตัวแทนทั้งแถวและคอลัมน์ ซึ่งแสดงการซื้อขายผลผลิตชั้นกลางทั้งหมด จตุภาคที่ 2 หรือจตุภาคอุปสงค์ขั้นสุดท้าย โดยใช้ 34 กิจกรรมการผลิตเป็นตัวแทนของแถวและคอลัมน์ ซึ่งเป็นการบันทึกการใช้สอยหรือการขายผลผลิตอุตสาหกรรมขั้นสุดท้าย โดยอยู่ในรูปของสินค้าและบริการ จตุภาคที่ 3 เป็นจตุภาคปัจจัยการผลิตเบื้องต้น (Primary Input Quadrant) ใช้กลุ่มปัจจัยการผลิตเบื้องต้นทั้ง 8 ส่วน เป็นตัวแทนของแถว และใช้ 34 กิจกรรมการผลิต เป็นตัวแทนของคอลัมน์ ซึ่งแสดง ค่าใช้จ่ายปัจจัยการผลิตที่ประกอบไปด้วยกลุ่มปัจจัยการผลิตเบื้องต้นทั้ง 8 กลุ่ม จตุภาคที่ 4 ประกอบด้วย กลุ่มปัจจัยการผลิตเบื้องต้นทั้ง 8 ส่วน เป็นตัวแทนของแถว และกลุ่มอุปสงค์ขั้นสุดท้ายทั้ง 9 ส่วน เป็นตัวแทนของคอลัมน์ โดยจะบันทึกข้อมูลการไหลเวียนโดยตรงของปัจจัยการผลิตเบื้องต้นไปยังอุปสงค์ขั้นสุดท้าย

วิธีการจัดทำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตด้านการนำเข้าแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การจัดสรรทางตรงและการจัดสรรทางอ้อม การจัดสรรทางตรงของการนำเข้าก่อให้เกิดการจัดสรรการนำเข้าทั้งหมดไปยังอุตสาหกรรม โดยอุตสาหกรรมต้นน้ำ (Industry of Origin) บันทึกไว้ในแถวของผลรวมการนำเข้าของอุตสาหกรรมที่ตรงกัน และคอลัมน์การนำเข้าต้องเป็นปัจจัยการผลิต ซึ่งทั้งหมดจะกระจายเข้าไป จตุภาคที่ 1 และ 2 ของตารางการจัดสรรทางตรง ส่วนตารางการจัดสรรทางอ้อม คือ การจัดสรรการนำเข้าทางอ้อมของ

อุตสาหกรรมการผลิตที่คล้ายกับตารางสินค้าเศรษฐกิจภายในประเทศแล้วนำมาโยงให้สัมพันธ์กัน โดยการจัดทำจะต้องให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างตารางของแฉกกับอุตสาหกรรม ดังนั้น การไหลเวียนสินค้าของจตุภาคที่ 1 และ 2 เป็นการบันทึกตารางการนำเข้าทางอ้อมและเป็นผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ

ตารางการจัดสรรทางตรงจะเหมาะสมอย่างมากในการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจในประเทศ ในขณะที่สาขาอื่นที่เกี่ยวข้องที่ทำหน้าที่แทนการนำเข้า ตารางการจัดสรรทางอ้อมจะมีความเหมาะสมมากกว่า

ข้อมูลการจ้างงานประกอบด้วยส่วนที่เผยแพร่ต่อสาธารณชนที่มีพื้นฐานของการทำงานเต็มเวลาเท่ากัน และส่วนที่รวบรวมจาก ABS 1996 Census of Population and Housing and ABS 6201.3 โดยเป็นข้อมูลด้านกำลังแรงงาน

การประมาณชั่วโมงการทำงานของลูกจ้างโดยอุตสาหกรรมได้มาจากสำมะโนประชากร เพื่อใช้ขับเคลื่อนการประมาณการทั้งหมดที่เท่ากันตั้งแต่แรก ดังนั้น การปรับปรุงข้อมูลกำลังแรงงานให้ครอบคลุมการสำรวจกำลังแรงงานทั้งหมดในปีทางการเงินจะนำมาใช้ในสำมะโนประชากร

การรวบรวมตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระหว่างภูมิภาค ต้องใช้ข้อมูลวิเคราะห์รายละเอียดของการจ้างงานจำนวนมากเพื่อแก้ไขปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ก่อนที่จะเผยแพร่ต่อสาธารณชนเพื่อการประมาณการจ้างงาน โดยเฉพาะกรณีของเหมืองและอุตสาหกรรมการผลิต

วิธีการรวบรวมแบบจำลองของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตควินส์แลนด์ 1996-1997 จะรวมเป็น 1 เมตริกซ์ โดยรวบรวมการค้าของแต่ละภูมิภาคและระหว่างภูมิภาคด้วยวิธีการปรับสมดุล เป็นการใช้เทคนิคการปรับสมดุลทางคณิตศาสตร์ในการสร้างตารางภูมิภาคและการค้าระหว่างภูมิภาค โดยกำหนดค่าเฉลี่ยได้อย่างแน่นอน แล้วนำเอาบัญชีความสมดุลของตารางภูมิภาคแต่ละส่วนมารวมกันจะได้ของตาราง ควินส์แลนด์

อุปสรรคของการรวบรวมรายงานตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตภูมิภาค คือ ข้อมูลภูมิภาคที่มีไม่เพียงพอต่อการวิเคราะห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความน่าเชื่อถือของแนวโน้มหรือทิศทางการกระจายสินค้าและบริการระหว่างภูมิภาคและภายในภูมิภาค ในการพิจารณาแก้ไขปัญหานั้นเน้นในเรื่องการซื้อขายภายในภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค ดังนั้น การวิเคราะห์โดยพื้นฐานจะมีความแม่นยำมากขึ้น

บทที่ 3

โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของภาคใต้

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคใต้ สามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 4 ซึ่งแสดงถึงมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ ในช่วงปี 2547-2550 พบว่า เศรษฐกิจโดยรวมของภาคใต้มีการเจริญเติบโต ในอัตราที่ค่อนข้างคงที่แต่ถ้าหากเปรียบเทียบกับอัตราการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยของประเทศในช่วงเวลาเดียวกัน จะพบว่าภาคใต้จะมีค่าต่ำกว่าของประเทศไทยที่มีค่าเฉลี่ยในช่วงเดียวกันประมาณร้อยละ 1.10

ตารางที่ 4 เป็นการเปรียบเทียบผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้เทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศไทย ซึ่งจะเห็นว่าในภาคใต้นั้นมีมูลค่าของสาขาเกษตรกรรมสูงถึงร้อยละ 34 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ในสาขาเกษตรกรรมของประเทศ โดยมีสาขาการประมง การเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ เป็นสาขาการผลิตหลักที่ทำให้มูลค่าผลิตภัณฑ์ในสาขาเกษตรกรรมของภาคใต้มีมูลค่าที่สูง รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสาขาการศึกษาในภาคใต้นี้มีมูลค่าเกือบร้อยละ 15 ของผลิตภัณฑ์ในสาขาดังกล่าวของประเทศ และสาขาที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมของภูมิภาคนี้ในอันดับต้นๆ ได้แก่ การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์ โรงแรมและภัตตาคาร การบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการด้านธุรกิจ โดยสาขาเหล่านี้มีมูลค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 10-12 เมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์ประเภทเดียวกันของประเทศ

หากพิจารณาแยกตามสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ทำให้ทราบถึงสาเหตุที่ส่งผลให้อัตราการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยของภาคใต้มีค่าน้อยกว่าของประเทศ เกิดจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคใต้เอง โดยในภาคใต้มีมูลค่าการผลิตในภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมที่ใช้ผลผลิตทางการเกษตรในภูมิภาคเป็นส่วนมาก มูลค่าของผลผลิตที่เกิดจากภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมที่ใช้ผลผลิตทางการเกษตรมีความไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับปริมาณ ราคาผลผลิตทางการเกษตร และยังขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศในแต่ละปี ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ไม่สามารถกำหนดหรือควบคุมมันได้ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรมีความผันแปรสูงมาก การพิจารณารายละเอียดของแต่ละสาขาเศรษฐกิจของภาคใต้มีดังนี้

1. ภาคเกษตรกรรม (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2550) เกษตรกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญของภาคใต้มาโดยตลอด เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของภาคมีการดำรงชีพที่เกี่ยวข้องอยู่กับภาคการเกษตร ผลผลิตการเกษตรที่ผลิตได้ส่วนหนึ่งใช้เป็นอาหารสำหรับเลี้ยงประชากรภายในภาคและประเทศ ส่วนที่เหลือใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมการแปรรูปการเกษตร ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มของผลผลิต(Value Added) และการจ้างแรงงาน นอกจากนั้นยังเป็นสินค้าส่งออกเพิ่มรายได้เงินตราต่างประเทศ และช่วยลดดุลการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยจากการพิจารณาผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคใต้ (GRP at constant 1988 prices) ข้อมูลประมาณการณปี 2549 มีมูลค่าเท่ากับ 355,353 ล้านบาท หรือร้อยละ 8.7 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ (GDP) โดยโครงสร้างการผลิตของภาคใต้มีการพึ่งพาภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยมีสัดส่วนถึงร้อยละ 35.7 ของ GRP ส่วนใหญ่เป็นมูลค่าการผลิตทาง

กสิกรรมถึงร้อยละ 71.0 ของมูลค่าภาคเกษตรกรรม โดยสาขาเกษตรกรรมประกอบด้วยสาขาเศรษฐกิจย่อยอื่นๆ ดังนี้

- การกสิกรรม ผลผลิตจากการกสิกรรมของภาคใต้ส่วนมากเป็นผลผลิตจากพืชสวน โดยพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญของภาคใต้ ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล โดยพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญคือ

ยางพารา ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากประเทศไทยเป็นผู้ผลิตยางพาราอันดับหนึ่งของโลก โดยแหล่งผลิตหลักอยู่ที่ 14 จังหวัดภาคใต้ มีผลผลิตประมาณร้อยละ 90 ของผลผลิตทั้งประเทศ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกยางพาราประมาณ 10.0 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.0 ของพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรในภาคใต้ กระจายอยู่ทั่วทั้งภาค ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มทางทิศตะวันออก (ฝั่งอ่าวไทย) ประมาณร้อยละ 69.9 ที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกในกลุ่มจังหวัดทางทิศตะวันตก (ฝั่งทะเลอันดามัน) ทั้งนี้จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกยางพาราเกินกว่า 1 ล้านไร่ ตามลำดับมากน้อย ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี (1.8) ล้านไร่ จังหวัดสงขลา (1.4) ล้านไร่ จ.ตรัง (1.3) ล้านไร่ จังหวัดนครศรีธรรมราช (0.6) ล้านไร่ และจังหวัดยะลา (1.0) ล้านไร่

ปาล์มน้ำมัน โดยปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่มีบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งของภาคใต้ ปาล์มน้ำมันสามารถใช้แทนน้ำมันพืชอื่นๆ ได้ดี และราคาถูกกว่า จากปี 2521 เป็นต้นมา อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้ น้ำมันปาล์มเป็นวัตถุดิบขยายตัวขึ้นมาก จึงเป็นปัจจัยดึงดูดให้มีการขยายพื้นที่เพาะปลูกปาล์มเชิงการค้ามากขึ้น โดยมีเนื้อที่ให้ผล 2.7 ล้านไร่ พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ ตรังและสตูล ซึ่งมีเนื้อที่ให้ผลถึงร้อยละ 91.4 ของเนื้อที่ให้ผลปาล์มน้ำมันของภาคใต้

ไม้ผล โดยไม้ผลที่เป็นพืชเศรษฐกิจของภาคใต้ ได้แก่ ทุเรียน เงาะ มังคุด และลองกอง เพราะเป็นพืชที่มีความเหมาะสมกับดินฟ้าอากาศของพื้นที่แถบนี้ ประกอบกับผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด เกษตรกรผู้ปลูกมีรายได้ค่อนข้างดี เนื่องจากมีรายได้เฉลี่ยต่อพื้นที่ปลูกสูงกว่าการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ทำให้มีการขยายพื้นที่ปลูกไม้ผลทั้งสี่ชนิดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในจำนวนนี้เป็นพื้นที่ปลูกทุเรียนประมาณร้อยละ 32.0 ที่เหลือเป็นพื้นที่ปลูกลองกอง มังคุด และเงาะ ซึ่งมีสัดส่วนของพื้นที่ปลูกร้อยละ 25.8 22.9 และ 19.3 ตามลำดับ พื้นที่ปลูกไม้ผลของภาคใต้ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มจังหวัดทางทิศตะวันออกฝั่งทะเลอ่าวไทย บริเวณตอนบนและตอนกลางของภาค ส่วนภาคใต้ตอนล่างได้แก่ จังหวัดนราธิวาสและยะลา

โดยแหล่งผลิตหรือจังหวัดที่ปลูกไม้ผลที่สำคัญของภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดชุมพร เป็นแหล่งผลิตผลไม้ที่ใหญ่และมีชื่อเสียงที่สุดของภาค โดยมีพื้นที่ปลูกรวมกว่าร้อยละ 21.7 ของพื้นที่ปลูกไม้ผลทั้งภาคใต้ รองลงมาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราชและนราธิวาสซึ่งมีพื้นที่ปลูกร้อยละ 16.8 และ 13.9 ตามลำดับ โดยการจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกร ไม้ผลทั้งสี่ชนิด (กว่าร้อยละ 90) มีการจำหน่ายสำหรับการบริโภคภายในประเทศ ส่วนการส่งออกจำกัดอยู่เฉพาะตลาดในประเทศใกล้เคียง โดยเฉพาะมาเลเซียและสิงคโปร์ ซึ่งสามารถขนส่งได้โดยตรงทั้งทางรถยนต์และทางเรือ

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 4 ผลผลิตที่มวลรวมของภาคใต้เทียบกับของประเทศ

สาขาเศรษฐกิจ	ประเทศ	ภาคใต้	สัดส่วน	ประเทศ	ภาคใต้	สัดส่วน	ประเทศ	ภาคใต้	สัดส่วน	ประเทศ	ภาคใต้	สัดส่วน
	2547	2547		2548	2548		2549	2549		2550	2550	
ภาคเกษตร	668,574	228,284	0.34	728,093	252,288	0.34	835,776	305,684	0.36	913,926	315,141	0.34
เกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้	561,857	166,828	0.29	623,738	189,032	0.303	730,438	240,373	0.32	807,898	249,781	0.30
การประมง	106,951	61,456	0.57	104,355	63,256	0.60	105,338	65,311	0.62	106,028	65,360	0.61
ภาคนอกเกษตร	5,820,668	422,181	0.072	6,364,800	454,112	0.071	7,005,521	501,919	0.071	7,579,385	531,470	0.07
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	175,350	15,699	0.089	222,617	17,855	0.08	256,837	19,907	0.077	276,670	20,442	0.07
การผลิตอุตสาหกรรม	2,235,573	93,720	0.041	2,461,294	101,252	0.041	2,750,367	109,426	0.039	3,023,454	115,427	0.03
การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา	210,903	15,451	0.073	220,410	17,587	0.079	238,889	19,140	0.08	248,119	19,788	0.07
การก่อสร้าง	194,466	22,361	0.114	214,004	23,361	0.109	231,889	26,127	0.112	246,622	24,631	0.09
การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน	970,806	76,212	0.078	1,042,043	81,417	0.078	1,122,655	89,384	0.079	1,192,687	93,308	0.07
โรงแรมและภัตตาคาร	334,222	42,737	1.24	346,865	38,271	0.11	386,062	41,170	0.10	416,592	44,926	0.10
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม	492,530	29,395	0.059	519,623	31,570	0.060	569,875	40,036	0.070	622,080	42,013	0.06
ตัวกลางทางการเงิน	233,719	14,425	0.061	264,896	16,520	0.062	286,220	19,944	0.069	311,488	22,460	0.07

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	188,243	21,033	0.11	198,521	22,028	0.11	208,757	22,789	0.10	215,397	23,532	0.10
การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	295,885	30,762	0.10	326,051	35,622	0.109	349,853	38,234	0.10	373,210	40,819	0.10
การศึกษา	248,876	37,614	0.15	280,978	42,868	0.15	316,690	47,704	0.15	360,152	54,211	0.15
การบริการด้านสุขภาพและงานสังคมสงเคราะห์	116,695	13,839	0.11	135,224	16,385	0.12	150,010	18,409	0.12	163,849	20,389	0.12
การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ	115,178	8,585	0.07	123,743	9,016	0.07	128,669	9,279	0.07	119,853	9,134	0.07
ลูกจ้างในครัวเรือนส่วนบุคคล	8,222	349	0.04	8,531	360	0.04	8,738	371	0.04	9,212	391	0.04
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)	6,489,476	650,464.70	0.100	7,092,893	707,307.00	0.099	7,841,297	805,919.60	0.102	8,493,311	859,324.60	0.10
บวก : ผลตอบแทนปัจจัยการผลิต สุทธิ จากต่างประเทศ	-291,032			-344,014			-316,810			-325,793		
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP)	6,198,444			6,748,879			7,524,487			8,167,518		
หัก : ภาษีทางอ้อม หักเงินอุดหนุน	699,782			767,913			883,008			888,795		
สำรองค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร	868,249			927,456			995,296			1,077,263		
รายได้ประชาชาติ	4,630,413	650,465		5,053,510	706,399		5,646,183	807,603		6,201,460	846,611	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเฉลี่ยต่อหัว	100,559	74,889	0.74	108,952	80,548	0.73	119,579	90,535	0.75	128,607	95,229	0.74
ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติเฉลี่ยต่อหัว (บาท)	96,049	8,686	0.09	103,668	8,781	0.08	114,748	8,902	0.07	123,673	9,024	0.07

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตร

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 5 ผลผลิตที่มวรวมภาคและผลผลิตที่มวรวมจังหวัด ตามราคาประจำปี จำแนกตามภาค พ.ศ.2546-2550

ภาค	2546	2547	2548	2549 ^p	2550 ^p	Region
ทั่วราชอาณาจักร	5,917,369.00	6,489,476.00	7,095,619.00	7,830,329.00	8,469,060.00	Whole Kingdom
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	2,631,208.40	2,880,907.70	3,131,559.10	3,352,127.50	3,599,130.80	Bangkok and Vicinities
ภาคกลาง	432,196.00	471,885.70	503,493.10	556,939.80	595,523.30	Central Region
ภาคตะวันออก	861,694.80	961,921.20	1,124,550.70	1,295,954.60	1,389,930.80	Eastern Region
ภาคตะวันตก	253,766.90	274,042.00	295,039.70	326,246.90	357,529.50	Western Region
ภาคเหนือ	532,438.90	568,062.70	617,503.00	690,009.10	763,009.90	Northern Region
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	633,686.60	682,192.00	716,166.40	803,131.50	904,611.10	Northeastern Region
ภาคใต้	572,377.40	650,464.70	707,307.00	805,919.60	859,324.60	Southern Region

ที่มา : P ตัวเลขเบื้องต้น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื

ตารางที่ 6 ผลผลิตขั้นมูลรวมภาคและผลผลิตขั้นมูลรวมจังหวัด จำแนกตามจังหวัดภาคใต้ พ.ศ. 2546-2550

จังหวัด	2546	2547	2548	2549 ^p	2550 ^p	Province
ภาคใต้	572,377.40	650,464.70	707,307.00	805,919.60	859,324.60	Southern Region
สตูล	17,846.20	20,355.10	22,342.30	25,596.60	27,217.20	Stol
กระบี่	28,777.90	33,258.20	33,539.00	39,027.50	41,342.60	Krabi
พังงา	18,642.20	22,285.00	24,673.30	28,260.20	29,828.10	Phangnga
ภูเก็ต	45,938.30	54,961.60	50,371.30	57,127.90	62,055.20	Phuket
สุราษฎร์ธานี	73,703.30	88,178.10	99,264.30	116,545.20	122,398.10	Surat Thani
ระนอง	11,479.30	14,153.00	14,922.30	16,232.20	17,308.70	Ranong
ชุมพร	29,096.10	32,890.30	36,908.60	41,330.20	45,579.50	Chumphon
สงขลา	115,769.80	127,656.60	141,959.80	157,290.00	168,610.50	Songkhla
นครศรีธรรมราช	90,444.60	99,067.10	105,627.90	118,624.70	123,614.00	Nakhon Si Thammarat
ตรัง	38,746.20	44,562.10	51,383.90	60,212.10	62,912.20	Trang
พัทลุง	19,564.70	23,112.10	26,641.70	31,381.40	33,259.00	Phatthalung
ปัตตานี	30,969.20	31,727.20	33,446.50	36,838.90	39,533.80	Pattani
ยะลา	23,466.70	26,645.90	30,698.60	35,657.40	39,198.00	Yala
นราธิวาส	27,932.90	31,612.40	35,527.50	41,795.30	46,467.70	Narathiwat

ที่มา: P ตัวเลขเบื้องต้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื

Source: Office of National Economic and Social Development Board

-การปศุสัตว์ สำหรับการปศุสัตว์ในภาคใต้ สัตว์ที่นิยมเลี้ยงส่วนมากคือ โค กระบือ ไก่ เป็ด สุกร โดยวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่ก็เพื่อนำไปใช้เป็นอาหารและการเลี้ยงเชิงพาณิชย์ โดยการเลี้ยงสัตว์จะกระจายในทุกจังหวัดของภาค

โคและกระบือ การเลี้ยงโคและกระบือในภาคใต้ส่วนมากเลี้ยงเพื่อใช้งานในสาขาการกสิกรรม พบว่าตั้งแต่ปี 2548 -2550 ของภาคใต้ มีจำนวนโคและกระบือเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ปัจจุบันมีการเลี้ยงโคมีด้วยกัน 2 ชนิดนั่นคือ โคน้ำและโคนม โดยอัตราการเลี้ยงโคน้ำมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่โคนมกลับมีอัตราการเจริญเติบโตลดลง โดยการเลี้ยงในช่วงหลังๆ เน้นการเลี้ยงโคน้ำพันธุ์จากต่างประเทศ และโคน้ำพันธุ์ผสมแทนการเพิ่มปริมาณการเลี้ยงโคนม

ไก่และเป็ด โดยไก่เนื้อและเป็ดในภาคใต้ที่มีการเลี้ยงมากที่สุดคือ จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดชุมพร ส่วนไก่ไข่ จังหวัดที่มีการเลี้ยงมากที่สุดตามลำดับคือ จังหวัดสงขลา จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยลักษณะเป็นการเลี้ยงเชิงพาณิชย์มากกว่าการเลี้ยงเพื่อการบริโภค แต่การเลี้ยงส่วนมากเป็นการเลี้ยงของรายย่อย แต่จากข้อมูลปริมาณการเลี้ยงไก่ของประเทศไทย จะพบว่าภาคใต้เป็นภูมิภาคที่มีการเลี้ยงไก่น้อยที่สุดในประเทศ

ตารางที่ 10 จำนวนปศุสัตว์และสัตว์ปีกของภาคใต้

หน่วย : ตัว

ปี	กระบือ	สุกร	โคนม	โคน้ำ	เป็ด	ไก่
2546	33,088	663,893	6,265	556,645	1,777,466	14,958,571
2547	27,923	482,962	8,347	646,138	1,292,557	12,440,431
2548	31,934	583,553	6,974	770,395	1,529,683	17,450,250
2549	32,613	552,265	6,706	839,041	1,410,251	10,537,779
2550	46,136	788,201	4,938	876,919	1,581,237	20,788,464

ที่มา : กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- การประมง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2550) นับว่ามีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้มาโดยตลอด เนื่องจากความได้เปรียบทางสภาพภูมิศาสตร์ที่มีพื้นที่ส่วนหนึ่งเป็นพื้นน้ำในทะเล ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรประมงที่สามารถสร้างอาชีพและรายได้แก่ชาวประมง รวมทั้งการก่อให้เกิดกิจกรรมต่อเนื่องต่างๆ มากมาย อันเป็นแหล่งจ้างแรงงานและการผลิตสินค้าประมงส่งออกเพื่อนำเข้าเงินตราต่างประเทศมูลค่ามหาศาลในแต่ละปี แหล่งทำการประมงของภาคใต้ คือ บริเวณท้องทะเลอ่าวไทย (อาณาเขตพื้นที่เศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ทะเล) ในทะเลจีนใต้ทางตะวันออก และทะเลอันดามันทางด้านตะวันตก และการเพาะเลี้ยง

สัตว์น้ำ สำหรับการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในชายฝั่งภาคใต้ ทำกันมากทั้งทางฝั่งตะวันออกและฝั่งตะวันตก สำหรับชนิดสัตว์น้ำที่นิยมเลี้ยงกันมากคือ กุ้งกุลาดำ ระบบการเลี้ยงส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงแบบพัฒนาที่มีความหนาแน่นสูงและใช้เงินลงทุนสูงตามไปด้วย

2. การท่องเที่ยว ภาคใต้มีพื้นที่ธรรมชาติที่สวยงามและแหล่งศิลปวัฒนธรรมของภาคกระจายอยู่ทั่วไปหลายแห่ง เป็นจุดท่องเที่ยวหลายแห่งและเป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติเป็นอย่างมาก เช่น ภูเก็ต เกาะสมุย เป็นต้น ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวของภาคใต้สามารถแบ่งออกได้ดังนี้

การท่องเที่ยวพื้นที่ธรรมชาติสวยงาม ซึ่งเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวในสถานที่ท่องเที่ยวประเภทหาดทราย ชายทะเล เกาะแก่ง โดยแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นที่รู้จักได้รับความนิยมน้อย่างแพร่หลายจากนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศคือ ภูเก็ต หมู่เกาะสุรินทร์ หมู่เกาะสิมิลัน เป็นต้น

การท่องเที่ยวแบบบันเทิง อันเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเพื่อซื้อสินค้า รับประทานอาหาร สถานบริการ และสถานเริงรมย์ ซึ่งมีศูนย์กลางการท่องเที่ยวอยู่ที่สงขลา-หาดใหญ่ และเมืองชายแดนไทย-มาเลเซีย ได้แก่ สะเตาะ (สงขลา) เบตง (ยะลา สุโหงโกลก (นราธิวาส)

การท่องเที่ยวแหล่งประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น เป็นลักษณะการท่องเที่ยวที่อาศัยกิจกรรมเกี่ยวกับลัทธิ พิธีกรรมและความเชื่อ อาทิ เทศกาลทำบุญวันสารทเดือนสิบ (นครศรีธรรมราช) ประเพณีถือศีลกินเจ แถบจังหวัดฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ ภูเก็ต กระบี่ ตรัง เป็นต้น

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เป็นการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ของการท่องเที่ยวธรรมชาติ ที่มีแนวคิดในการนำกิจกรรมการท่องเที่ยวและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมาประสานเข้าด้วยกัน ซึ่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีแนวโน้มการขยายตัวในอัตราที่สูง เนื่องจากกระแสความสนใจด้านสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติที่มีมากยิ่งขึ้น ประกอบกับความต้องการที่จะหนีความแออัดในเขตเมืองเพื่อหาสถานที่พักผ่อนที่เงียบสงบและเป็นธรรมชาติ โดยแหล่งท่องเที่ยวของภาคใต้ที่มีศักยภาพได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาสก (สุราษฎร์ธานี) หมู่บ้านคีรีวง (นครศรีธรรมราช) เป็นต้น

3. การค้าชายแดน ปัจจุบันการค้าชายแดนนับว่ามีความสำคัญยิ่ง นอกเหนือไปจากการค้าระหว่างประเทศที่มีการนำเข้า-ส่งออกทางท่าเรือและท่าอากาศยานต่างๆ โดยประเทศไทยมีการทำการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน 5 ประเทศ คือ พม่า ลาว จีนตอนใต้ กัมพูชา และมาเลเซีย

การค้าชายแดนแยกตามลักษณะทั่วไปได้ 3 ลักษณะดังนี้

- การค้าชายแดนโดยชาวบ้านทั้ง 2 ประเทศ ซื้อขายของอุปโภคบริโภคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

- การค้าชายแดนที่เป็นการซื้อขายรายเล็กๆ เพื่อนำไปขายต่อหากำไร

- การค้าชายแดนที่เป็นการค้าขายรายใหญ่ๆ มีมูลค่านำเข้า-ส่งออกสูง ทำในรูปนิติบุคคล เช่น การนำเข้าไม้ การส่งออกยางพารา หรือสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีมูลค่ามาก เป็นต้น

4. การอุตสาหกรรม (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2550) การผลิตของอุตสาหกรรมของภาคใต้ มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 13.1 ของผลิตภัณฑ์ภาคซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับสัดส่วนของภาคอุตสาหกรรมในโครงสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (ร้อยละ 39.2 ของ GDP) เป็นผลมาจาก

อุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมแปรรูปอย่างง่ายทำให้สร้างมูลค่าเพิ่มไม่มากนัก แต่มีความสำคัญค่อนข้างมาก เนื่องจากเป็นการผลิตเพื่อการส่งออกแทบทั้งสิ้น จึงเป็นแหล่งนำเข้าเงินตราต่างประเทศและการจ้างงานที่สำคัญ โดยอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาคใต้ได้แก่ อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง อาทิ อาหารทะเลแช่แข็ง อาหารทะเลกระป๋อง ปลาป่น ฯลฯ อุตสาหกรรมแปรรูปยางและยางพารา อาทิ แผ่นยางรมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น อุตสาหกรรมสกัดน้ำมันปาล์มดิบ ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้แก่ผลิตภัณฑ์การเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ แต่ถ้าพิจารณาจะพบว่าภาคอุตสาหกรรมในภาคนี้ทำการผลิตโดยใช้ผลผลิตจากภาคเกษตรกรรมเป็นปัจจัยในการผลิตหลัก จากตารางที่ 11 โรงงานอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ที่เปิดดำเนินการในภาคใต้จะเป็นโรงงานขนาดเล็กคือ (ขนาด 1-15 คน) โดยมีถึง 35,195 โรงงาน ส่วนโรงงานอุตสาหกรรมที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ขนาด 26-30 คน โดยมีเพียง 143 โรงงานเท่านั้น

ตารางที่ 11 สถานประกอบการอุตสาหกรรมในภาคใต้ (จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ) ปี 2549

ขนาดโรงงาน	จำนวนโรงงาน	จำนวนคนทำงาน	ร้อยละ
1-15 คน	35,195	83,760	
16-25 คน	505	9,972	
26-30 คน	143	3,979	
31-50 คน	292	11,619	
51-200 คน	371	35,489	
มากกว่า 200 คน	165	94,694	
รวม	36,671	239,513	100

ที่มา :
สำนักงาน
คณะกรรมการ
พัฒนา
การ
เศรษฐกิจ
และ

สังคมแห่งชาติ

เศรษฐกิจ

ตารางที่ 12 โรงงานอุตสาหกรรมในภาคใต้ (จำแนกประเภทอุตสาหกรรม ปี 2550)

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน (หน่วย : โรง)	จำนวนคนงาน (หน่วย : คน)
การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม	9,319	90,315
ผลิตภัณฑ์ยาสูบ	79	229
ผลิตภัณฑ์สิ่งถักและสิ่งทอ	1,113	5,220
ผลิตภัณฑ์เครื่องแต่งกายรวมทั้งการตกแต่งและ ซ่อมสืชนสัตว์	10,299	16,003
การฟอกและตกแต่งหนังฟอก รวมทั้งการผลิต กระเป๋าเดินทาง กระเป๋าถือ อานม้า เครื่องเทียม ลากและรองเท้า	22	95
การผลิตไม้ ผลิตภัณฑ์จากไม้และไม้กึ่งอก ยกเว้นเฟอร์นิเจอร์รวมทั้งการผลิตสิ่งของที่ทำ จากฟางและวัสดุถักสานอื่นๆ	4,455	33,135
การผลิตเครื่องเรือน เครื่องใช้ที่ทำจากไม้	-	-
การผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	24	693
การพิมพ์โฆษณา การพิมพ์ และการทำสำเนา สื่อบันทึก	562	2,688
ผลิตภัณฑ์เคมีและการผลิตเคมีภัณฑ์	235	2,885
การผลิตอุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์วิทยุ โทรศัพท์และการสื่อสาร	13	52
ผลิตภัณฑ์ยาง พลาสติก การผลิตยาง	505	40,179
ผลิตภัณฑ์จากแร่โลหะ	1,583	15,789
อุตสาหกรรมโลหะขั้นมูลฐาน	73	1,041
ผลิตภัณฑ์โลหะ	4,733	14,164
การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์	313	1,570
ผลิตภัณฑ์เครื่องจักรและเครื่องใช้ไฟฟ้า ซึ่งมีได้ จัดประเภทไว้ในที่อื่น	176	432
การผลิตอุปกรณ์ขนส่ง	236	1,191
อุตสาหกรรมการผลิตอื่นๆ	-	-
รวม	33,740	225,681

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรื

สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง

สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุงในภาพรวมในระยะเริ่มแรกยังอยู่ในภาวะชะลอตัว อันเนื่องมาจากปัจจัยลบในด้านต่างๆ อาทิ การก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ค่าครองชีพที่สูงขึ้น ภาวะความผันผวนของราคาน้ำมัน และปัญหาภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจในการเดินทางของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เป็นตลาดหลักมีแนวโน้มในการท่องเที่ยวลดลงจากเดิมมาก และระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น

แต่ในปี 2549 เป็นต้นมา การท่องเที่ยวของจังหวัดพัทลุง มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นมากกว่าปีที่แล้วถึงร้อยละ 11.97 ซึ่งส่วนหนึ่งน่าจะมาจากการที่ภาครัฐและเอกชนสนับสนุน ร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ อาทิ เช่น เทศกาลล่องเรือ แล่นทะเลน้อย งานประเพณีแข่งโปงลางพระ และอีกสถานที่หนึ่งที่มีความสนใจก็คือ จุดชมวิวสะพานยกระดับเลียบริมทะเลน้อย เพื่อชมทัศนียภาพรอบทะเลสาบ ซึ่งยังคงมีเสน่ห์ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามาเยี่ยมชม นอกจากนี้ ยังได้รับแรงเกื้อหนุนจากกลุ่มประชุมสัมมนาทั้งในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งกลุ่มเยาวชนที่เดินทางมาทัศนศึกษาหาความรู้ที่ทะเลน้อย นอกจากนี้เป็นที่น่าสังเกตว่ากลุ่มท่องเที่ยวศาสนา หรือทำบุญไหว้พระมีการขยายตัวในจังหวัดพัทลุงมากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากแรงเกื้อหนุนของกระแสจุดศรัทธาธรรมที่จังหวัดนครศรีธรรมราช “เส้นทางตามรอยขุนพันธรักษ์ราชเดช” โดยได้รับความสนใจจากกลุ่มนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี โดยตลาดหลักยังคงเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีการเติบโตในทิศทางบวกอยู่ที่ร้อยละ 12.46 ส่วนใหญ่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวภายในภูมิภาคเดียวกันมากที่สุด และนิยมใช้รถส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว สำหรับชาวต่างชาติส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าไป เย็นกลับ โดยนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์นิยมเดินทางเข้ามาในพื้นที่มากที่สุด ซึ่งมีลักษณะการท่องเที่ยว 2 แบบ คือ กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และกลุ่มที่เข้ามาเพื่อเช่าวัดลุ่มงกล ทำให้กระแสการเดินทางท่องเที่ยวยังอยู่ในทิศทางที่ดี

ซึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยประมาณ 1.96 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณ 934.44 บาท ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายเพื่อค่าอาหาร/เครื่องดื่ม ซูปเปอร์ และซื้อของที่ระลึก ก่อให้เกิดรายได้ 330.88 ล้านบาท ส่วนนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 528.06 บาท และมีรายได้ 167.08 ล้านบาท เมื่อนำรายได้ทั้งหมดที่เกิดจากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดพัทลุงรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 497.96 ล้านบาท ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.03 จากปีที่ผ่านมา และผู้เยี่ยมชมมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในแต่ละวันประมาณ 742.67 บาท

สำหรับสถานการณ์ด้านการพักแรม มีการขยายจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นเป็น 423 ห้อง โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 39.29 ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.34 โดยนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในสถานพักแรมประมาณ 1.25 วัน

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 13สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมชม จังหวัดพัทลุง ปี 2548-2550

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการข้อมูล		ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2548)	ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2549)	ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2550)
จำนวนผู้เยี่ยมชม		396,497	3,609	400,106	445,894	2,106	448,000	499,335	1,985	501,320
นักท่องเที่ยว		140,224	728	140,952	171,447	797	172,244	184,009	902	184,911
นักท่องเที่ยว		256,273	2,881	259,154	274,447	1,309	275,756	315,326	1,083	316,409
จำนวนผู้เยี่ยมชมจำแนกตามพาหนะการเดินทาง		396,497	3,609	400,106	445,894	2,106	448,000	499,335	1,985	501,320
ประเภทการเดินทาง	เครื่องบิน	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	รถไฟ	41,335	700	42,035	54,125	449	54,574	48,702	466	49,168
	รถโดยสารประจำทาง	39,238	1,578	40,816	54,790	692	55,482	61,986	865	62,851
	รถส่วนตัวและรถนำเที่ยว	315,924	1,331	317,255	336,979	695	337,944	388,647	654	389,301
	อื่นๆ (เรื่อน้ำเที่ยวหรือเรือข้ามฟาก)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทที่พัก		140,224	728	140,952	171,447	797	172,244	184,009	902	184,911
โรงแรม		48,934	222	49,156	87,477	148	87,625	96,516	586	97,102
เกสท์เฮาส์		-	-	-	-	-	-	-	-	-
บังกะโล/รีสอร์ท		-	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านญาติ/เพื่อน		67,014	244	67,258	62,870	309	63,179	72,117	146	72,263
ที่พักในอุทยานฯ		20,631	262	20,893	13,766	284	14,050	9,293	170	9,463
บ้านรับรองฯ		2,682	-	2,682	2,123	-	2,123	1,227	-	1,227
อื่นๆ (อพาร์ทเมนท์ วัด เป็นต้น)		963	-	963	5,211	56	5,267	4,856	-	4,856
ระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)		2.08	1.52	2.08	1.96	1.63	1.96	1.92	1.68	1.92
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน (บาท)		731.51	654.47	730.96	744.79	789.87	744.99	742.17	870.24	742.67
นักท่องเที่ยว		935.04	1,074.98	934.27	920.63	1,062.37	921.18	933.66	1,116.27	934.44
นักท่องเที่ยว		499.86	492.88	499.78	529.50	519.47	529.45	528.05	526.32	528.06
รายได้ (ล้านบาท)		400.82	2.61	403.43	454.67	2.06	456.73	495.70	2.26	497.96
นักท่องเที่ยว		272.72	1.19	273.91	309.35	1.38	310.73	329.19	1.69	330.88
นักท่องเที่ยว		128.10	1.42	129.52	145.32	0.68	146.00	166.51	0.57	167.08
จำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางในรอบปี (ครั้ง)		4.53	2.26	4.51	1.62	2.01	1.62	2.44	1.38	2.43
นักท่องเที่ยว		4.53	2.61	4.52	1.61	1.92	1.61	2.43	1.64	2.43
นักท่องเที่ยว		4.53	2.16	4.50	1.62	2.06	1.62	2.44	1.17	2.44

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 14 รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ของจังหวัดพัทลุง ปี 2548-2550

(หน่วย: บาท/คน/วัน)

รายได้จำแนกตาม หมวดค่าใช้จ่าย	ปี 2548									ปี 2549									ปี 2550								
	นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน			นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน			นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
1.ค่าที่พัก	41.48	0.46	41.94	00.00	00.00	00.00	41.48	0.46	41.94	51.85	0.59	52.44	00.00	00.00	00.00	51.85	0.59	52.44	58.971	0.66	59.63	0.00	0.00	0.00	58.97	0.66	59.63
	15.21	38.66	15.31	00.00	00.00	00.00	10.35	17.62	10.40	16.76	42.75	16.88	00.00	00.00	00.00	11.40	28.64	11.48	7.91	39.05	18.02	0.00	0.00	0.00	11.90	29.20	11.97
2.ค่าอาหารและ เครื่องดื่ม	72.68	0.25	72.93	42.04	0.57	42.61	114.7	0.82	115.5	78.81	0.30	79.11	47.20	0.27	47.47	126.0	0.57	126.5	86.05	0.35	86.40	54.62	0.22	54.84	140.67	0.57	141.24
	26.65	21.01	26.63	32.82	40.14	32.90	28.62	31.42	28.64	25.48	21.74	25.46	32.48	39.71	32.51	27.71	27.67	27.71	26.13	20.72	26.11	32.81	38.59	32.81	28.38	25.23	28.36
3.ค่าซื้อสินค้าและของ ที่ระลึก	44.81	0.15	44.96	33.61	0.24	33.85	78.42	0.39	78.81	48.18	0.14	48.32	37.16	0.10	37.26	85.34	0.24	85.58	49.78	0.19	49.97	43.73	0.08	43.81	93.51	0.27	93.78
	16.43	12.61	16.41	26.24	16.90	26.13	19.56	14.94	19.53	15.57	10.14	15.55	25.57	14.71	25.52	18.77	11.65	18.74	15.12	11.24	15.10	26.26	14.04	26.22	18.86	11.95	18.83
4.ค่าใช้จ่ายเพื่อความ บันเทิง	17.30	0.09	17.39	4.11	0.04	4.15	21.41	0.13	21.54	22.66	0.07	22.73	6.76	0.05	6.81	29.42	0.12	29.54	23.49	0.11	23.60	7.40	0.05	7.45	30.89	0.16	31.05
	6.34	7.56	6.35	3.21	2.82	3.20	5.34	4.98	5.34	7.33	5.07	7.32	4.65	7.35	4.66	6.47	5.83	6.47	7.14	6.51	7.13	4.44	8.77	4.46	6.23	7.08	6.24
5.ค่าบริการท่องเที่ยว ภายในจังหวัด	35.69	0.12	35.81	20.11	0.27	20.38	55.80	0.39	56.19	38.70	0.14	38.84	19.55	0.12	19.67	58.25	0.26	58.51	40.25	0.17	40.42	20.57	0.09	20.66	60.82	0.26	61.08
	13.09	10.08	13.07	15.70	19.01	15.74	13.92	14.94	13.93	12.51	10.14	12.50	13.45	17.65	13.47	12.81	12.62	12.81	12.23	10.06	12.22	12.35	15.79	12.37	12.27	11.50	12.27
6.ค่าพาหนะเดินทาง ภายในจังหวัด	16.96	0.07	17.02	15.11	0.19	15.30	32.06	0.26	32.32	23.44	0.10	23.54	19.40	0.09	19.49	42.84	0.19	43.03	26.62	0.14	26.76	23.94	0.08	24.02	50.56	0.22	50.78
	6.22	5.88	6.21	11.80	13.38	11.81	8.00	9.96	8.01	7.58	7.25	7.58	13.35	13.24	13.35	9.42	9.22	9.42	8.09	8.28	8.09	14.38	14.04	14.38	10.20	9.73	10.20
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	43.81	0.05	43.86	13.12	0.11	13.23	56.93	0.16	57.09	45.71	0.04	45.75	15.25	0.05	15.30	60.96	0.09	61.05	44.03	0.07	44.10	16.25	0.05	16.30	60.28	0.12	60.40
	16.06	4.20	16.02	10.23	7.75	10.22	14.21	6.14	14.15	14.70	2.91	14.71	10.50	7.32	10.49	13.42	4.37	13.37	13.38	4.14	13.33	9.76	8.77	9.76	12.16	5.31	12.13
รวมทุกหมวด ค่าใช้จ่าย	272.7	1.19	273.9	128.10	1.42	129.5	400.8	2.61	403.4	309.3	1.38	310.7	145.3	0.68	146.0	454.6	2.06	456.7	329.19	1.69	330.88	166.51	0.57	167.08	495.70	2.26	497.96

เศรษฐกิจ

สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดตรัง

สถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวของจังหวัดตรังในช่วงปีแรกๆ พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและชาวต่างประเทศมีอัตราการเติบโตดีดลบน การท่องเที่ยวชบเซา อันสืบเนื่องมาจากผลกระทบจากเหตุการณ์สึนามิ ถึงแม้ว่าจังหวัดตรังจะได้รับความเสียหายประมาณ 20% ก็ตาม แต่นักท่องเที่ยวก็ยังคงมีความกลัว วิตกกังวล และไม่แน่ใจในสถานการณ์ขณะนั้นอยู่ ส่วนใหญ่จึงตัดสินใจที่จะไม่เดินทางท่องเที่ยวในช่วงแรกที่เกิดเหตุการณ์ โดยมีการยกเลิกหรือเลื่อนการเดินทางออกไปมากกว่า 50% บวกกับสภาพเศรษฐกิจที่ติดลบ การปรับตัวของราคาน้ำมัน เป็นต้น แต่เมื่อเหตุการณ์คลี่คลาย นักท่องเที่ยวได้เดินทางกลับเข้ามาอีกครั้ง ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 90 จะเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่นิยมเดินทางมาเองในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ในลักษณะแบบครอบครัวและกลุ่มสัมมนา ส่งผลให้บรรยากาศการท่องเที่ยวของตรังกลับมาคึกคักอีกครั้ง และ ทั้งนี้ก็เป็นผลที่ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการส่งเสริมการตลาดในงาน Consumer Fair ของ ททท. การจัดโรดโชว์ต่างประเทศ มีการจัดกิจกรรมในพื้นที่ อาทิ วิวาห์ใต้สมุทร เทศกาลกินเจ ประเพณีลากพระ การแข่งขันรถยนต์ขับเคลื่อนสี่ล้อ “Nas Challenge เทศกาลหมุย่างเมืองตรัง งานเปิดฟ้าเมืองตรัง รวมทั้งการสนับสนุนให้ หน่วยงานต่างๆ จัดประชุมสัมมนาที่จังหวัดตรังมากขึ้น โดยการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้ส่งผลเป็นอย่างมากต่อการประชาสัมพันธ์ให้เกิดการรับรู้ด้านความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเดินทางเพิ่มขึ้น ประกอบกับการได้รับผลประโยชน์จากการขยายสนามบินกระบี่เป็นสนามบินนานาชาติ ซึ่งถือเป็นการเพิ่มความสะดวก เชื่อมโยงการเดินทางให้กับนักท่องเที่ยวให้สามารถเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดตรังได้อีกทาง และการจัดโปรโมชั่นพิเศษของ โรงแรม หรือห้องพัก แพคเกจทัวร์ต่างๆ ของธุรกิจเอกชน นอกจากนี้ ยังได้รับปัจจัยเสริมจากการเปิดบริการสายการบินต้นทุนต่ำ การเพิ่มเที่ยวบินเพิ่มอีก 2 เที่ยวบิน เป็น 9 เที่ยวบิน/สัปดาห์ ของสายการบินนกแอร์ รวมไปถึงการที่ตรังยังคงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสมบูรณ์ทางธรรมชาติสูง สงบ และสวยงาม ซึ่งปัจจัยดังกล่าว ส่งผลให้สถานการณ์การท่องเที่ยวในจังหวัดตรังมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 17.41- 18.21 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติหลั่งไหลกันเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดตรังอย่างเห็นได้ชัด

สำหรับลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่ยังเป็นการท่องเที่ยวแบบภูมิภาคเดียวกัน มาพักผ่อนกันแบบครอบครัว กลุ่มเพื่อน แต่ปัจจุบันนิยมมาแบบคู่รักกันมากขึ้น ใช้รถส่วนตัวเป็นพาหนะในการเดินทาง ส่วนใหญ่จะเดินทางมาท่องเที่ยวถ้ำมรกต และค้างคืนที่เกาะกระดานหรืออุทยานแห่งชาติ นอกจากนี้แล้วนักท่องเที่ยวชาวไทยก็เริ่มนิยมมาดำน้ำที่เกาะเชือก เกาะแหวน และเกาะกระดานมากขึ้น ส่วนผู้เยี่ยมชมชาวต่างชาติ ที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่นี้มากเป็นอันดับหนึ่ง คือ กลุ่มยุโรป รองลงมาคือ เอเชีย โดยเป็นนักท่องเที่ยวจากสวีเดน เยอรมัน และมาเลเซีย มากที่สุดตามลำดับ ซึ่งในด้านลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ พบว่านิยมเดินทางมาทำกิจกรรมดำน้ำลึกและตื้นที่เกาะเชือก-เกาะแหวน และเกาะกระดาน

เศรษฐกิจ

ส่วนการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย 2.66 วัน นักท่องเที่ยวพักค้างต่อคนต่อวันประมาณ 1,803.93 บาท และมีรายได้ 2,915.71 ล้านบาท ส่วนนักท่องเที่ยวมีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 894.24 บาท และมีรายได้ 143.36 ล้านบาท เมื่อนำรายได้ทั้งหมดที่เกิดจากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดตรงรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,059.07 ล้านบาท ที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 13.70 และผู้เยี่ยมชมมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในแต่ละวันประมาณ 1,721.84 บาท ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.54 โดยส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายค่าที่พักมากที่สุด

สำหรับสถานการณ์ด้านการพักรแรม พบว่า จำนวนห้องพัก 2,175 – 2,265 ห้อง เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 36.07 – 42.77

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 15สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมชมเยือน จังหวัดตรัง ปี 2548-2550

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการข้อมูล	ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2548)	ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2549)	ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2550)	
จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน	568,081	50,600	618,681	656,007	70,366	726,373	776,996	81,642	858,638	
นักท่องเที่ยว	444,460	42,028	486,488	521,749	60,281	582,030	627,507	70,816	698,323	
นักทัศนาจร	123,621	8,572	132,193	134,258	10,085	144,343	149,489	10,826	160,315	
จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนจำแนกตามพาหนะการเดินทาง	568,081	50,600	618,681	656,007	70,366	726,373	776,996	81,642	858,638	
ประเภทการเดินทาง	เครื่องบิน	19,115	8,664	27,779	26,300	7,572	33,872	35,284	8,666	43,950
	รถไฟ	104,218	12,480	116,698	123,608	15,789	139,397	120,862	12,952	133,814
	รถโดยสารประจำทาง	159,037	13,465	172,502	191,050	33,868	224,918	237,731	25,275	263,006
	รถส่วนตัวและรถนำเที่ยว	285,711	15,991	301,702	315,049	11,434	326,483	379,303	27,766	407,069
	อื่นๆ (เรือนำเที่ยวหรือเรือข้ามฟาก)	-	-	-	-	1,703	1,703	3,816	6,983	10,799
จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทที่พัก	444,460	42,028	486,488	521,749	60,281	582,030	627,507	70,816	698,323	
โรงแรม	312,676	27,768	340,444	375,220	47,205	422,425	495,576	65,589	561,165	
เกสต์เฮาส์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
บังกะโล/รีสอร์ท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
บ้านญาติ/เพื่อน	113,533	6,798	120,331	96,140	5,215	101,355	99,991	3,001	102,992	
ที่พักในอุทยานฯ	8,660	219	8,879	35,852	162	36,014	23,504	140	23,644	
บ้านรับรองฯ	2,756	-	2,756	892	-	892	1,155	-	1,155	
อื่นๆ (อพาร์ทเมนท์ วัต เป็นต้น)	6,835	7,243	14,078	13,645	7,699	21,344	7,281	2,086	9,367	
ระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)	2.57	3.37	2.64	2.46	3.40	2.56	2.27	2.73	2.32	
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน (บาท)	1,585.71	1,898.13	1,618.85	1,604.04	1,931.78	1,647.13	1,674.96	2,083.35	1,721.84	
นักท่องเที่ยว	1,665.75	1,959.20	1,697.55	1,678.48	1,983.04	1,720.33	1,757.39	2,146.89	1,803.93	
นักทัศนาจร	846.14	888.94	848.91	891.87	891.42	891.84	890.23	949.58	894.24	
รายได้ (ล้านบาท)	2,007.33	285.11	2,292.44	2,275.67	414.91	2,690.58	2,634.05	425.02	3,059.07	
นักท่องเที่ยว	1,902.73	277.49	2,180.22	2,155.93	405.92	2,561.85	2,500.97	414.74	2,915.71	
นักทัศนาจร	104.60	7.62	112.22	119.74	8.99	128.73	133.08	10.28	143.36	
จำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางในรอบปี (ครั้ง)	2.42	2.44	2.42	2.37	1.56	2.29	3.13	2.38	3.06	
นักท่องเที่ยว	2.35	2.44	2.36	2.25	1.57	2.18	3.25	2.44	3.17	
นักทัศนาจร	2.67	2.47	2.66	2.81	1.48	2.72	2.63	1.99	2.59	

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 16 รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ของจังหวัดตรัง ปี 2548-2550

(หน่วย: บาท/คน/วัน)

รายได้จำแนกตาม หมวดค่าใช้จ่าย	ปี 2548									ปี 2549									ปี 2550								
	นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน			นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน			นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
1.ค่าที่พัก	621.4	63.87	685.2	0.00	0.00	0.00	621.4	63.87	685.2	965.7	88.89	784.5	0.00	0.00	0.00	695.7	88.89	784.5	808.6	103.3	911.9	0.00	0.00	0.00	808.6	103.3	911.91
	32.66	23.02	31.43	0.00	0.00	0.00	30.96	22.40	29.89	32.27	21.90	30.63	0.00	0.00	0.00	30.57	21.42	29.16	32.33	24.91	31.28	0.00	0.00	0.00	30.70	24.31	29.81
2.ค่าอาหารและ เครื่องดื่ม	297.9	51.98	349.8	31.91	3.00	34.91	329.8	54.98	384.7	345.0	75.62	420.6	35.77	3.54	39.31	380.7	79.16	459.9	416.7	74.40	491.1	40.43	3.88	44.31	457.2	78.28	535.48
	15.66	18.73	16.05	30.51	39.37	31.11	16.43	19.28	16.79	16.00	18.63	16.42	29.87	39.38	30.54	16.73	19.08	17.09	16.66	17.94	16.84	30.38	37.74	30.90	17.34	18.42	17.50
3.ค่าซื้อสินค้าและของ ที่ระลึก	267.2	54.49	321.7	22.20	1.08	23.28	289.4	55.57	345.0	303.1	98.61	401.7	25.13	1.39	26.52	328.2	100.0	428.2	365.1	78.69	443.8	29.08	1.47	30.55	394.2	80.16	474.39
	14.05	19.64	14.76	21.22	14.17	20.74	14.42	19.49	15.05	14.06	24.29	15.68	20.99	15.46	20.60	14.43	24.10	15.92	14.60	18.97	15.22	21.85	14.30	21.31	14.97	18.86	15.51
4.ค่าใช้จ่ายเพื่อความ บันเทิง	242.7	26.05	268.8	13.65	0.79	14.44	256.4	26.84	283.2	283.3	35.90	319.2	15.03	0.78	15.81	298.4	36.68	335.0	305.6	42.66	348.2	14.81	0.83	15.64	320.4	43.49	363.93
	12.76	9.39	12.33	13.05	10.37	12.87	12.77	9.41	12.36	13.14	8.84	12.46	12.55	8.68	12.28	13.11	8.84	12.45	12.22	10.29	11.95	11.13	8.07	10.91	12.17	10.23	11.90
5.ค่าบริการท่องเที่ยว ภายในจังหวัด	174.6	39.18	213.8	13.87	1.11	14.98	188.5	40.29	228.8	179.8	44.31	224.1	16.15	1.43	17.58	195.9	45.74	241.6	190.4	47.20	237.6	17.82	1.72	19.54	208.2	48.92	257.19
	9.18	14.12	9.81	13.26	14.57	13.35	9.39	14.13	9.98	8.34	10.92	8.75	13.49	15.91	13.66	8.61	11.02	8.89	7.62	11.38	8.15	13.39	16.73	13.63	7.91	11.51	8.41
6.ค่าพาหนะเดินทาง ภายในจังหวัด	211.0	27.92	238.9	17.43	1.11	18.54	228.4	29.03	257.5	241.8	36.43	278.2	20.32	1.38	21.70	262.1	37.81	299.9	294.9	44.34	339.2	22.95	1.96	24.91	317.8	46.30	364.15
	11.09	10.06	10.96	16.66	14.57	16.52	11.38	10.18	11.23	11.22	8.97	10.86	16.97	15.35	16.86	11.52	9.11	11.15	11.79	10.69	11.63	17.25	19.07	17.38	12.07	10.89	11.90
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	87.66	14.00	101.6	5.54	0.53	6.07	93.20	14.53	107.7	107.1	26.16	133.2	7.34	0.47	7.81	114.4	26.63	141.1	119.4	24.14	143.6	7.99	0.42	8.41	127.4	24.56	152.02
	4.60	5.04	4.66	5.30	6.95	5.41	4.65	5.11	4.70	4.97	6.45	5.20	6.13	5.22	6.06	5.03	6.43	5.25	4.78	5.82	4.93	6.00	4.09	5.87	4.84	5.78	4.97
รวมทุกหมวด ค่าใช้จ่าย	1,902.	277.4	1,180.	104.6	7.62	112.2	2,007.	285.1	2,292.	2,155.	405.9	2,561.	119.7	8.99	128.7	2,275.	414.9	2,690.	2,500.	414.7	2,915.	133.0	10.28	143.3	2,634.	425.0	3,059.07

สถานการณ์ท่องเที่ยวจังหวัดนครศรีธรรมราช

สถานการณ์การเดินทางท่องเที่ยวของจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี จัดอยู่ในทิศทางที่สดใส โดยตลาดหลักของพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชยังคงเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติก็พบว่ามี การปรับตัวเพิ่มขึ้นเช่นกัน ซึ่งทั้งหมดเกิดจากการได้รับปัจจัยสนับสนุนหลายด้านอย่างต่อเนื่องทั้งปี ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว อาทิ กิจกรรมวิวาห์ในมาเนม งานมาฆบูชา แห่ผ้าขึ้นธาตุ พิธีแห่นางดาน ประเพณีงานบุญเดือนสิบ โครงการเที่ยวใต้ได้โบนัส โครงการวันเดียวเที่ยวหรอย การเพิ่มสายการบินและการเพิ่มเที่ยวบิน อาทิ การเปิดเที่ยวบินของสายการบิน Air Asia และ One-Two-Go ประกอบการเกิดเหตุการณ์สึนามิในฝั่งอันดามัน ทำให้นักท่องเที่ยวเปลี่ยนเส้นทางเดินทางมาท่องเที่ยวฝั่งอ่าวไทยแทน และอีกปัจจัยที่ทำให้ผู้เยี่ยมชมเยือนคนไทยมีอัตราการเติบโตสูงก็ คือ “กระแสตุคามรามเทพ” ที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงศาสนาและการท่องเที่ยวภายในประเทศ ประกอบกับมีการกระตุ้นช่วง Low Season (เม.ย.-ก.ย.) โดยจัดการวานท่องเที่ยวเส้นทางตามรอยขุนพันธรักษ์ราชเดช รวมทั้งสักการะตามวัดต่างๆ ในจังหวัด โดยจัดเส้นทางเชื่อมโยงไปจังหวัดใกล้เคียง อาทิ สุราษฎร์ธานี ชุมพร พัทลุง ส่งผลให้คนไทยที่นิยมการท่องเที่ยวเชิงศาสนา มีอัตราเติบโตสูงมาก ส่งผลให้เศรษฐกิจของจังหวัดนครศรีธรรมราชเฟื่องฟูเป็นอย่างมากและมีแนวโน้มในทิศทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับ

สำหรับลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวภายในภูมิภาคเดียวกันมากที่สุด รองลงมาคือ ภาคตะวันออก ซึ่งเป็นการเดินทางแบบกลุ่มครอบครัว กลุ่มทำงาน กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และใช้รถส่วนตัวเป็นพาหนะ นอกจากนี้กลุ่มประชุมสัมมนาขนาดกลางจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนทั้งในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง จัดเป็นตลาดที่มาแรงและมีแนวโน้มการเติบโตเพิ่มขึ้นสูงมาก ซึ่งสามารถช่วยเสริมบรรยากาศการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราชให้คึกคักยิ่งขึ้น ส่วนลักษณะการเดินทางของผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างชาติ พบว่า ตลาดที่ยังคงมีการเดินทางท่องเที่ยวเข้ามามากที่สุดคือ มาเลเซียเชื้อสายจีน หรือ ชาวมาเลเซียที่นับถือศาสนาพุทธ จะนิยมพาลูกหลานมาบวชที่วัดพระมหาธาตุวราวิหาร นอกจากนี้ยังนิยมเดินทางมาเช่าวัตถุมงคลตามกระแสตุคามอีกด้วย โดยจะเดินทางเข้ามาเฉพาะในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวจากหาดใหญ่ แบบเข้าไปเย็นกลับ (One Day Trip)

ในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ย 2.34 วัน ซึ่งมีอัตราที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเป็นทุกๆ ปี

ในด้านระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวพักค้างประมาณ 2.34 วัน โดยมีค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวพักค้างเฉลี่ยต่อคนต่อวันประมาณ 1,421.40 บาท และมีรายได้ 3,841.96 ล้านบาท ส่วนนักท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายอยู่ที่ 1,091.87 บาท และมีรายได้ 528.36 ล้านบาท เมื่อนำรายได้ทั้งหมดที่เกิดจากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดนครศรีธรรมราชรวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4,370.32 ล้านบาท เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30.35 ซึ่ง

จัดเป็นจังหวัดที่มีอัตราการเติบโตของรายได้จากการท่องเที่ยวสูงที่สุดของภูมิภาคในปีนี้ และผู้เยี่ยมชมมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในแต่ละวันประมาณ 1,371.35 บาท ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.25 โดยส่วนใหญ่เป็นการใช้จ่ายค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึกมากที่สุด สำหรับสถานการณ์ด้านการพักรวม มีการขยายจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นเป็น 2,700 ห้อง โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ 53.92 ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.98 โดยนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในสถานพักรวมประมาณ 1.63 วัน

ในส่วนสถานการณ์ด้านพักรวม ในปีนี้จังหวัดนครศรีธรรมราชมีการขยายจำนวนห้องพักเพิ่มขึ้นเป็น 2,599 ห้อง โดยเป็นการขยายจำนวนห้องพักในกลุ่มราคาที่ไม่เกิน 1,000 บาท มากที่สุด โดยอัตราการเข้าพักเฉลี่ยทุกกลุ่มเท่ากับ 51.94 เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.00 โดยนักท่องเที่ยวมีระยะเวลาพำนักเฉลี่ยในสถานพักรวม 1.64 วัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 17สรุปข้อมูลผู้เยี่ยมชมเยือน จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2548-2550

(หน่วย: ล้านบาท)

รายการข้อมูล		ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2548)	ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2549)	ไทย	ต่างประเทศ	รวม (ปี 2550)
จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือน		1,204,874	28,522	1,233,396	1,335,169	32,037	1,367,206	1,608,615	30,431	1,639,046
นักท่องเที่ยว		896,973	21,326	918,299	990,106	23,102	1,013,208	1,133,103	22,035	1,155,138
นักทัศนาจร		307,901	7,196	315,097	345,063	8,935	353,998	475,512	8,396	483,908
จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนจำแนกตามพาหนะการเดินทาง		1,204,874	28,522	1,233,396	1,335,169	32,037	1,367,206	1,608,615	30,431	1,639,046
ประเภทการเดินทาง	เครื่องบิน	45,485	5,535	51,020	62,372	5,575	67,947	7,740	104,313	-
	รถไฟ	145,366	3,714	149,080	181,087	4,028	185,115	3,920	173,352	49,168
	รถโดยสารประจำทาง	389,608	9,395	399,003	503,537	12,275	515,812	8,451	475,648	62,851
	รถส่วนตัวและรถนำเที่ยว	624,415	9,878	634,293	588,173	10,159	598,332	10,320	885,733	389,301
	อื่นๆ (เรือสำเภาหรือเรือข้ามฟาก)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
จำนวนนักท่องเที่ยวจำแนกตามประเภทที่พัก		896,973	21,326	918,299	990,106	23,102	1,013,208	1,133,103	22,035	1,155,138
โรงแรม		440,919	11,420	452,339	523,311	15,630	538,941	616,223	16,768	632,991
เกสต์เฮาส์		-	-	-	-	-	-	-	-	-
บังกะโล/รีสอร์ท		-	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านญาติ/เพื่อน		409,648	7,500	417,148	443,147	6,877	450,024	495,974	3,642	499,616
ที่พักในอุทยานฯ		33,570	2,406	35,976	1,423	377	1,800	2,373	523	2,896
บ้านรับรองฯ		8,444	-	8,444	3,788	-	3,788	2,852	-	2,852
อื่นๆ (อพาร์ทเมนท์ วัด เป็นต้น)		4,392	-	4,392	18,437	218	18,655	15,681	1,102	16,783
ระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว (วัน)		2.08	1.69	2.07	2.18	1.74	2.17	2.35	1.89	2.34
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน (บาท)		1,311.43	1,659.91	1,318.22	1,307.81	1,706.67	1,315.50	1,365.64	1,730.17	1,371.35
นักท่องเที่ยว		1,350.25	1,773.53	1,358.88	1,349.03	1,841.84	1,358.06	1,414.21	1,881.12	1,421.40
นักทัศนาจร		1,076.19	1,090.88	1,076.52	1,050.33	1,097.93	1,051.52	1,093.79	982.61	1,091.87
รายได้ (ล้านบาท)		2,850.52	71.77	2,922.29	3,268.94	83.92	3,352.86	4,283.86	86.46	4,370.32
นักท่องเที่ยว		2,519.16	63.92	2,583.08	2,906.51	74.11	2,980.62	3,763.75	78.21	3,841.96
นักทัศนาจร		331.36	7.85	339.21	362.43	9.81	372.24	520.11	8.25	528.36
จำนวนครั้งเฉลี่ยของการเดินทางในรอบปี (ครั้ง)		4.06	1.92	4.01	1.92	1.47	1.91	2.95	1.86	2.93
นักท่องเที่ยว		4.09	2.00	4.04	1.98	1.54	1.97	2.94	1.78	2.92
นักทัศนาจร		3.97	1.71	3.92	1.73	1.31	1.72	2.98	2.10	2.97

การวิเคราะห์ผลทางด้านเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ บทที่ 3 โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

ตารางที่ 18 รายได้จากการท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมเยือน จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2548-2550 (หน่วย: บาท/คน/วัน)

รายได้จำแนกตาม หมวดค่าใช้จ่าย	ปี 2548									ปี 2549									ปี 2550								
	นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน			นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน			นักท่องเที่ยว			นักท่องเที่ยว			ผู้เยี่ยมเยือน		
	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม	ไทย	เทศ	รวม
1.ค่าที่พัก	537.7	15.16	552.9	0.00	0.00	0.00	537.74	15.16	552.9	638.2	18.19	656.4	0.00	0.00	0.00	638.2	18.19	656.4	301.15	484.65	303.98	0.00	0.00	0.00	801.48	20.15	821.63
	21.35	23.72	21.40	0.00	0.00	0.00	18.86	21.12	18.92	21.96	24.54	22.02	0.00	0.00	0.00	19.52	21.68	19.58	21.29	25.76	21.39	0.00	0.00	0.00	18.71	23.31	18.80
2.ค่าอาหารและ เครื่องดื่ม	507.7	13.21	520.9	74.11	2.33	76.44	581.8	15.54	597.4	601.0	14.93	615.9	85.72	3.08	88.80	686.7	18.01	704.7	274.73	373.53	276.25	245.88	2.45	119.37	848.08	17.98	866.06
	20.16	20.67	20.17	22.37	29.68	22.53	20.41	21.65	20.44	20.68	20.15	20.66	26.65	31.40	23.86	21.01	21.46	21.02	19.45	19.85	19.43	22.47	29.69	22.59	19.81	20.80	19.82
3.ค่าซื้อสินค้าและของ ที่ระลึก	589.3	14.02	603.3	124.8	2.77	127.6	714.1	16.79	730.9	642.8	14.28	657.1	132.8	3.21	136.0	775.6	17.49	793.1	348.81	355.25	348.91	439.99	2.94	212.16	1,137.5	17.71	1,155.24
	23.39	21.93	23.36	37.67	35.29	37.62	25.05	23.39	25.01	22.12	19.27	22.05	36.66	32.72	36.55	23.73	20.84	23.66	24.66	18.89	24.55	40.23	35.64	40.15	26.55	20.48	26.43
4.ค่าใช้จ่ายเพื่อความ บันเทิง	226.2	8.10	234.3	27.12	0.82	27.94	253.3	8.92	262.2	248.6	9.91	258.5	22.44	0.67	23.11	271.1	10.58	281.7	119.68	248.46	121.66	62.10	0.62	30.15	348.05	10.95	359.00
	8.98	12.67	9.07	8.18	10.45	8.24	8.89	12.43	8.97	8.56	13.37	8.68	6.19	6.83	6.21	8.29	12.61	8.40	8.46	13.21	8.56	5.68	7.52	5.71	8.12	12.66	8.21
5.ค่าบริการท่องเที่ยว ภายในจังหวัด	109.3	2.59	111.9	16.65	0.45	17.10	126.0	3.04	129.1	130.6	3.87	134.5	20.75	0.75	21.50	151.4	4.62	156.0	54.51	98.86	55.19	57.10	0.49	27.64	172.21	4.60	176.81
	4.34	4.05	4.33	5.02	5.73	5.04	4.42	4.24	4.42	4.50	5.22	4.51	5.73	7.65	5.78	4.63	5.51	4.65	3.85	5.26	3.88	5.22	5.94	5.23	4.02	5.32	4.05
6.ค่าพาหนะเดินทาง ภายในจังหวัด	260.9	5.65	266.6	38.83	0.75	39.58	299.8	6.40	306.2	322.5	6.65	329.1	48.35	1.19	49.54	370.8	7.84	378.6	152.77	161.87	152.91	141.64	1.16	68.51	473.94	7.89	481.83
	10.36	8.84	10.32	11.72	9.55	11.67	10.52	8.92	10.48	11.10	8.97	11.04	13.34	12.13	13.31	11.34	9.34	11.29	10.80	8.60	10.76	12.95	14.06	12.97	11.06	9.13	11.03
7. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	287.7	5.19	292.9	49.82	0.73	50.55	337.6	5.92	343.5	322.6	6.28	328.8	52.31	0.91	53.22	374.9	7.19	382.1	162.56	158.50	162.50	147.08	0.59	70.53	502.57	7.18	509.75
	11.42	8.12	11.35	15.04	9.30	14.90	11.85	8.25	11.76	11.08	8.48	11.04	14.43	9.47	14.29	11.48	8.56	11.40	11.49	8.43	11.43	13.45	7.15	13.35	11.73	8.30	11.66
รวมทุกหมวด ค่าใช้จ่าย	2,519.	63.92	2,583.	31.36	7.85	339.2	2,850.	71.77	2,922.	2,906.	74.41	2,980.	362.4	9.87	372.2	3,268.	83.92	3,352.	1,414.2	1,881.1	1,421.4	1,093.7	8.25	528.36	4,283.8	86.46	4,370.32

บทที่ 4

แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตระดับภูมิภาค

บทนี้กล่าวถึงวิธีการและขั้นตอนในการสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาค เป็นการสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ ซึ่งจะเริ่มจากการแบ่งแยกจำนวนสาขาเศรษฐกิจของประเทศ ให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคใต้ รวมไปถึงการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ Cross – Industry Location Quotient เพื่อนำไปใช้ในการประมาณการและปรับค่าสัมประสิทธิ์การผลิตของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ จากค่าสัมประสิทธิ์การผลิตของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศไทย เมื่อสามารถประมาณการค่าต่างๆ ได้แล้ว ก็จะนำไปใช้ในการประมาณการค่าของผลกระทบที่เกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นผลทางด้านรายได้ ผลทางด้านการทำงาน และการจัดลำดับความสำคัญทางเศรษฐกิจ ของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ในภาคใต้

4.1 จำนวนสาขาเศรษฐกิจของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต

การแบ่งสาขาเศรษฐกิจของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาค จะยึดตามจำนวนสาขาเศรษฐกิจตามแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตระดับประเทศเป็นหลัก ซึ่งจำนวนสาขาเศรษฐกิจที่ทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปี 2541 ได้จัดแบ่งสาขาเศรษฐกิจออกเป็น 180 สาขาเศรษฐกิจ แต่ในการศึกษาจะทำการรวมสาขาเศรษฐกิจให้เหลือเพียง 16 สาขาเศรษฐกิจ โดยมีดังนี้

1. สาขาเกษตรกรรม ประกอบด้วย 29 สาขาเศรษฐกิจ
2. สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน ประกอบด้วย 12 สาขาเศรษฐกิจ
3. สาขาอุตสาหกรรมอาหาร ประกอบด้วย 25 สาขาเศรษฐกิจ
4. สาขาอุตสาหกรรมทอผ้า ประกอบด้วย 8 สาขาเศรษฐกิจ
5. สาขาอุตสาหกรรมไม้ ประกอบด้วย 3 สาขาเศรษฐกิจ
6. สาขาอุตสาหกรรมกระดาษและการพิมพ์ ประกอบด้วย 3 สาขาเศรษฐกิจ
7. สาขาอุตสาหกรรมยางเคมีและผลิตภัณฑ์จากน้ำมันประกอบด้วย 15 สาขาเศรษฐกิจ
8. สาขาอุตสาหกรรมจากโลหะ ประกอบด้วย 6 สาขาเศรษฐกิจ
9. สาขาอุตสาหกรรมจากโลหะ ประกอบด้วย 24 สาขาเศรษฐกิจ
10. สาขาอุตสาหกรรมอื่นๆ ประกอบด้วย 9 สาขาเศรษฐกิจ
11. สาขาสาธารณูปโภค ประกอบด้วย 3 สาขาเศรษฐกิจ
12. สาขาการก่อสร้าง ประกอบด้วย 7 สาขาเศรษฐกิจ
13. สาขาการค้า ประกอบด้วย 2 สาขาเศรษฐกิจ
14. สาขาการขนส่งและการสื่อสาร ประกอบด้วย 11 สาขาเศรษฐกิจ
15. สาขาบริการ ประกอบด้วย 22 สาขาเศรษฐกิจ

16. สาขาอื่นๆ ประกอบด้วย 1 สาขาเศรษฐกิจ

จากสาขาเศรษฐกิจที่กล่าวมาทั้ง 16 สาขา จะพบว่าแต่ละสาขามีสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ ประกอบด้วยอยู่ด้วยกัน แต่เนื่องจากโครงสร้างทางเศรษฐกิจ และการผลิตในแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกันตามสภาพภูมิศาสตร์ รวมถึงการมีอยู่ของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละภูมิภาคเอง ซึ่งเป็นเหตุให้ในขั้นตอนแรกต้องมีการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศที่จะใช้เป็นต้นแบบให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคใต้ก่อน โดยในการปรับโครงสร้างการผลิตและรวมสาขาการผลิตของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศ สามารถทำได้ 2 วิธีดังนี้

1. การตัดสาขาเศรษฐกิจ เนื่องจากสภาพภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ และรวมถึงทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค ทำให้ภูมิภาคใดภูมิภาคหนึ่งอาจจะไม่มีการผลิตในสาขาเศรษฐกิจใดสาขาเศรษฐกิจหนึ่ง จึงต้องมีการตัดสาขาเศรษฐกิจที่ไม่มีการผลิตในภูมิภาคนั้นออกจากการวิเคราะห์ในแบบจำลอง

สำหรับภาคใต้เป็นลักษณะพื้นที่ยาวและแคบทอดยาวจากเหนือ-ใต้ ลักษณะภูมิประเทศเป็นเนินเขาภูเขา ประมาณร้อยละ 35 ของพื้นที่ทั้งภาค ดังนั้นเมื่อนำข้อมูลของภาคใต้มาพิจารณา ซึ่งการจำแนกโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าต้องตัดสาขาเศรษฐกิจออก 18 สาขาเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนมากอยู่ในสาขาเกษตรกรรม เนื่องจากพื้นที่ในภาคใต้มีสภาพภูมิประเทศที่ไม่เหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชบางชนิดเนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขา ภูเขา ส่วนทางด้านตะวันออกของภาค (อ่าวไทย) มีชายหาดที่เกิดจากการยกตัวสูงขึ้น ส่วนชายฝั่งตะวันตก (ทะเลอันดามัน) เป็นลักษณะของชายฝั่งที่ยุบต่ำลง ทำให้มีที่ราบน้อย มีหน้าผาสูงชัน

ส่วนภาคอุตสาหกรรมของภาคใต้ ส่วนมากจะเป็นโรงงานในด้านอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปอย่างง่าย ที่จำเป็นต้องใช้ผลผลิตจากการเกษตรกรรมหรือเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการประมง เช่น อาหารทะเลแช่แข็ง อาหารทะเลกระป๋อง นอกจากนี้ภาคใต้ยังเป็นภาคที่อุดมไปด้วยแร่ธาตุหลายชนิด ที่มีการนำมาผลิตเพื่อใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ทั้งภายในประเทศและส่งออกเพื่อการจำหน่ายเพื่อนำเข้าเงินตราต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง อาทิ ยิปซัม หินปูน ดินบุก เฟลด์สปาร์ ดินขาว โซเดียม ฯลฯ

ตารางที่ 19 สาขาเศรษฐกิจที่ไม่ได้มีการผลิตในภาคใต้

สาขาเศรษฐกิจหลัก (16 สาขาการผลิต)	สาขาเศรษฐกิจหลัก (180 สาขาการผลิต)
1. สาขาเกษตรกรรม	14. การทำไร่ยาสูบ 15. การทำสวนกาแฟและชา 28. การทำประมงทางทะเลและการประมงชายฝั่ง
2. สาขาการทำเหมืองแร่	34. การทำเหมืองแร่ทั้งสเดน 36. การทำเหมืองแร่ฟลูออไรท์
3. สาขาอุตสาหกรรมอาหาร	65. การบ่มยาสูบ 66. การผลิตผลิตภัณฑ์ยาสูบ
7. สาขาอุตสาหกรรมยาง เคมีและเคมีภัณฑ์จากน้ำมัน	90. การผลิตเครื่องสำอาง 93. โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม
9. สาขาอุตสาหกรรมจากโลหะ	109. การผลิตเครื่องเรือนและเครื่องติดตั้งที่ทำด้วยโลหะเป็นส่วนใหญ่ 119. การผลิตเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าในบ้าน 124. การผลิตรถไฟ 128. การผลิตอากาศยาน
10. สาขาอุตสาหกรรมอื่นๆ	131. การผลิตนาฬิกา

จากตารางที่ พบว่าสาขาเศรษฐกิจที่ไม่มีการผลิตในภาคใต้มีด้วยกัน 16 สาขา เมื่อเทียบกับสาขาเศรษฐกิจของทั้งประเทศจำนวน 180 สาขา สามารถแจกแจงละเอียดว่าทั้ง 16 สาขาเศรษฐกิจนั้นตัดสาขาเศรษฐกิจได้ออก

2. การรวมกลุ่มสาขาเศรษฐกิจ การรวมกลุ่มของสาขาเศรษฐกิจ ที่อยู่ในแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศ ซึ่งเป็นต้นแบบในการสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาค เนื่องจากสาเหตุของข้อจำกัดด้านข้อมูลในระดับภูมิภาค จึงทำให้ต้องมีการรวมกลุ่มของข้อมูลผลผลิตของบางสาขาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคเข้าด้วยกัน จากข้อมูลทางเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาค ประกอบกับรายละเอียดของสาขาเศรษฐกิจ ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จะต้องมีการจัดรวมสาขาเศรษฐกิจบางสาขาตามวิธีการลดขนาดของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศ

โดยขั้นตอนแรก เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตระดับภาค และการพิจารณาผลกระทบไปด้านหน้า และผลกระทบไปด้านหลัง เพื่อการจัดลำดับความสำคัญทางเศรษฐกิจของสาขาเศรษฐกิจในภาคใต้ โดยรายละเอียดของสาขาเศรษฐกิจที่นำมาจัดรวบรวมใหม่นั้น สามารถจำแนกตามประเภทของเศรษฐกิจได้จากตารางที่ 13 ซึ่งแสดงสาขาเศรษฐกิจย่อยที่เหลืออยู่ในสาขาเศรษฐกิจหลักทั้ง 16 สาขา พบว่าสาขาเศรษฐกิจที่ถูกต้องตัดสาขาย่อยออกจากการวิเคราะห์มีด้วยกัน 6 สาขาเศรษฐกิจหลัก โดยสาขาอุตสาหกรรมโลหะถูกตัดสาขาย่อยออกมากที่สุดนั่นคือ 4 สาขาเศรษฐกิจ

4.2 การสร้าง Cross – Industry Location Quotient

จากที่ผ่านมามีได้ทำการปรับแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศให้มีความสอดคล้องกับสถานะทางเศรษฐกิจ และ โครงสร้างการผลิตของภาคใต้ ซึ่งในขั้นต่อไปนี้จะเป็นการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ Cross – Industry Location Quotient (CIQ) เพื่อใช้ในการประมาณการค่าสัมประสิทธิ์ปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาค โดยก่อนที่จะทำการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ CIQ จะต้องทำการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์ Simple Location Quotient (SLQ) ซึ่งเป็นการพิจารณาสัดส่วนของมูลค่าผลผลิตในแต่ละสาขาเศรษฐกิจของภาคใต้ โดยเทียบกับสัดส่วนมูลค่าผลผลิตในสาขาเศรษฐกิจของประเทศ โดยสามารถคำนวณได้จากสมการต่อไปนี้

$$SLQ_i = \frac{\text{สัดส่วนมูลค่าผลผลิตในสาขาเศรษฐกิจ } i \text{ ต่อผลผลิตรวมของภาค.....}}{\text{สัดส่วนมูลค่าผลผลิตในสาขาเศรษฐกิจ } i \text{ ต่อผลผลิตรวมของประเทศ}} \quad (5.1)$$

ตารางที่ 21 แสดงสัดส่วนมูลค่าผลผลิตของภาคใต้ เทียบกับสัดส่วนมูลค่าผลผลิตของประเทศในสาขาเศรษฐกิจเดียวกัน โดยช่วงที่ทำการศึกษาคือปี 2543 พบว่าภาคใต้มีสาขาการผลิต หรือสาขาเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนมูลค่าผลผลิตเกินกว่า 0.5 ของสัดส่วนมูลค่าผลผลิตของประเทศ รวม 7 สาขาเศรษฐกิจด้วยกัน โดยในลำดับที่ 1-3 นั้น สัดส่วนมูลค่าผลผลิตของภาคใต้มีสัดส่วนเกินกว่า 1 นั้น แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการผลิตของภาคใต้ในสาขาการเกษตรกรรม สาขาการบริการ และสาขาการค้าปลีกและค้าส่งของภาคใต้นั้นมีสัดส่วนมูลค่าผลผลิตที่มากกว่าสัดส่วนของประเทศ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าในสาขาเศรษฐกิจทั้ง 3 ข้างต้นนี้ทำการผลิตในภาคใต้ไม่ต้องมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตจากภูมิภาคอื่นๆ แต่สาขาเศรษฐกิจที่มีสัดส่วนน้อยกว่า 0.5 นั้น ส่วนมากจะเป็นสาขาการผลิตทางด้านอุตสาหกรรมเกือบทั้งหมด

จากสัดส่วนของมูลค่าผลผลิตในแต่ละสาขาเศรษฐกิจของภาคใต้เมื่อเทียบกับมูลค่าผลผลิตรวมของประเทศ ดังที่ได้กล่าวไว้ในตารางที่ 21 โดยค่าต่างๆ ที่อยู่ในตารางสามารถที่จะนำไปสร้างค่าสัมประสิทธิ์ CIQ ในแต่ละสาขาการผลิตได้ โดยใช้วิธีการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned} CIQ_{ij} &= \frac{\text{สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสาขา } i \text{ ของภาคเมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่มสาขา } i \text{ ของประเทศ}}{\text{สัดส่วนมูลค่าเพิ่มสาขา } j \text{ ของภาคเมื่อเทียบกับมูลค่าเพิ่มสาขา } j \text{ ของประเทศ}} \\ &= \frac{SLQ_i}{SLQ_j} \end{aligned}$$

ตารางที่ 21 สัดส่วนมูลค่าผลผลิตของ 3 จังหวัดภาคใต้กับมูลค่าผลผลิตของประเทศ ปี 2548

ลำดับที่	รหัสสาขาเศรษฐกิจ	รายละเอียดสาขาเศรษฐกิจ	สัดส่วนผลผลิตของภาคใต้ต่อสัดส่วนผลผลิตของประเทศ
1	1	เกษตรกรรม	0.0817
2	15	การบริการ	0.0026
3	13	การค้า	0.0235
4	12	การก่อสร้าง	0.0272
5	11	สาธารณูปโภค	0.0278
6	14	การขนส่งและการสื่อสาร	0.0095
7	2	การทำเหมืองแร่	0.0678
8	3	อุตสาหกรรมอาหารและการประมง	0.1349
9	5	อุตสาหกรรมป่าไม้	0.0796
10	8	อุตสาหกรรมจากพลังงาน	0.0318
11	9	อุตสาหกรรมจากโลหะ	0.0087
12	4	อุตสาหกรรมคร่าวเรือน	0.0102
13	7	อุตสาหกรรมยางและเคมีภัณฑ์	0.0318
14	10	อุตสาหกรรมอื่นๆ	0.0176
15	6	อุตสาหกรรมการเงิน	0.0148

ที่มา : จากการคำนวณ

โดยค่าสัมประสิทธิ์ CIQ เป็นการเทียบสัดส่วนของมูลค่าปัจจัยการผลิตในภาคเมื่อเทียบกับประเทศ กับสัดส่วนของมูลค่าผลผลิตในภาคเมื่อเทียบกับประเทศ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์ CIQ ที่ได้จะนำไปใช้ในการประมาณการค่าสัมประสิทธิ์การผลิตของภาคใต้

4.3 โครงสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้

จากที่ได้ทำการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ CIQ และนำมาพิจารณาร่วมกับค่าสัมประสิทธิ์การผลิตของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศที่ได้ปรับปรุงจำนวนสาขาเศรษฐกิจให้มีความสอดคล้องกับ

โครงสร้างการผลิตของภาคใต้ จึงทำให้สามารถสร้างแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 4 ซึ่งจะมีค่าสัมประสิทธิ์การผลิตที่แตกต่างไปจากค่าสัมประสิทธิ์การผลิตของประเทศ

ความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ (r_{ij}) เมื่อเทียบกับค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของประเทศ (a_{ij}) เกิดขึ้นเนื่องจากภาคใต้จะต้องนำเข้าปัจจัยการผลิตต่างๆ จากภูมิภาคอื่นๆ มาใช้ในการผลิต (m_{ij}) แสดงว่าปัจจัยการผลิตชนิดภายในภาคมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ภายในภูมิภาค สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$a_{ij} = r_{ij} + m_{ij}$$

$$r_{ij} = a_{ij} - m_{ij}$$

ถ้าปัจจัยการผลิตในภูมิภาคมีเพียงพอต่อความต้องการ ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตจากภูมิภาคอื่นๆ จะได้ว่าค่า $m_{ij} = 0$

นั่นคือ $a_{ij} = r_{ij}$

หรือสามารถกล่าวได้ว่าค่า $a_{ij} \geq r_{ij}$ เขียนเป็นสมการใหม่ได้ดังนี้

$$r_{ij} = k_{ij} * a_{ij} ; 0 < k_{ij} \leq 1$$

โดยค่า k_{ij} จะเป็นตัวปรับค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของผลผลิตประเทศ โดยใช้วิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ CIQ ในการปรับค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของผลผลิตประเทศ ให้เป็นค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของผลผลิตของภาคใต้

สามารถคำนวณค่า k_{ij} ได้จากสมการต่อไปนี้

$$CIQ_{ij} = SLQ_i / SLQ_j = k_{ij} \dots \dots \dots (5.2)$$

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์ CIQ มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าภูมิภาคนั้นมีสัดส่วนการผลิตในสาขาปัจจัยการผลิตมากกว่าสัดส่วนการผลิตในสาขาผลผลิตเมื่อเทียบกับประเทศ ดังนั้นผลผลิตในสาขาที่เป็นปัจจัยการผลิตจึงสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสาขาการผลิตนั้นได้ ในทางตรงกันข้าม ถ้าค่าสัมประสิทธิ์ CIQ มีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่าในภูมิภาคนั้นขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต จะต้องมีการนำเข้าจากภูมิภาคอื่นๆ โดยสามารถพิจารณาค่า k_{ij} ซึ่งแสดงให้เห็นว่าค่าสัดส่วนของสาขาเศรษฐกิจประเภทต่างๆ ในแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภูมิภาคกับของประเทศ โดยจะพบว่าสาขาเศรษฐกิจใดในภูมิภาคที่ต้องมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตจากภูมิภาคอื่นๆ

การประมาณค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงโดยอาศัยวิธีการ Cross –Industry Location Quotient เพื่อทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้นั้น ซึ่งเป็นตารางที่แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ และแสดงถึงความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ในภาคนี้ และในส่วนของค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ ซึ่งสามารถพิจารณาได้จากตารางที่ 17

หากพิจารณาโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภาคใต้ ในแต่ละสาขาเศรษฐกิจโดยเปรียบเทียบกับโครงสร้างของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ของประเทศไทย จะพบว่าการผลิต ผลผลิตที่ได้จากภาคอุตสาหกรรมของภาคใต้ เช่น สาขาอุตสาหกรรมกระดาษ สาขาอุตสาหกรรมยาง เคมี-ผลิตภัณฑ์จากน้ำมัน สาขาอุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ ฯลฯ เหล่านี้ ซึ่งปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ในภูมิภาคเมื่อเทียบกับปริมาณความต้องการปัจจัยการผลิต นั้นมีไม่เพียงพอ ต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าวมาแล้วข้างต้นจากภูมิภาคต่างๆ แต่ก็มีหลายสาขาเศรษฐกิจที่มีการผลิตในภาคใต้ และปริมาณของปัจจัยการผลิตที่ต้องใช้ในการผลิต มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการในภูมิภาค โดยสาขาที่ไม่มีปริมาณจำเป็นต้องนำเข้าปัจจัยการผลิตจากภูมิภาคอื่นๆ ได้แก่ สาขาเกษตรกรรมและสาขาบริการ ซึ่งก็เป็นไปตามลักษณะและโครงสร้างทางเศรษฐกิจของภูมิภาค

4.4 การจัดลำดับความสำคัญทางเศรษฐกิจของสาขาการผลิตในภาคใต้

การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยมุ่งพัฒนาระบบเศรษฐกิจโดยรวมให้มีอัตราการเจริญเติบโตที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดการพัฒนาเฉพาะในเมืองที่มีความสำคัญของภาคนั้นๆ ทำให้เกิดการเจริญเติบโตแบบกระจุกตัว ในขณะที่ชนบทซึ่งมีประชากรเป็นส่วนใหญ่ของประเทศกลับได้รับการพัฒนาน้อยกว่าตัวเมืองมาก ทำให้ปัญหาความยากจนกระจายอยู่ทั่วไปในทุกๆภาค และปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และไม่มีการปรับกลยุทธ์ในการพัฒนา ถ้ายังไม่มีการเปลี่ยนแปลงจนความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติในชนบทเริ่มลดน้อยลงจนหมดไป โดยทรัพยากรทางด้านแรงงานจะเกิดปัญหาการย้ายถิ่นฐานที่อยู่จะยิ่งทำให้ปัญหาการอพยพเข้าสู่ตัวเมืองมีมากขึ้นจนทำให้เกิดความแออัดเฉพาะเมืองใหญ่และเมืองที่มีความพร้อมรวมถึงมีตลาดแรงงานมาก ในการวิเคราะห์อาศัยแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคมาช่วยในการวางแผนเศรษฐกิจ ซึ่งจะเป็นการพัฒนาภูมิภาคบนพื้นฐานของโครงสร้างการผลิตของภูมิกษณัณเฒ่าเอง ซึ่งจะทำให้ประชากรในภูมิกษณัณเฒ่าได้รับผลจากการพัฒนามากที่สุด โดยประยุกต์แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาคในการพิจารณาเลือกสาขาเศรษฐกิจที่จะทำการพัฒนาสาขาเศรษฐกิจของภาคใต้อตามผลกระทบไปด้านหน้าและผลกระทบไปด้านหลัง เพื่อการจัดลำดับความสำคัญทางเศรษฐกิจ โดยเนื้อหาของผลกระทบไปด้านหน้าและผลกระทบไปด้านหลังมีดังต่อไปนี้ คือ

ตารางที่ 23 ตารางแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ ณ ราคาปี 2543 ของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของ 3 จังหวัด

หน่วย : ล้านบาท

	การทำงาน	สวน ผลไม้	ยางพารา	สวน ปาล์ม	ปศุสัตว์	ประมง	เหมืองแร่	อาหาร	ไม้	ผลิตยาง	สาธารณฯ	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	อื่นๆ	Sub. Total	Final Demand	Grand Total
การทำงาน	95,988	7,209	-	3,674	108,604	-	-	1,736,827	-	-	-	-	-	-	5,387	20,847	1,978,536	599,372	2,577,909
สวนผลไม้	-	-	-	25	21,432	-	-	383,720	-	-	-	-	-	6,190	166,220	11,272	588,858	2,565,115	3,153,973
ยางพารา	-	-	-	-	-	-	-	-	15,729,061	-	-	-	-	-	-	-	15,729,061	27,590,848	43,319,909
สวนปาล์ม	105,426	92,284	241,388	10,302	5,579	17,592	-	309,285	-	36	0	181,134	14,481	22,408	49,499	131,739	1,181,154	610,492	1,791,645
ปศุสัตว์	-	-	-	-	265,184	-	-	973,251	-	-	-	-	-	-	46,472	34,703	1,319,610	5,824,654	7,144,264
ประมง	-	-	-	-	122,974	407,866	-	3,804,104	-	-	-	-	-	4,092	230,336	58,525	4,627,898	19,258,310	23,886,207
เหมืองแร่	-	3,139	-	4,245	4,642	162,666	502,114	61,393	108,036	-	2,645,956	1,274,195	-	1,206	16,045	3,412,959	8,196,595	13,300,716	21,497,311
อาหาร	-	1,058	4,253	989	1,671,632	2,345,403	-	3,887,661	48,158	329	-	-	153,142	86,150	1,290,405	185,588	9,674,769	20,985,824	30,660,593
ไม้	24,110	12,425	151,675	7,717	30,146	112,906	32,504	108,522	3,980,036	36,827	225	488,901	38,394	234,329	93,844	248,650	5,601,211	34,424,123	40,025,334
ผลิตยาง	17,093	23,072	98,639	6,927	26,902	76,737	4,700	71,325	54,476	396,346	11,005	2,087,402	84,969	21,228	133,745	199,740	3,314,307	2,374,515	5,688,822
สาธารณฯ	2,341	10,230	-	3,453	44,506	72,739	124,820	467,891	619,242	47,579	4,301,870	2,241,470	597,482	306,220	1,603,728	1,052,327	11,495,898	6,587,851	18,083,749
ก่อสร้าง	175	631	883	188	27,765	23,206	9,883	17,339	9,403	1,674	11,233	12,612	36,155	87,953	833,269	19,020	1,091,388	31,743,068	32,834,456
การค้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	130	-	-	130	6,529	6,659
ขนส่ง	44	21,990	7,972	10,601	6,832	1,080	312,874	114,010	93,230	8,982	32,216	1,468,067	959,929	1,317,823	836,739	378,159	5,570,551	2,162,909	7,733,460
บริการ	20,258	48,203	142,433	20,462	37,409	180,129	1,591,861	268,245	501,790	68,072	516,355	780,723	1,275,888	490,718	2,615,445	899,787	9,457,778	38,205,616	47,663,394
อื่นๆ	526,379	676,285	4,188,080	310,666	714,165	6,413,374	1,959,044	4,792,359	8,412,648	746,259	1,497,619	18,137,006	3,237,866	4,840,198	7,277,161	9,230,836	72,959,944	57,219,782	130,179,726
Sub. Total	791,815	896,526	4,835,322	379,247	3,087,772	9,813,700	4,537,799	16,995,933	29,556,080	1,306,105	9,016,481	26,671,510	6,398,306	7,418,644	15,198,295	15,884,153			
V.Added	1,741,139	1,589,526	37,912,477	738,549	3,525,715	13,347,216	11,339,100	4,667,776	8,456,782	1,077,948	7,045,700	6,162,920	22,685,700	4,634,100	28,433,777	12,111,958			
Grand Total	2,532,953	2,486,052	42,747,799	1,117,796	6,613,487	23,160,916	15,876,899	21,663,709	38,012,862	2,384,053	16,062,181	32,834,430	29,084,006	12,052,744	43,632,071	27,996,111			

ที่มา : จากการคำนวณค่าแบบจำลองตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิตตามวิธี Cross – Industry Location Quotient

ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์ทางตรงและโดยอ้อมของแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของ 3 จังหวัด (I- A^d)⁻¹

	การทำงาน	สวนผลไม้	ยางพารา	สวนปาล์ม	ปศุสัตว์	ประมง	เหมืองแร่	อาหาร	ไม้	ผลิตฯยาง	สาธารณสุข	ก่อสร้าง	การค้า	ขนส่ง	บริการ	การทำงาน
การทำงาน	1.0403	0.0041	0.0003	0.0045	0.0468	0.0120	0.0009	0.1078	0.0011	0.0013	0.0008	0.0020	0.0012	0.0024	0.0043	0.0029
สวนผลไม้	0.0004	1.0005	0.0002	0.0005	0.0098	0.0028	0.0007	0.0232	0.0005	0.0007	0.0006	0.0010	0.0006	0.0016	0.0051	0.0013
ยางพารา	0.0066	0.0049	1.0025	0.0056	0.0054	0.0053	0.0026	0.0074	0.4653	0.0117	0.0017	0.0127	0.0022	0.0139	0.0033	0.0075
สวนปาล์ม	0.0457	0.0402	0.0066	1.0120	0.0102	0.0060	0.0017	0.0272	0.0053	0.0035	0.0017	0.0111	0.0020	0.0066	0.0042	0.0083
ปศุสัตว์	0.0008	0.0010	0.0003	0.0010	1.0583	0.0071	0.0008	0.0605	0.0011	0.0013	0.0008	0.0021	0.0009	0.0021	0.0038	0.0030
ประมง	0.0019	0.0026	0.0008	0.0026	0.0819	1.0439	0.0026	0.2305	0.0028	0.0034	0.0022	0.0052	0.0029	0.0064	0.0148	0.0072
เหมืองแร่	0.0526	0.0685	0.0226	0.0702	0.0590	0.0823	1.0718	0.1014	0.0746	0.0931	0.2724	0.1955	0.0377	0.1141	0.0609	0.2196
อาหาร	0.0048	0.0070	0.0022	0.0075	0.3406	0.1369	0.0075	1.2734	0.0082	0.0090	0.0061	0.0136	0.0116	0.0211	0.0455	0.0183
ไม้	0.0159	0.0118	0.0059	0.0137	0.0130	0.0128	0.0063	0.0178	1.1245	0.0282	0.0042	0.0308	0.0053	0.0337	0.0081	0.0180
ผลิตฯยาง	0.0124	0.0161	0.0044	0.0121	0.0114	0.0099	0.0036	0.0138	0.0079	1.2057	0.0043	0.0862	0.0062	0.0107	0.0093	0.0149
สาธารณสุข	0.0245	0.0356	0.0099	0.0337	0.0441	0.0402	0.0333	0.0789	0.0545	0.0722	1.3890	0.1586	0.0461	0.0883	0.0791	0.0924
ก่อสร้าง	0.0011	0.0018	0.0004	0.0016	0.0059	0.0025	0.0035	0.0034	0.0017	0.0029	0.0031	1.0037	0.0030	0.0108	0.0215	0.0032
การค้า	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	0.0000	1.0000	0.0000	0.0000	0.0000
ขนส่ง	0.0084	0.0206	0.0037	0.0209	0.0119	0.0121	0.0308	0.0220	0.0136	0.0189	0.0156	0.0732	0.0432	1.1402	0.0320	0.0319
บริการ	0.0304	0.0482	0.0125	0.0464	0.0346	0.0403	0.1263	0.0585	0.0452	0.0725	0.0874	0.0932	0.0628	0.0929	1.0887	0.0846
อื่นๆ	0.3826	0.4830	0.1657	0.4790	0.3874	0.5346	0.2638	0.6530	0.4919	0.6397	0.2849	1.0171	0.2350	0.7807	0.3644	1.6163

ที่มา : จากการคำนวณค่าแบบจำลองตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต

4.5 ผลกระทบไปด้านหน้า (Forward Linkages)

ผลกระทบไปด้านหน้า หมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในความต้องการของสาขาเศรษฐกิจ แต่ละสาขาที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ อันเกิดจากการผลิตในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้ผลผลิตในสาขาการผลิตนั้นๆ เป็นปัจจัยการผลิต กล่าวคือ เมื่อมีการขยายการผลิตในสาขาการปลูกข้าวเพิ่มขึ้นจะทำให้มีความต้องการใช้โรงสีข้าวเพื่อแปรสภาพ และการขนส่งเพื่อการขนส่งข้าวไปสู่โรงสีข้าวเพิ่มขึ้น โดยการวัดผลกระทบไปด้านหน้า สามารถวัดได้จากค่าสัมประสิทธิ์ตัวทวีคูณปัจจัยการผลิต (Input Multiplier) โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ โดยนำแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้มาช่วยในการคำนวณค่าผลกระทบไปด้านหน้าของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ รวมทั้งการหาค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

จากตารางที่ 18 พบว่าสาขาการผลิตทั้ง 16 สาขาเศรษฐกิจในภาคใต้จะมีค่าผลกระทบไปด้านหน้าตั้งแต่ 0.507-4.454 หมายความว่า ในการกระตุ้นให้สาขาการผลิตทั้ง 16 สาขาการผลิต มีการขยายการผลิตขึ้นสาขาละ 1 บาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 0.507-4.454 บาท ดังนั้น ในการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ให้มีความเจริญเติบโตในแง่การผลิต จะต้องเลือกสาขาการผลิตที่มีค่าผลกระทบไปด้านหน้ามากที่สุดก่อนจะเรียงลงมาตามลำดับ ซึ่งสาขาการผลิตที่มีผลกระทบไปด้านหน้า 5 ลำดับแรก คือ สาขาอื่นๆ (4.454) สาขาการทำเหมืองแร่ (1.3117) สาขาสาธารณูปโภค (1.157) สาขาการบริการ (1.027) และสาขายางพารา (1.1283) เมื่อวิเคราะห์ผลกระทบไปด้านหน้าของสาขาเศรษฐกิจเหล่านั้น สามารถสรุปสาเหตุของการขยายตัวของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ได้ดังนี้

สาขาเกษตรกรรม มีค่าผลกระทบไปด้านหน้าสูงที่สุด เนื่องจากสาขาการผลิตทุกๆ สาขาล้วนต้องมีการใช้ผลผลิตทางการเกษตรด้วยกันทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นเมื่อมีการขยายตัวในสาขาเกษตรกรรมเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของภาคมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามผลกระทบไปด้านหน้า 4.454 ล้านบาท

โดยในสาขาการผลิตอื่นๆ ของภาคใต้ที่อยู่ใน 5 อันดับแรก สามารถทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นตามค่าผลกระทบไปด้านหน้าเช่นกัน และสาขาการผลิตของภาคที่ให้ค่าผลกระทบไปด้านหน้าน้อยที่สุดคือ สาขาการค้า ซึ่งมีค่าผลกระทบเพียงแค่ 0.507 ซึ่งหมายความว่า ถ้ามีการขยายตัวในสาขาการค้า จำนวน 1 ล้านบาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของภาคได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 0.507 ล้านบาท เพราะเป็นการผลิตสินค้าเกือบจะเป็นขั้นสุดท้ายแล้ว

ตารางที่ 25 ผลกระทบไปด้านหน้าต่อผลผลิต และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

ลำดับที่	รายละเอียดสาขา	ผลกระทบไปด้านหน้า	ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย
1	สาขาการทำนา	0.6254981	0.9307999
2	สาขาสวนผลไม้	0.5326293	0.9736443
3	สาขายางพารา	0.7908768	0.8559019
4	สาขาสวนปาล์ม	0.604983	0.9172063
5	สาขาการปศุสัตว์	0.5809677	0.985160
6	สาขาการประมง	0.7163358	0.8802253
7	สาขาการทำเหมืองแร่	1.3174397	0.6260183
8	สาขาอุตสาหกรรมอาหาร	0.9708852	0.9239129
9	สาขาผลิตภัณฑ์ไม้	0.6849928	0.9554556
10	สาขาผลิตภัณฑ์ยาง	0.7250968	0.9982817
11	สาขาสาธารณูปโภค	1.1571286	0.8855180
12	สาขาการก่อสร้าง	0.5430115	0.9662104
13	สาขาการค้า	0.5074468	0.9999914
14	สาขาการขนส่งและการสื่อสาร	0.7605417	0.9134509
15	สาขาการบริการ	1.0272868	0.7259693
16	สาขาอื่นๆ	4.4548794	0.4840305

ที่มา : คำนวณจากแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของผลกระทบไปด้านหน้าของภาคใต้ ซึ่งจะอธิบายผลกระทบไปด้านหน้าของแต่ละสาขาเศรษฐกิจซึ่งมีการกระจายผลผลิตไปสู่สาขาเศรษฐกิจแต่ละสาขาอย่างไร โดยสาขาการผลิตใดมีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายต่ำจะแสดงว่า ผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้กระจายไปสู่สาขาการผลิตต่างๆ มากกว่าสาขาการผลิตที่มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายสูง ซึ่งปรากฏว่าสาขาเศรษฐกิจในภาคใต้มีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของผลกระทบไปด้านหน้า โดยมีค่าระหว่าง 0.484-0.999

4.6 ผลกระทบไปด้านหลัง (Backward Linkages)

ผลกระทบไปด้านหลัง หมายถึง ผลกระทบของการขยายตัวในสาขาเศรษฐกิจที่มีต่อระบบเศรษฐกิจของภูมิภาคโดยส่วนรวม อันเกิดจากความต้องการใช้ผลผลิตในสาขาเศรษฐกิจต่างๆ เป็นปัจจัยการผลิต ทำให้สาขาเศรษฐกิจอื่นๆ เกิดการขยายการผลิตเพิ่มสูงขึ้น เช่น ถ้ามีการขยายการผลิตในสาขาการก่อสร้างเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลให้เกิดความต้องการใช้ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น หิน และทราย เป็นวัตถุดิบ ทำให้สาขาการผลิตเหล่านี้มีการขยายตัวขึ้นตามการขยายตัวของการก่อสร้าง โดยในส่วนของ การวัดผลกระทบไปด้านหลังวัดจากค่าตัวทวีคูณผลผลิต (Output Multiplier)

นำแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตของภาคใต้ที่ได้สร้างขึ้นมาช่วยในการวิเคราะห์ค่าของผลกระทบไปด้านหลัง ของทั้ง 16 สาขาเศรษฐกิจ โดยผลกระทบไปด้านหลัง พบว่าสาขาการผลิตในภาคใต้ทั้ง 16 สาขาเศรษฐกิจมีค่าผลกระทบไปด้านหลังตั้งแต่ 0.628-1.33 หมายความว่า ในการกระตุ้นให้สาขาการผลิตทั้ง 16 สาขาการผลิต มีการขยายการผลิตขึ้นสาขาละ 1 บาท จะส่งผลทำให้ระบบเศรษฐกิจเกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ 0.628-1.33 ดังนั้นในการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ให้มีความเจริญเติบโตในแง่การผลิต จะต้องเลือกสาขาการผลิตที่มีค่าผลกระทบไปด้านหลังมากที่สุด โดย 5 สาขาแรกคือ สาขาการก่อสร้าง (1.373) สาขาอุตสาหกรรมอาหาร (1.359) สาขาอุตสาหกรรมไม้ (1.166) สาขาการขนส่ง (1.180) สาขาผลิตภัณฑ์ยาง (1.098) ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ผลกระทบไปด้านหลังของสาขาเศรษฐกิจเหล่านั้น สามารถสรุปสาเหตุของการขยายตัวของสาขาเศรษฐกิจต่างๆ ได้ดังนี้คือ

สาขาการก่อสร้างและสาขาอุตสาหกรรมอาหาร เป็นสาขาที่มีค่าผลกระทบไปด้านหลังสูงที่สุด เนื่องจากสาขาการผลิตทุกๆ สาขาล้วนเป็นวัตถุดิบแปรรูปจากอุตสาหกรรมก่อสร้างและอาหารทั้งสิ้น และอุตสาหกรรมอาหารนั้นยังเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมประเภทอื่นๆ อีกมาก เพราะฉะนั้นเมื่อมีการขยายตัวในสาขาอุตสาหกรรมอาหารเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวตามผลกระทบไปด้านหลัง 1.373 และ 1.359 ล้านบาท

ตารางที่ 26 ผลกระทบไปด้านหลังต่อผลผลิต และค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย

ลำดับที่	รายละเอียดสาขา	ผลกระทบไปด้านหลัง	ค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจาย
1	สาขาการทำนา	0.826122840	0.83720569
2	สาขาสวนผลไม้	0.885895816	0.80272559
3	สาขายางพารา	0.628211160	0.89873831
4	สาขาสวนปาล์ม	0.868429612	0.82032059
5	สาขาการปศุสัตว์	1.075845230	0.75108575
6	สาขาการประมง	0.988877400	0.79944652
7	สาขาการทำเหมืองแร่	0.789617154	0.86244726
8	สาขาอุตสาหกรรมอาหาร	1.359435832	0.82033485
9	สาขาผลิตภัณฑ์ไม้	1.166237800	0.80719069
10	สาขาผลิตภัณฑ์ยาง	1.098158950	0.88547493
11	สาขาสาธารณูปโภค	1.052788270	0.96827401
12	สาขาการก่อสร้าง	1.373130130	0.81150480
13	สาขาการค้า	0.741198911	0.82474852
14	สาขาการขนส่งและการสื่อสาร	1.180026560	0.85751119
15	สาขาการบริการ	0.88548230	0.83541653
16	สาขาอื่นๆ	1.08054204	1.09535219

ที่มา : คำนวณจากแบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิต

โดยในสาขาการผลิตอื่นๆ ของภาคใต้ที่อยู่ใน 5 อันดับแรกก็จะสามารถทำให้ระบบเศรษฐกิจของภาคใต้มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นตามค่าผลกระทบไปด้านหลังเช่นกัน โดยเฉพาะในสาขาการก่อสร้าง อาหาร และสาธารณูปโภค เนื่องจากการผลิตในทุกสาขาการผลิตย่อมมีความต้องการในด้านสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็น ไฟฟ้า ประปา หรือพลังงานเชื้อเพลิงประเภทต่างๆ ในการผลิตให้มีความสะดวกมากขึ้น และสาขาการผลิตของภาคใต้ที่ให้ค่าผลกระทบไปด้านหลังน้อยที่สุดคือสาขายางพารา (ถ้าไม่นับสาขาอื่นๆ) ซึ่งมีค่าผลกระทบเพียงแค่ 0.628 ซึ่งหมายความว่า ถ้ามีการขยายตัวในสาขายางพาราจำนวน 1 ล้านบาท จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของภาคใต้ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 0.628 ล้านบาท เพราะสาขายางพาราเป็นสาขาที่เน้นเป็นปัจจัยขั้นต้นและขั้นกลางกลางในการผลิตมากกว่าสาขาอื่นๆ

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของผลกระทบไปด้านหลังของภาคใต้ พบว่าผลกระทบไปด้านหลังของแต่ละสาขาเศรษฐกิจมีการกระจายการผลิตไปสู่สาขาเศรษฐกิจแต่ละสาขา

อย่างไร โดยจะวัดจากค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายโดยถ้าสาขาการผลิตใดมีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายต่ำจะแสดงว่า ผลของการขยายตัวทางเศรษฐกิจกระจายไปสู่สาขาการผลิตต่างๆ มากกว่าสาขาการผลิตที่มีค่าทั้ง 2 ตัวนี้สูง ซึ่งปรากฏว่าสาขาเศรษฐกิจในภาคใต้จะมีค่าสัมประสิทธิ์ของการกระจายของผลกระทบไปด้านหลัง มีค่าระหว่าง 0.751-1.091

หากหน่วยงานของรัฐต้องการที่จะส่งเสริมสาขาการผลิตใดเพื่อให้เกิดการขยายตัวของสาขาการผลิตอื่นๆ ด้วย รวมทั้งทำให้เกิดการกระจายการผลิตไปอย่างกว้างขวาง เพื่อให้อุตสาหกรรมต่างๆ ในภาค สามารถเจริญเติบโตอย่างทั่วถึงในหลายๆ สาขาเศรษฐกิจ จากผลการศึกษาที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่ว่าจะเป็ผลกระทบไปด้านหน้าและไปด้านหลังสูงก็จะสามารถทำให้อุตสาหกรรมการผลิตของภาคใต้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต หากพิจารณาจากแผนยุทธศาสตร์และแนวนโยบายในส่วนของการพัฒนา กลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ (ตรง นครศรีธรรมราช พัทลุง) พบว่ากลุ่มจังหวัดดังกล่าวได้วางยุทธศาสตร์ในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของภูมิภาคไว้ โดยแนวนโยบายดังกล่าวได้มุ่งเน้นในอุตสาหกรรมทางด้านต่างๆ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเพื่อสนับสนุนนโยบายทางการท่องเที่ยว
2. อุตสาหกรรมด้านการเกษตร โดยเฉพาะในเรื่องของเกษตรอินทรีย์และการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสนับสนุนนโยบายครัวโลก

จากการศึกษานี้ ได้พิจารณาแนวนโยบายและยุทธศาสตร์ของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มจังหวัดของภาคใต้ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งมีความสอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกันกับผลที่ได้จากการศึกษาในเรื่องของผลกระทบไปด้านหน้าและด้านหลังก็มีหลายๆ สาขาที่มีความสอดคล้องกับแผนที่ได้ตั้งไว้ เช่น สาขาเกษตรกรรม สาขาการบริการ ซึ่งถ้าพิจารณาจากค่าดัชนีผลเชื่อมโยง จะพบว่าสาขาเศรษฐกิจเหล่านี้สามารถที่จะทำให้เศรษฐกิจในสาขาอื่นๆ ของภาคใต้เกิดการขยายตัวด้วย ซึ่งถ้าวิเคราะห์จากข้อมูล จะเห็นได้ว่าจากยุทธศาสตร์ของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้นั้น สาขาการบริการซึ่งรวมถึงอุตสาหกรรมท่องเที่ยว สาขาเกษตรกรรม ซึ่งปัจจัยการผลิตในสาขาเศรษฐกิจที่กล่าวมานั้นมีปัจจัยการผลิตที่เพียงพอกับความต้องการภายในภาคใต้ แต่ในส่วนของอุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมโลหะและอโลหะ มีปัจจัยการผลิตในภูมิภาคบางชนิดไม่เพียงพอกับความต้องการภายในภาคใต้ ถ้าหากเป็นจริงเมื่อต้องการผลิตสินค้าในสาขาเศรษฐกิจดังกล่าวตามยุทธศาสตร์ที่ได้ตั้งไว้ ก็มีความจำเป็นต้องมีการนำเข้าปัจจัยการผลิตที่ไม่เพียงพอกับความต้องการ ซึ่งถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นนั้นจริง อาจไม่ได้เป็นการสนับสนุนปัจจัยการผลิตในภูมิภาคทั้งหมดกลายเป็นการสนับสนุนให้เกิดการผลิตจากภูมิภาคอื่นๆ ได้ ซึ่งอาจทำให้ยุทธศาสตร์ที่หวังจะพัฒนาเศรษฐกิจในภาคไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ก็ได้

บทที่ 5

การวิเคราะห์ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (ตาราง I/O) ในระดับจังหวัด และตารางระดับกลุ่มจังหวัด ที่มีขนาด 16 กิจกรรมการผลิต สามารถนำมาวิเคราะห์โครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตภายในจังหวัด คือความต้องการการนำเข้าปัจจัยการผลิต การกระจายผลผลิตไปยังจังหวัดต่างๆ รวมทั้งศักยภาพของอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนกลาง ซึ่งแสดงรายละเอียดไว้ดังนี้

ตาราง I/O ระดับจังหวัด ของ 3 จังหวัด คือ พัทลุง ตรัง นครศรีธรรมราช ณ ราคาผู้บริโภครวม และราคาผู้ผลิต ที่จัดทำขึ้นมี 2 ขนาด คือ ตาราง I/O ขนาด 16 กิจกรรมการผลิต และขนาด 58 กิจกรรมการผลิต ซึ่งจากตารางดังกล่าวสามารถอธิบายให้เห็นภาพรวมทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้ 3 ด้านหลักๆ คือ

5.1 มูลค่าผลผลิตรวมแต่ละจังหวัด (Total Supply) ประกอบไปด้วย มูลค่าผลผลิตรวมภายในจังหวัด และมูลค่าการนำเข้าสินค้ามาจากต่างประเทศและต่างจังหวัด

5.2 อุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) ของแต่ละจังหวัด ประกอบด้วย มูลค่าการบริโภคของครัวเรือน การบริโภคของรัฐบาล การลงทุน การเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือ และการส่งออกสินค้าไปยังต่างประเทศและต่างจังหวัด

5.3 มูลค่าการขนส่งและส่วนเหลือทางการตลาด ซึ่งก่อให้เกิดความแตกต่างกันระหว่างราคาของผู้บริโภครวมกับราคาของผู้ผลิต

ภาพรวมทางเศรษฐกิจทั้ง 3 ด้านหลัก เป็นข้อมูลที่สรุปจากตาราง I/O ระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด แสดงรายละเอียดในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

5.1 มูลค่าผลผลิตรวมหรืออุปทานรวม (Total Supply)

มูลค่าอุปทานรวมของสินค้าและบริการเป็นมูลค่าของผลผลิตที่มีไว้จำหน่ายภายในจังหวัด เพื่อเป็นปัจจัยขั้นกลางในการผลิต และเป็นสินค้าเพื่อการบริโภคขั้นสุดท้าย อุปทานรวมภายในจังหวัดหนึ่งนั้นมีแหล่งที่มาจาก 2 ทางด้วยกัน คือ การผลิตขึ้นเองภายในพื้นที่หรือภายในจังหวัด และการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศหรือต่างจังหวัดเพื่อตอบสนองความต้องการภายในจังหวัดนั้น

จากตาราง I/O ระดับจังหวัดของ 3 จังหวัดภาคใต้ มีมูลค่าของอุปทานรวมของทั้ง 3 จังหวัดเท่ากับ 816,273 ล้านบาท โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชมีมูลค่าอุปทานรวมมากที่สุด 246,374 ล้านบาท รองลงมาคือ ตรัง พัทลุง คิดเป็นมูลค่า 114,813 และ 55,060 ล้านบาทตามลำดับ

หากจำแนกมูลค่าอุปทานรวมออกเป็นมูลค่าผลผลิตรวมภายในพื้นที่และการนำเข้าแล้ว พบว่าจังหวัดทั้ง 3 ในพื้นที่ภาคใต้ มีมูลค่าผลผลิตรวมภายในพื้นที่เองมากกว่าที่จะนำเข้ามาจากต่างพื้นที่ คิดเป็นอัตราเฉลี่ยร้อยละ 75 และ 25 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 มูลค่าและสัดส่วนของอุปทานรวม ผลผลิตภายในพื้นที่ และสินค้านำเข้าของพื้นที่ต่างๆ

มูลค่า: ล้านบาท

จังหวัด	อุปทานรวม					
	มูลค่า	ร้อยละ ^{1/}	ผลผลิตภายในพื้นที่		สินค้านำเข้า	
			มูลค่า	ร้อยละ ^{2/}	มูลค่า	ร้อยละ ^{2/}
จังหวัดพัทลุง	55,060	0.28	41,554	75.47	13,506	24.53
จังหวัดตรัง	114,813	0.59	87,262	76.00	27,551	24.00
จังหวัดนครศรีธรรมราช	246,374	1.27	189,442	76.89	56,932	23.11
รวม 3 จังหวัด	416,247	2.13	318,257	75.46	200,303	24.54
จังหวัดอื่นๆ (73 จังหวัด)	19,057,536	97.86	14,862,211	78.06	4,093,011	21.94
รวม	19,473,783	100.00	15,180,469	77.95	4,293,314	22.05

หมายเหตุ: ^{1/} ร้อยละของอุปทานรวมในแต่ละจังหวัดเทียบกับอุปทานรวมของประเทศ

^{2/} ร้อยละของผลผลิตในประเทศและสินค้านำเข้าเทียบกับอุปทานรวมของแต่ละจังหวัด

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด

เมื่อพิจารณามูลค่าอุปทานมวลรวมแยกเป็นรายกิจกรรมการผลิตภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ของจังหวัดทั้ง 3 ในพื้นที่ภาคใต้ คือ พัทลุง ตรัง นครศรีธรรมราช พบว่าทั้ง 3 จังหวัดมีอุปทานรวมของสินค้าสวนยางพาราเป็นมูลค่ามากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 42,748 ล้านบาท โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชมีอุปทานรวมมากที่สุด รองลงมาคือ ตรัง และพัทลุง ตามลำดับ และอุปทานรวมของสินค้าอาหารแปรรูปก็เป็นอีกสินค้าหนึ่งที่มีมากในพื้นที่กลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ มีมูลค่าอุปทานรวม 3 จังหวัดเท่ากับ 26,663 ล้านบาท โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีมูลค่าอุปทานรวมของสินค้ามากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 12,257 ล้านบาท รองลงมาคือ ตรัง และพัทลุง ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีสินค้าปศุสัตว์ที่มีมูลค่าอุปทานรวมมาเป็นอันดับ 3 ในหมวดสินค้าเกษตร โดยมีจังหวัดพัทลุงเป็นจังหวัดที่มีอุปทานรวมของสินค้านี้มากที่สุด ส่วนสินค้าผลิตภัณฑ์ยางพารามีอุปทานมากเป็นอันดับสองของหมวดสินค้าอุตสาหกรรม มีมูลค่า 38,089 ล้านบาท ซึ่ง ตรังมีอุปทานของสินค้านี้มากที่สุดอีกเช่นกัน รองลงมาคือ นครศรีธรรมราช และพัทลุง ตามลำดับ นอกจากนี้เหมือนแรกก็เป็นสินค้าหนึ่งที่สำคัญ โดยเฉพาะในจังหวัดนครศรีธรรมราช คิดเป็นมูลค่าอุปทานเท่ากับ 19,077 หรือร้อยละ 84.81

สำหรับภาคบริการซึ่งประกอบด้วย โรงแรม ที่พัก และร้านอาหาร พบว่าด้านการบริการมีมูลค่าอุปทานรวมมากที่สุด คือ 47,664 ล้านบาท โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชมีอุปทานด้านนี้มากที่สุด เนื่องจากเป็นเมืองศูนย์กลางของพื้นที่ภาคใต้ จึงทำให้มีการให้บริการมาก ทั้งในด้านภัตตาคาร โรงแรม การให้บริการธุรกิจต่างๆ ด้านการเงินและอสังหาริมทรัพย์ ส่วนจังหวัดมีอุปทานด้านการบริการมากเป็นอันดับสอง และอันดับสามคือ จังหวัดตรัง และพัทลุง

ตารางที่ 28 มูลค่าและร้อยละของอุปทานรวมจำแนกตามสินค้าและบริการต่างๆ ของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

มูลค่า : ล้านบาท

สินค้า	พัสดุ		ตรัง		นครศรีธรรมราช		รวม 3 จังหวัด	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
การทำนา	953	1.73	127	0.11	1,453	0.59	2,533	0.60
การทำสวนผลไม้	550	1.00	698	0.61	1,247	0.51	2,495	0.59
การทำสวนยางพารา	6,095	11.07	18,048	15.72	18,605	7.55	42,748	10.27
การทำสวนปาล์ม	159	0.29	473	0.41	576	0.23	1,208	0.29
ปศุสัตว์	3,356	6.10	978	0.85	2,305	0.94	6,639	1.59
ประมง	533	0.97	5,928	5.16	16,809	6.82	23,270	5.59
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	485	0.88	466	0.41	19,077	7.74	20,028	4.81
อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป	5,180	9.41	9,226	8.04	12,257	4.98	26,663	6.41
ผลิตภัณฑ์ยางพารา	4,448	8.08	18,663	16.26	14,978	6.08	38,089	9.16
ผลิตภัณฑ์ไม้	549	1.00	1,356	1.18	2,332	0.95	4,237	1.02
ไฟฟ้าและประปา	1,380	2.51	2,343	2.04	14,344	5.82	18,067	4.34
การก่อสร้าง	4,151	7.54	6,718	5.85	21,965	8.92	32,834	7.89
การค้า	5,102	9.27	6,781	5.91	17,201	6.98	29,084	6.99
การขนส่ง	1,907	3.46	4,104	3.57	7,067	2.87	13,078	3.14
การบริการ	7,781	14.13	12,332	10.74	27,551	11.18	47,664	11.45
อื่นๆ	12,431	22.58	26,572	23.14	68,607	27.85	107,610	25.85
รวม	55,060	100.00	114,813	100.00	246,374	100.00	416,247	100.00

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด

5.1.1) ผลผลิตภายในพื้นที่หรือผลผลิตภายในจังหวัด (Domestic Product or Provincial Product)

มูลค่าผลผลิตภายในพื้นที่หรือจังหวัดของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ จากตาราง I/O ระดับจังหวัด พบว่ามีมูลค่าผลผลิตภายในจังหวัดรวมทั้ง 3 พื้นที่เท่ากับ 318,272 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4.06 ของผลผลิตภายในประเทศไทยทั้งหมด มูลค่าผลผลิตภายในจังหวัดประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายชั้นกลางซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อปัจจัยสำหรับผลิตสินค้าหนึ่งๆ คิดเป็นมูลค่า 152,788 ล้านบาท และมูลค่าเพิ่มที่เกิดจากการผลิตสินค้านั้น มีมูลค่า 165,471 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 50.76 โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีผลผลิตภายในจังหวัดมากที่สุด คือ 189,442 ล้านบาท จำแนกออกเป็นมูลค่าค่าใช้จ่ายชั้นกลาง 90,943 ล้านบาท และมูลค่าเพิ่มเท่ากับ 98,449 ล้านบาท รองลงมาคือจังหวัด ตรัง พัทลุง และ ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่านครศรีธรรมราชนั้นเป็นจังหวัดที่มีเศรษฐกิจใหญ่ที่สุด จึงทำให้เป็นจังหวัดมีการผลิตภายในจังหวัดมากที่สุดด้วย

ตารางที่ 29 มูลค่าผลผลิตภายในจังหวัด ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง และมูลค่าเพิ่มของพื้นที่ต่างๆ

มูลค่า: ล้านบาท

รายการ	ผลผลิตภายในจังหวัด					
	มูลค่า	ร้อยละ ^{3/}	ค่าใช้จ่ายชั้นกลาง ^{1/}		มูลค่าเพิ่ม ^{2/}	
			มูลค่า	ร้อยละ ^{4/}	มูลค่า	ร้อยละ ^{4/}
จังหวัดพัทลุง	41,554	0.27	18,609	44.78	22,945	55.22
จังหวัดตรัง	87,262	0.57	43,235	49.55	44,026	50.45
จังหวัดนครศรีธรรมราช	189,442	1.25	90,943	48.01	98,499	51.67
รวม 3 จังหวัด	318,257	0.21	152,788	49.24	165,471	51.99
จังหวัดอื่นๆ (73 จังหวัด)	14,862,211	97.90	8,524,192	56.15	6,338,017	42.64
รวม	15,180,469	100.00	8,676,981	57.16	6,503,488	42.84

หมายเหตุ: ^{1/} คือ ค่าใช้จ่ายจากการใช้ปัจจัยการผลิตชั้นกลางทั้งหมด

^{2/} มูลค่าเพิ่มประกอบด้วย 1) เงินเดือน ค่าจ้าง 2) ผลตอบแทนที่ได้จากการผลิต 3) ค่าเสื่อมราคา และ 4) ภาษีทางอ้อมสุทธิ

^{3/} ร้อยละของผลผลิตรวมในแต่ละจังหวัดเทียบกับผลผลิตรวมภายในประเทศ

^{4/} ร้อยละของค่าใช้จ่ายชั้นกลางและมูลค่าเพิ่มของแต่ละจังหวัดเทียบกับผลผลิตรวมภายในแต่ละจังหวัด

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด

มูลค่าผลผลิตภายในจังหวัดของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ จากที่กล่าวถึงแล้วในตารางที่ 29 เมื่อพิจารณา ลงไปในแต่ละจังหวัด เพื่อดูมูลค่าผลผลิตที่ผลิตได้ภายในจังหวัดตนเองจำแนกเป็นรายกิจกรรมแล้ว พบว่า ในหมวดสินค้าเกษตรกรรมมีผลผลิตที่ได้จากการทำสวนยางพาราภายในจังหวัดมากที่สุด โดยมีจังหวัด นครศรีธรรมราชเป็นแหล่งผลิตรายใหญ่ มีมูลค่าผลผลิตเท่ากับ 18,605 ล้านบาท รองลงมาที่มีมูลค่าการผลิต มากใกล้เคียงกัน คือ ตรัง มีมูลค่าการผลิต 18,048 ล้านบาท สำหรับการทำประมงที่ถือเป็นกิจกรรมการผลิต ที่มีมูลค่าการผลิตรองลงมาเป็นอันดับ 2 ของหมวดเกษตรกรรมนี้ พบว่ามีมูลค่าผลผลิตจากการทำประมง ของพื้นที่ 3 จังหวัด เท่ากับ 23,161 ล้านบาท โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชมีผลผลิตจากการทำประมงมาก ที่สุด คิดเป็นมูลค่า 16,806 ล้านบาท ของผลผลิตประมงที่ผลิตได้จากทั้ง 3 จังหวัด

สำหรับมูลค่าผลผลิตภายในประเทศของหมวดอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการผลิตมากที่สุด คือ การผลิต สินค้าผลิตภัณฑ์ยางพาราโดยมีตรังเป็นจังหวัดที่ผลิตมากที่สุดเช่นเคย คือ 18,659 ล้านบาท รองลงมาเป็น จังหวัดนครศรีธรรมราช 14,907 ล้านบาท อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเป็นอันดับสองซึ่งจังหวัด นครศรีธรรมราชสามารถผลิตได้มากถึง 9,885 ล้านบาท

และในหมวดการบริการนั้น พบว่าจังหวัดนครศรีธรรมราชมีมูลค่าของการให้บริการจากภายใน จังหวัดเองมากที่สุด โดยมีการบริการด้าน โรงแรม ภัตตาคาร การบริการธุรกิจ มากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 24,235 ล้านบาท รองลงมาเป็นการก่อสร้าง มีมูลค่า 21,965 ล้านบาท จังหวัดตรังมีมูลค่าการบริการมากที่สุด เช่นกัน มีมูลค่า 11,739 ล้านบาท รองลงมาเป็นการก่อสร้าง มูลค่า 6,718 ล้านบาท

ตารางที่ 30 มูลค่าและร้อยละของผลผลิตภายในจังหวัดจำแนกตามสินค้าและบริการต่างๆ ของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

มูลค่า: ล้านบาท

สินค้า	พื้ทลุง		ตริง		นครศรีธรรมราช		รวม 3 จังหวัด	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
การทำนา	953	2.29	127	0.15	1,453	0.77	2,533	0.79
การทำสวนผลไม้	549	1.32	697	0.80	1,239	0.65	2,485	0.78
การทำสวนยางพารา	6,095	14.67	18,048	20.68	18,605	9.82	42,748	13.43
การทำสวนปาล์ม	131	0.32	469	0.54	517	0.27	1,117	0.35
ปศุสัตว์	3,356	8.08	970	1.11	2,288	1.21	6,614	2.08
ประมง	432	1.04	5,927	6.79	16,802	8.87	23,161	7.28
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	274	0.66	208	0.24	15,394	8.13	15,876	4.99
อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป	4,160	10.01	7,619	8.73	9,885	5.22	21,664	6.81
ผลิตภัณฑ์ยางพารา	4,447	10.70	18,659	21.38	14,907	7.87	38,013	11.94
ผลิตภัณฑ์ไม้	368	0.89	1,014	1.16	1,002	0.53	2,384	0.75
ไฟฟ้าและประปา	571	1.37	1,413	1.62	14,079	7.43	16,063	5.05
การก่อสร้าง	4,151	9.99	6,718	7.70	21,965	11.59	32,834	10.32
การค้า	5,102	12.28	6,781	7.77	17,201	9.08	29,084	9.14
การขนส่ง	1,904	4.58	4,051	4.64	6,097	3.22	12,052	3.79
การบริการ	7,659	18.43	11,739	13.45	24,235	12.79	43,633	13.71
อื่นๆ	1,401	3.37	2,821	3.23	23,774	12.55	27,999	8.80
รวม	41,554	100.00	87,262	100.00	189,442	100.00	318,258	100.00

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด

(1) ค่าใช้จ่ายขั้นกลาง (Intermediate Input)

มูลค่าของผลผลิตภายในประเทศที่เกิดขึ้นมาจากมูลค่าของ 2 ส่วนด้วยกัน คือ ค่าใช้จ่ายขั้นกลางและมูลค่าเพิ่ม ซึ่งสำหรับค่าใช้จ่ายขั้นกลางนั้นเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ่ายเงินเพื่อซื้อปัจจัยการผลิตสินค้าต่างๆ โดยแต่ละกิจกรรมก็จะมีโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตที่แตกต่างกัน แยกพิจารณาเป็นรายจังหวัดสำหรับสินค้าที่สำคัญในจังหวัดนั้นๆ ได้ดังนี้

(1.1) จังหวัดนครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่และประชากรมากที่สุดใน 3 จังหวัดภาคใต้ จึงทำให้มีทรัพยากรด้านต่างๆ มากตามไปด้วย ส่งผลให้เกิดกิจกรรมการผลิตด้านต่างๆ มากมาย ซึ่งกิจกรรมการผลิตเด่นๆ ของจังหวัดในหมวดเกษตรกรรมนั้น ก็คือ การทำสวนยางพารา การทำประมง และการเกษตรด้านต่างๆ เช่น การเลี้ยงปศุสัตว์ การทำนา การทำสวนผลไม้ เป็นต้น ซึ่งมีมูลค่าการผลิตรวมของภาคเกษตรกรรมนี้มากกว่าจังหวัดอื่นๆ ทั้ง 5 จังหวัด ส่วนในด้านอุตสาหกรรมก็พบว่ามีการผลิตในกิจกรรมเหมืองแร่

ประเภทต่างๆ ทั้งแร่ หิน ดิน ทราย เป็นมูลค่ามาก รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ยางและอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ส่วนด้านการบริการก็พบว่ามีบริการให้บริการประเภทต่างๆ คิดเป็นมูลค่ามาก ทั้งในด้านการก่อสร้าง การบริการต่างๆ การค้า การผลิตไฟฟ้า-ประปา และการขนส่ง ซึ่งการพิจารณาโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตของจังหวัดนครศรีธรรมราชนี้ จะขอพิจารณาเฉพาะกิจกรรมการผลิตที่สำคัญๆ ของจังหวัดเพียงบางกิจกรรมเท่านั้น คือ การก่อสร้าง การทำสวนยางพารา การทำประมง และการทำเหมืองแร่ ดังนี้

- **การก่อสร้าง**

กิจกรรมการก่อสร้างเป็นกิจกรรมการผลิตที่สำคัญกิจกรรมหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช เนื่องจากมีมูลค่าการผลิตสูงถึง 21,965 ล้านบาท ซึ่งสูงเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง โดยในกิจกรรมนี้จำเป็นต้องใช้ปัจจัยการผลิตมากมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยด้านคอนกรีตที่มีมูลค่า 2,817 ล้านบาท รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการขนส่งคิดเป็นมูลค่า 1,941 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์โลหะต่างๆ จำพวกซีเมนต์ กระเบื้อง และอิฐ 1,695 ล้านบาท การค้าส่ง-ค้าปลีก 1,680 ล้านบาท เครื่องจักร เครื่องมือ 1,541 ล้านบาท ใช้เหล็กเป็นมูลค่า 1,530 ล้านบาท ใช้ไฟฟ้า 1,460 ล้านบาท นอกจากนั้นก็มีการใช้ผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์โลหะ รวมถึงสถาบันการเงินและการประกันภัย

- **การทำสวนยางพารา**

การทำสวนยางพาราเป็นกิจกรรมด้านการเกษตรกรรมหนึ่งที่สำคัญในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชมาก มีมูลค่าการผลิตสูงถึง 18,605 ล้านบาท อยู่ในอันดับ 2 รองมาจากสงขลา โดยเมื่อพิจารณาโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตของสินค้าเกษตรประเภทนี้ก็เช่นเคยที่จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชมากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 596 ล้านบาท รองลงมาคือการค้าส่ง-ค้าปลีก 368 ล้านบาท พืชอื่นๆ ซึ่งรวมถึงการให้บริการทางการเกษตรและพันธุ์พืช 310 ล้านบาท นอกจากนั้นก็มีการใช้ผลิตภัณฑ์โลหะ น้ำมัน ปิโตรเลียม สถาบันการเงินและการประกันชีวิต และผลิตภัณฑ์เคมีขั้นมูลฐาน คิดเป็นมูลค่า 157 96 90 และ 74 ล้านบาท ตามลำดับ

- **ประมง**

ปัจจัยการผลิตที่สำคัญต่อการทำประมงในจังหวัดนครศรีธรรมราชก็คือ น้ำมันปิโตรเลียม ที่ใช้สำหรับเป็นเชื้อเพลิงให้แก่เรือประมง คิดเป็นมูลค่า 3,238 ล้านบาท หรือร้อยละ 43.24 ของมูลค่าการใช้ปัจจัยทั้งในการทำประมง รองลงมาคือ ปัจจัยด้านอาหารสัตว์สำเร็จรูปที่ใช้เพื่อการเพาะเลี้ยงปลาและพันธุ์ปลาต่างๆ เป็นมูลค่า 1,094 ล้านบาท ส่วนปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากนี้ก็จะเป็นปัจจัยด้านการค้าส่ง-ค้าปลีก 796 ล้านบาท อุปกรณ์การขนส่ง 575 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ เช่น น้ำแข็ง เป็นต้น 461 ล้านบาท สินค้าจากการทำประมงเองจำพวกปลาเล็กปลาน้อย ผลิตภัณฑ์พลาสติก ผลิตภัณฑ์เคมีขั้นมูลฐาน คิดเป็นมูลค่า 265 187 และ 125 ล้านบาท ตามลำดับ

- **การทำเหมืองแร่**

สำหรับการทำเหมืองแร่ซึ่งถือได้ว่าเป็นกิจกรรมเด่นกิจกรรมหนึ่งของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีมูลค่าการผลิตมากที่สุดในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ตอนกลาง คิดเป็นมูลค่า 15,394 ล้านบาท เมื่อพิจารณาโครงสร้างการผลิตของกิจกรรมการทำเหมืองแร่แล้ว พบว่ามีการใช้บริการทางธุรกิจต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย การให้บริการทางบัญชี วิศวกรรม การเช่าเครื่องมือเครื่องจักรต่างๆ เป็นต้น คิดเป็นมูลค่า 1,441 ล้านบาท รองลงมาเป็นปัจจัยด้านน้ำมันปิโตรเลียม เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้เครื่องจักรทำงาน คิดเป็นมูลค่าสูงถึง 1,144 ล้านบาท หมวดของการทำเหมือง 494 ล้านบาท การขนส่ง 313 ล้านบาท ใช้ปัจจัยประเภทเครื่องจักรพิเศษ เครื่องจักรชนิดหนัก และการซ่อมแซม 215 ล้านบาท ปัจจัยด้านยานยนต์และการซ่อมแซม 209 ล้านบาท

(1.2) จังหวัดตรัง

สำหรับกิจกรรมการผลิตที่สำคัญของจังหวัดตรังนั้น พบว่ามีกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันกับ 2 จังหวัดแรก นั่นคือมีกิจกรรมหลักในจังหวัดเป็นการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง มากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดตรัง และมีมูลค่าการผลิตเป็นอันดับ 2 ของพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง คิดเป็นมูลค่า 18,659 ล้านบาท รองลงมาเป็นการทำสวนยางพารา อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป และการทำประมง โดยทุกกิจกรรมก็จะมีโครงสร้างของการใช้ปัจจัยการผลิตที่แตกต่างกันไป ดังนี้

● ผลิตภัณฑ์ยาง

ผลิตภัณฑ์ยางเป็นกิจกรรมการผลิตหนึ่งที่สำคัญของจังหวัดตรัง ซึ่งเมื่อพิจารณาโครงสร้างการผลิตของการผลิตผลิตภัณฑ์ยางแล้ว พบว่าใช้ปัจจัยจำพวกน้ำยางดิบซึ่งได้จากการทำสวนยางพารามากที่สุด คิดเป็นมูลค่า 6,918 ล้านบาท หรือร้อยละ 46.20 รองลงมาก็เป็นปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ยางประเภทต่างๆ เช่น ยางแผ่นดิบรมควัน ยางเครป ยางแท่ง เป็นต้น มีมูลค่า 2,182 ล้านบาท ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์เคมีขั้นมูลฐาน การค้าส่ง-ค้าปลีก คิดเป็นมูลค่า 1,968 และ 1,880 ล้านบาท ตามลำดับ นอกจากนั้นก็เป็นปัจจัยประกอบด้านอื่นๆ เช่น ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์พลาสติก ผ้าฝ้าย น้ำมันปิโตรเลียม การขนส่ง การบริการของสถาบันการเงิน เป็นต้น

● การทำสวนยางพารา

สำหรับโครงสร้างของการใช้ปัจจัยเพื่อทำสวนยางพารานั้น ก็หนีไม่พ้นการใช้ปัจจัยประเภทของปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชเป็นหลัก คิดเป็นมูลค่า 890 ล้านบาท หรือร้อยละ 42.20 ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการทำเกษตรกรรม นอกจากนั้นยังใช้ปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น การค้าส่ง-ค้าปลีก หมวดของพืชอื่นๆ เช่น การให้บริการทางการเกษตร และกล้าพันธุ์ต่างๆ เป็นต้น น้ำมันปิโตรเลียม การขนส่ง ผลิตภัณฑ์โลหะ ผลิตภัณฑ์เคมีขั้นมูลฐาน และเครื่องจักร

● อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

การผลิตในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของจังหวัดตรังนั้นส่วนใหญ่มีการเน้นการใช้ปัจจัยการผลิตจำพวกสินค้าจากการประมงเป็นหลัก ซึ่งสามารถไปใช้ในการทำอาหารทะเลแปรรูปประเภทต่างๆ รวมทั้ง

การทำอาหารสัตว์ คิดเป็นมูลค่าของปัจจัยการผลิตประเภทนี้เท่ากับ 1,919 ล้านบาท รองลงมาเป็นการใช้ปัจจัยจากอาหารที่ผ่านการแปรรูปแล้วต่างๆ เป็นมูลค่า 799 ล้านบาท การค้าส่ง-ค้าปลีก พืชต่างๆ เนื้อสัตว์ที่ชำแหละแล้วประเภทต่างๆ ผลิตภัณฑ์โลหะ พืชตระกูลถั่ว ผลพลอยได้จากการทำปศุสัตว์ ผักและผลไม้

- **ประมง**

การทำประมงส่วนใหญ่ของจังหวัดตรังมีการใช้ปัจจัยด้านน้ำมันปิโตรเลียมมากที่สุด เพราะเป็นปัจจัยสำคัญเพื่อขับเคลื่อนเรือประมง คิดเป็นมูลค่า 777 ล้านบาท รองลงมาเป็นปัจจัยจำพวกอาหารสัตว์ซึ่งก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทต่างๆ มีมูลค่าเท่ากับ 393 ล้านบาท ส่วนปัจจัยอื่นๆของการทำประมงก็ได้แก่ การค้าส่ง-ค้าปลีก น้ำแข็งซึ่งจัดอยู่ในหมวดของการผลิตผลิตภัณฑ์อาหาร ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญต่อการทำประมง อุปกรณ์การขนส่งต่างๆ

(1.3) จังหวัดพัทลุง

เมื่อพิจารณาตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของจังหวัดพัทลุง แล้ว พบว่าพัทลุงก็เป็นจังหวัดที่มีการทำสวนยางพารามากเป็นอันดับ 4 ในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง มีมูลค่าผลผลิตภายในจังหวัด 6,095 ล้านบาท รองลงมาเป็นการทำปศุสัตว์ที่มีมูลค่าผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของจังหวัดในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลาง มีมูลค่า 3,356 ล้านบาท นอกจากนี้ก็ยังมีการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง และการผลิตอาหารแปรรูป ที่คิดเป็นมูลค่าผลผลิต 4,160 และ 4,447 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งพิจารณาโครงสร้างการใช้ปัจจัยในการผลิตสินค้าสำคัญทั้ง 4 ชนิดของพัทลุงได้ดังนี้

- **การทำสวนยางพารา**

ปัจจัยในการทำเกษตรกรรมหรือการทำสวนยางพาราที่สำคัญมาก คือ ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช ซึ่งในการทำสวนยางพาราของจังหวัดพัทลุง จะเห็นว่ามีการใช้ปัจจัยชนิดนี้มากที่สุดถึงร้อยละ 44.79 คิดหรือเกือบครึ่งหนึ่งของการใช้ปัจจัยการผลิตทั้งหมด คิดเป็นมูลค่า 378 ล้านบาท รองลงมาคือการค้าส่ง-ค้าปลีก 169 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์โลหะ 72 ล้านบาท และปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น การขนส่ง สถาบันการเงิน การบริการทางการเกษตร เป็นต้น

- **ปศุสัตว์**

พบว่าการใช้ปศุสัตว์ของจังหวัดพัทลุงนั้น มีการใช้ปัจจัยด้านอาหารสัตว์มากที่สุด มีมูลค่าเท่ากับ 534 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.77 ของรายจ่ายด้านปัจจัยการผลิตทั้งหมด รองลงมาคือด้านการค้าส่ง-ค้าปลีก 191 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์จากโรงสีข้าวจำพวกแกลบและรำข้าว วัตถุประสงค์จากหมวดปศุสัตว์เอง ทั้งพันธุ์สัตว์และผลพลอยได้จากการทำปศุสัตว์ ผลพลอยได้จากการทำนา เช่น ฟางข้าว เป็นต้น สินค้าประมง ผลิตภัณฑ์เคมีอื่นๆ จำพวกยารักษาโรค

- **ผลิตภัณฑ์ยาง**

การผลิตผลิตภัณฑ์ยางมีปัจจัยการผลิตที่สำคัญเป็นอันดับ 1 ก็คือน้ำยางพาราที่ผลิตได้จากสวนยางพารานั้นเอง โดยในจังหวัดพัทลุงมีการใช้น้ำยางดิบเพื่อมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ยางมากถึง 1,186 ล้านบาท

หรือคิดเป็นร้อยละ 39.00 ของมูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตทั้งหมด สำหรับปัจจัยสำคัญชนิดอื่นๆ รองลงมา คือ ผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ เช่น ยางแผ่นดิบรมควัน ยางเครป ยางแท่ง เป็นต้น 327 ล้านบาท การค้าส่ง-ค้าปลีก 299 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์เคมีขั้นมูลฐาน 158 ล้านบาท นอกจากนั้นก็ใช้ไฟฟ้า ใช้บริการสถาบันการเงินและการประกันภัย เป็นมูลค่า 124 และ 119 ล้านบาท ตามลำดับ

● อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป

อุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของจังหวัดพัทลุงมีการใช้ปัจจัยที่ได้จากการทำนาซึ่งก็คือข้าวเปลือกมากที่สุด เนื่องจากการผลิตในหมวดอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของพัทลุงส่วนใหญ่เป็นการทำโรงสีข้าว จึงจำเป็นต้องใช้ข้าวเปลือกมากกว่าปัจจัยอื่นๆ คิดเป็นมูลค่า 627 ล้านบาท รองลงมาเป็นปัจจัยจากสินค้าประมง 301 ล้านบาท ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการนำไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์หรืออาหารทะเลแปรรูปชนิดอื่นๆ นอกจากนั้นยังมีการใช้ปัจจัยจากอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปเองซึ่งเป็นอาหารประเภทต่างๆ 296 ล้านบาท ปัจจัยจากการทำปศุสัตว์ ซึ่งอยู่ในรูปของผลพลอยได้ต่างๆ 215 ล้านบาท ผักและผลไม้ 195 ล้านบาท นอกจากนั้นก็ปัจจัยประเภทต่างๆ เช่น การค้าส่ง-ค้าปลีก ไฟฟ้า แปะประเภทต่างๆ ผลิตภัณฑ์โลหะ พืชอื่นๆ และน้ำมันปิโตรเลียม เป็นต้น

(2) มูลค่าเพิ่ม (Value Added)

มูลค่าเพิ่มหรือ Value Added นี้เป็นมูลค่าอันเกิดจากองค์ประกอบ 4 อย่างด้วยกัน คือ 1) เงินเดือนค่าจ้าง ค่าตอบแทน 2) ผลตอบแทนการผลิต 3) ค่าเสื่อมราคา 4) ภาษีทางอ้อมสุทธิ ซึ่งค่าใช้จ่ายต่างๆ เหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่นอกเหนือหรือเพิ่มขึ้นมาจากค่าใช้จ่ายด้านการผลิต จากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด พบว่ามูลค่าเพิ่มของทั้ง 3 รวมกันมีมูลค่าเท่ากับ 165,470 ล้านบาท ประกอบไปด้วย เงินเดือนค่าจ้าง 45,871 ล้านบาท หรือร้อยละ 22.70 ส่วนเงินผู้ประกอบการ 89,673 ล้านบาท หรือร้อยละ 54.19 ค่าเสื่อมราคา 23,701 ล้านบาท หรือร้อยละ 14.32 และภาษีทางอ้อมสุทธิ 6,226 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.76 ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดแล้ว พบว่าจังหวัดสงขลามีมูลค่าเพิ่มมากที่สุด รองลงมาเป็นนครศรีธรรมราช ตรัง พัทลุง และ ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากว่ามูลค่าการผลิตของสงขลามีมากที่สุดจึงทำให้มีมูลค่าเพิ่มมากที่สุดด้วย

ตารางที่ 31 มูลค่าเพิ่มของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

หน่วย: ล้านบาท

จังหวัด	มูลค่าเพิ่ม				
	รวม	เงินเดือน ค่าจ้าง	ส่วนเกิน ผู้ประกอบการ	ค่าเสื่อมราคา	ภาษีทางอ้อม สุทธิ
จังหวัดพัทลุง	22,945 (100.00)	6,476 (28.22)	13,037 (56.82)	2,649 (11.55)	783 (3.41)
จังหวัดตรัง	44,026 (100.00)	12,480 (28.35)	25,638 (58.23)	4,804 (10.91)	1,105 (2.51)
จังหวัดนครศรีธรรมราช	98,499 (100.00)	26,915 (27.33)	50,998 (51.78)	16,248 (16.50)	4,338 (4.40)
รวม 3 จังหวัด	165,470 (100.00)	45,871 (27.20)	89,673 (54.19)	23,701 (14.32)	6,226 (3.76)
ทั้งประเทศ	6,650,690 (100.00)	2,097,741 (31.54)	3,064,687 (46.08)	912,174 (13.71)	504,878 (7.59)

หมายเหตุ: () คือ ร้อยละของเงินเดือน ส่วนเกินผู้ประกอบการ ค่าเสื่อม และภาษีทางอ้อมสุทธิ ต่อมูลค่าเพิ่ม

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด

2.) สินค้านำเข้า (Total Import)

มูลค่าการนำเข้าสินค้าของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด จะเป็นมูลค่าที่รวมกันของการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศและต่างจังหวัด โดยมีมูลค่าการนำเข้ารวมทั้ง 3 จังหวัดเท่ากับ 200,303 ล้านบาท () ซึ่งจากตารางดังกล่าวจะเห็นว่า การนำเข้าสินค้าส่วนใหญ่ของจังหวัดจะเป็นการนำเข้าสินค้าในหมวดของภาคอุตสาหกรรมและการบริการเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากมีข้อจำกัดในการผลิต สำหรับสินค้าเกษตรนั้นก็มีการนำเข้าบ้างแต่ไม่มากนัก ส่วนใหญ่จะเป็นการนำเข้าพันธุ์พืชต่างๆ หรือเป็นพืชที่ตนเองมิได้ปลูก หรือมีการปลูกน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในจังหวัด

เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศและต่างจังหวัดของ 3 จังหวัดในพื้นที่ภาคใต้แล้ว พบว่ามีการนำเข้าที่คล้ายกัน แต่จะแตกต่างกันบางหมวดสินค้าที่จังหวัดตนเองมีการผลิตได้น้อย ดังนี้

● จังหวัดพัทลุง

จากตารางมูลค่าสินค้านำเข้า ในหมวดการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมของจังหวัดพัทลุง พบว่ามีการนำเข้าสินค้าประมงจากจังหวัดอื่นๆ 101 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดพัทลุงมีการทำประมงน้อย จึงต้องนำเข้าสินค้าประมงจากจังหวัดอื่น เพื่อนำมาแปรรูปไว้บริโภคในจังหวัด รวมทั้งทำเป็นอาหารสัตว์สำหรับฟาร์มปศุสัตว์ที่มีอยู่มากในจังหวัดพัทลุง และนำเข้าปาล์มน้ำมัน 28 ล้านบาท ด้วย นอกจากนั้นก็นำเข้าสินค้าจากอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป 1,020 ล้านบาท โดยแยกเป็นนำเข้าอาหารสัตว์ 456 ล้านบาท อาหารแปรรูป

และถนอมอาหาร เช่น น้ำมันสำหรับปรุงอาหาร ผลิตภัณฑ์นม ผักและผลไม้กระป๋อง เป็นต้น 375 ล้านบาท และน้ำตาล 91 ล้านบาท

หมวดสินค้าอื่นๆ จังหวัดพัทลุงก็มีการนำเข้ามามูลค่ามากเช่นกัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทเครื่องจักร 1,449 ล้านบาท รองลงมาเป็นน้ำมันปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ทางเคมีต่างๆ เครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ และปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืชเป็นมูลค่า 1,110 1,076 824 และ 817 ล้านบาท ตามลำดับ รวมทั้งการนำเข้าสินค้าประเภทเหมืองแร่ ดิน หิน ทราย และการบริการทางด้านธุรกิจและอื่นๆ

● จังหวัดตรัง

มูลค่าการนำเข้าสินค้าของจังหวัดตรังส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรม ส่วนสินค้าเกษตรกรรมนั้นมีมูลค่าการนำเข้าน้อย ซึ่งเป็นในหมวดของผักและผลไม้ ปาล์มน้ำมัน และสินค้าในหมวดปศุสัตว์ ส่วนสินค้าในหมวดอุตสาหกรรมที่มีการนำเข้ามากที่สุดคือหมวดอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งมีการนำเข้าอาหารสัตว์มากที่สุด รองลงมาคือการนำเข้าแป้งประเภทต่างๆ น้ำตาล และเครื่องดื่ม ตามลำดับ รวมทั้งนำเข้าสินค้าจากหมวดสินค้าอื่นๆ ซึ่งในหมวดนี้เป็นการนำเข้าสินค้าประเภทน้ำมันปิโตรเลียมมากที่สุด 3,400 ล้านบาท รองลงมาเป็นการนำเข้าเครื่องจักร ผลิตภัณฑ์เคมีขั้นมูลฐาน อุปกรณ์การขนส่ง ตามลำดับ และนำเข้าสินค้าอื่นอีก

● จังหวัดนครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นจังหวัดใหญ่ มีประชากรในพื้นที่มาก มีกิจกรรมการผลิตที่หลากหลาย จึงทำให้มีมูลค่าการนำเข้าสินค้ามาจากต่างประเทศและต่างจังหวัดมากตามไปด้วย โดยสินค้านำเข้าในหมวดเกษตรกรรมนั้นก็รวมทั้งสินค้าปาล์มน้ำมัน ปศุสัตว์ ผลไม้ต่างๆ รวมทั้งสินค้าประมงด้วย สำหรับการนำเข้าสินค้าชนิดอื่น ก็จะเป็นการนำเข้าสินค้าแร่ ดิน หิน ทราย ต่างๆ จากพื้นที่อื่น 3,682 ล้านบาท การนำเข้าผลิตภัณฑ์ไม้ 1,331 ล้านบาท การใช้บริการด้านการขนส่งจากพื้นที่อื่น การนำเข้าก๊าซ และผลิตภัณฑ์ยาง คิดเป็นมูลค่า 970 266 และ 71 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 32 มูลค่าและร้อยละของการนำเข้าสินค้าและบริการต่างๆ ของกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

มูลค่า: ล้านบาท

สินค้า	พัสดุ		ตัง		นครศรีธรรมราช		รวม 3 จังหวัด	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
การทำนา	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
การทำสวนผลไม้	0	0.00	1	0.00	8	0.01	9	0.01
การทำสวนยางพารา	0	0.00	0	0.00	1	0.00	1	0.00
การทำสวนปาล์ม	28	0.20	4	0.01	59	0.10	91	0.09
ปศุสัตว์	0	0.00	8	0.03	17	0.03	25	0.03
ประมง	101	0.75	0	0.00	7	0.01	108	0.11
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	211	1.56	258	0.93	3,682	6.47	4,151	4.24
อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป	1,020	7.55	1,608	5.84	2,372	4.17	5,000	5.10
ผลิตภัณฑ์ยางพารา	1	0.00	4	0.01	71	0.12	76	0.08
ผลิตภัณฑ์ไม้	181	1.34	342	1.24	1,331	2.34	1,854	1.89
ไฟฟ้าและประปา	809	5.99	931	3.38	266	0.47	2,006	2.05
การก่อสร้าง	-	-	-	-	0	0.00	0	0.00
การค้า	-	-	-	-	-	-	-	-
การขนส่ง	3	0.02	53	0.19	970	1.70	1,026	1.05
การบริการ	122	0.90	593	2.15	3,317	5.83	4,032	4.11
อื่นๆ	11,030	81.67	23,751	86.21	44,833	78.75	79,614	81.24
รวม	13,506	100.00	27,551	100.00	56,932	100.00	97,989	100.00

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด

สำหรับการนำเข้าสินค้าในหมวดอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปและการนำเข้าสินค้าหมวดอื่นๆ ซึ่งทั้ง 2 หมวดนี้เป็นการรวมเอาสินค้าต่างๆ เข้าไว้ในหมวดเดียวกัน จึงทำให้มีมูลค่าการนำเข้าที่สูงแตกต่างจากหมวดอื่นๆ โดยเมื่อแยกการนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปออกเป็นรายสินค้านั้นแล้ว พบว่าสินค้าอาหารสัตว์มีการนำเข้ามากที่สุดในหมวดนี้มีมูลค่าสูงถึง 1,183 ล้านบาท หรือร้อยละ 49 สำหรับสินค้าอื่นที่นำเข้ามากเป็นอันดับรองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ น้ำตาล เครื่องดื่ม

สำหรับการนำเข้าสินค้าในหมวดสินค้าอื่นๆ ซึ่งถือว่าเป็นมูลค่านำเข้าที่มากที่สุดของนครศรีธรรมราชนั้น พบว่ามีการนำเข้าน้ำมันปิโตรเลียมมากที่สุด รองลงมาเป็นอุปกรณ์การขนส่ง เครื่องจักร เครื่องมือและเครื่องจักรไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ทางเคมี ผลิตภัณฑ์โลหะ เคมีภัณฑ์ และสินค้าอื่นๆ ซึ่งจะเห็นว่าสินค้าที่นำเข้าส่วนใหญ่เป็นส่วนหนึ่งของสินค้าที่จำเป็นในการก่อสร้างซึ่งเป็นกิจกรรมการผลิตที่สำคัญของนครศรีธรรมราช รวมทั้งมีการนำเข้าสินค้าเพื่อการอุปโภคต่างๆ ของประชาชนในจังหวัด เช่น ผลิตภัณฑ์ทางเคมี เครื่องมือและเครื่องจักรไฟฟ้า เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน-ในสำนักงาน เป็นต้น

5.2 อุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand)

มูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด มีมูลค่าอุปสงค์ขั้นสุดท้ายรวม 3 จังหวัดเท่ากับ 512,976 ล้านบาท ซึ่งแยกออกเป็นมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังต่างจังหวัดและต่างประเทศ 162,213 ล้านบาท หรือร้อยละ 61.57 รองลงมาเป็นค่าบริการภาคภายในพื้นที่ 61,245 ล้านบาท การสะสมทุนหรือการลงทุน 34,770 ล้านบาท การบริโภคของภาครัฐบาล 5,199 ล้านบาท ที่เหลือเป็นส่วนเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือหรือหมายถึงการสต็อกสินค้าเอาไว้ 31 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเมื่อแยกออกเป็นรายจังหวัดแล้วก็จะเห็นว่าจังหวัดที่มีประชากรมาก หรือเศรษฐกิจที่มั่งคั่งมากกว่าก็จะมีมูลค่าของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายมากกว่าด้วย

ตารางที่ 33 มูลค่าและร้อยละของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายของประเทศไทยและพื้นที่กลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้

หน่วย: ล้านบาท

จังหวัด	อุปสงค์ขั้นสุดท้าย					
	รวม	รายจ่ายครัวเรือน	รายจ่ายรัฐบาล	สะสมทุน	ส่วนเปลี่ยนแปลงสินค้าคงเหลือ	ส่งออก
จังหวัดพัทลุง	36,451 (100.00)	11,540 (31.66)	628 (1.72)	4,944 (13.56)	-2 (- 0.01)	19,341 (53.06)
จังหวัดตรัง	71,578 (100.00)	18,254 (25.50)	1,694 (2.37)	9,726 (13.59)	19 (0.03)	41,884 (58.52)
จังหวัดนครศรีธรรมราช	155,431 (100.00)	31,451 (20.23)	2,877 (1.85)	20,100 (12.93)	14 (0.01)	100,988 (64.97)
รวม 3 จังหวัด	263,460 (100.00)	61,245 (42.93)	5,199 (3.49)	34,770 (25.40)	31 (0.01)	162,213 (61.57)
ทั้งประเทศ 73 จังหวัด	11,046,318 (100.00)	3,835,921 (34.572)	800,202 (7.28)	1,421,056 (12.86)	89,700 (0.81)	4,649,923 (42.09)

หมายเหตุ: () คือ ร้อยละของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายแต่ละประเภทต่ออุปสงค์ขั้นสุดท้ายรวม

ที่มา: ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตระดับจังหวัด

5.3 ส่วนเหลือมทางการตลาด และค่าขนส่ง (Trade Margin and Transport Cost)

การจัดทำตาราง I/O ระดับจังหวัดของ 3 จังหวัดในพื้นที่ภาคใต้ตอนกลางนี้ ได้มีการจัดทำตาราง I/O เป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ ตาราง I/O ณ ราคาผู้ผลิตและตาราง I/O ณ ราคาผู้บริโภค ซึ่งมูลค่าของตารางทั้ง 2 นั้นจะมีความแตกต่างกัน ซึ่งส่วนที่ต่างนี้เป็นผลอันเนื่องมาจาก 2 ส่วนด้วยกัน คือ

5.3.1) ส่วนเหลือมทางการตลาด (Trade Margin) เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างการค้าขายสินค้าจากแหล่งหนึ่งไปอีกแหล่งหนึ่ง ซึ่งในตาราง I/O จะมีค่าส่วนเหลือมทางการตลาดอยู่ 2 ประเภท คือ ส่วนเหลือมทางการตลาดในขั้นตอนของการค้าส่งสินค้าจากโรงงานไปยังพ่อค้าปลีกหรือสถานประกอบการอื่นๆ และส่วนเหลือมทางการตลาดในขั้นตอนการค้าปลีกสินค้าไปยังผู้บริโภคซึ่งหมายถึงครัวเรือนและบุคคลทั่วไป

5.3.2) ต้นทุนด้านการขนส่ง (Transport Cost) โดยเป็นต้นทุนที่เกิดจากการขนส่งสินค้าจากแหล่งผลิตไปขายให้แก่ผู้บริโภค ต้นทุนนี้อาจไปปรากฏรวมอยู่ในราคาที่ผู้บริโภคต้องจ่ายเพื่อซื้อสินค้า หรืออาจไปรวมอยู่ในต้นทุนของผู้ผลิตก็ได้

มูลค่าของทั้ง 2 ส่วนข้างต้นนี้จะเป็นภาระที่ผู้ผลิตและผู้บริโภคต้องรับภาระ ซึ่งสัดส่วนในการรับภาระนี้จะมากหรือน้อยก็ขึ้นอยู่กับผู้ผลิตสามารถตั้งราคาสินค้าให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ได้มากหรือน้อย ซึ่งหากตั้งราคาได้ไม่สูงมากนัก ผู้ผลิตก็อาจต้องเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มาก ในทางกลับกันก็เช่นเดียวกัน นอกจากนั้นอาจรวมเรียกขั้นตอนที่เพิ่มขึ้นทั้ง 2 ช่องทางข้างต้นว่า “ห่วงโซ่อุปทาน” ซึ่งแสดงให้เห็นกิจกรรมการป้อนวัตถุดิบ กิจกรรมการแปรรูป และกิจกรรมการจัดจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูปแก่ลูกค้าได้ยังเกิดขึ้นในเครือข่ายที่โยงใยหลายกิจการมาเกี่ยวข้องกัน โดยมีการดำเนินการต่อเนื่องกันเป็นห่วงโซ่ของสินค้า (Supply Chain) ดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 มูลค่าส่วนเลื่อมทางการตลาด และค่าขนส่งของจังหวัดพัทลุง จังหวัดตรัง และจังหวัดนครศรีธรรมราช

หน่วย: ล้านบาท

กิจกรรม	พัทลุง				ตรัง				นครศรีธรรมราช				รวม
	ส่วนเลื่อม การค้าส่ง	ส่วนเลื่อม การค้าปลีก	ค่าขนส่ง	รวม	ส่วน เลื่อม การค้าส่ง	ส่วน เลื่อม การค้า ปลีก	ค่าขนส่ง	รวม	ส่วนเลื่อม การค้าส่ง	ส่วนเลื่อม การค้าปลีก	ค่าขนส่ง	รวม	
การทำนา	6	0	2	8	8	0	3	11	20	0	5	25	44
การทำสวนผลไม้	52	74	6	132	42	59	38	139	156	223	8	387	658
การทำสวนยางพารา	109	-	4	113	94	-	28	122	329	-	7	336	571
การทำสวนปาล์ม	54	33	17	104	49	30	50	129	165	101	85	351	584
ปศุสัตว์	84	11	5	100	66	9	21	96	262	36	12	310	506
ประมง	59	45	4	108	62	47	19	128	203	153	24	380	616
การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	111	23	52	186	127	27	130	284	460	96	444	1,000	1,470
อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป	408	351	44	803	319	300	219	838	1,209	1,041	106	2,356	3,997
ผลิตภัณฑ์ยาง	194	74	41	309	302	115	116	533	681	260	154	1,095	1,937
ผลิตภัณฑ์ไม้	117	91	24	232	151	117	62	330	437	341	111	889	1,451
ไฟฟ้าและประปา	-	1	0	1	-	4	1	5	-	7	3	10	16
การก่อสร้าง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การค้า	3,064	2,037	-	5,101	4,012	2,767	-	6,779	10,295	6,902	-	17,197	29,077
การขนส่ง	-	-	602	602	-	-	1,939	1,939	-	-	2,804	2,804	5,345
การบริการ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อื่นๆ	1,870	1,334	402	3,606	2,792	2,059	1,252	6,103	6,373	4,644	1,844	12,861	22,570

โดยจังหวัดพัทลุงนั้นมีส่วนเหลือมทางการค้าของสินค้าหมวดอุตสาหกรรมอาหารมากที่สุด เนื่องจากสินค้าหมวดนี้มีสินค้าย่อยอยู่มาก จึงส่งผลให้มูลค่าส่วนเหลือรวมแล้วมากตามไปด้วย รองลงมา เป็นผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้ เหมืองแร่ หิน ตามลำดับ ส่วนค่าขนส่งนั้น หมวดสินค้าเหมืองแร่ยังมี ค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งมากที่สุด ส่วนอันดับสองคือ อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ซึ่งมีค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งน้อยกว่าการขนส่งหมวดเหมืองแร่เล็กน้อย

ส่วนค่าส่วนเหลือมการค้าส่งและการค้าปลีกของจังหวัดตรัง พบว่ามีมูลค่าส่วนเหลือมทางการค้าของสินค้าอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปมากที่สุด ทั้งนี้เพราะจังหวัดตรังมีการค้าขายสินค้าอาหารแปรรูปมากกว่าจังหวัดพัทลุงมาก รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์ยางซึ่งมีการค้าในจังหวัดตรังมากเช่นกัน ส่วนด้านการขนส่งนั้นก็คล้ายกัน นั่นคือ เมื่อมีการค้าอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปมาก จึงส่งผลให้มีการขนส่งสินค้าอาหารแปรรูปมากขึ้น ค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งจึงมากขึ้นตามไปด้วย อันดับสองคือ สินค้าจากเหมืองแร่ และ ผลิตภัณฑ์ยางตามลำดับ

จังหวัดนครศรีธรรมราชก็เช่นเดียวกับจังหวัดตรังนั่นคือ เมื่อมีมูลค่าการค้าสินค้าอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปมากก็ส่งผลให้เกิดส่วนทางการตลาดระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายมากตามไปด้วย รองลงมาเป็น ผลิตภัณฑ์ยางที่มีการค้าขายมากในจังหวัดนครศรีธรรมราชเช่นกัน นอกจากนั้นสำหรับสินค้าชนิดอื่นๆ เมื่อเป็นจังหวัดใหญ่ มีมูลค่าการซื้อขายมาก จึงทำให้ส่วนเหลือมทางการตลาดมากขึ้นด้วย เพราะผู้ขายสามารถตั้งราคาขายได้สูงขึ้น ในส่วนของการขนส่งนั้น เนื่องจากจังหวัดนครศรีธรรมราชมีการค้าขายสินค้า แร่ หิน ดิน ทราย มาก จึงส่งผลให้เกิดค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งในสินค้าหมวดนี้มากที่สุด รองลงมาเป็นผลิตภัณฑ์ยาง และผลิตภัณฑ์ไม้ ตามลำดับ

บทที่ 6 สรุปและข้อเสนอแนะ

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต 3 จังหวัดภาคใต้ ที่มีขนาด 16 กิจกรรมการผลิตที่จัดทำขึ้นเป็นตารางที่สามารถแสดงให้เห็นภาพความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กันระหว่างสาขาหรือกิจกรรมการผลิตต่างๆ ได้ โดยสำหรับตาราง I/O ระดับจังหวัดนั้นจะแสดงให้เห็นภาพของโครงสร้างการผลิตภายในจังหวัดนั้นๆ ว่ามีโครงสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตในแต่ละสาขาเป็นสัดส่วนเท่าใด รวมทั้งบอกถึงสัดส่วนการกระจายผลผลิตของจังหวัดนั้นมีช่องทางการจำหน่ายผลผลิตเพื่อเป็นปัจจัยการผลิตในแต่ละกิจกรรมหรือเพื่อเป็นสินค้าเพื่อการบริโภค (อุปสงค์ขั้นสุดท้าย) ให้แก่ครัวเรือน ภาครัฐบาล และธุรกิจต่างๆ ในท้ายที่สุดแล้วตาราง I/O ระดับจังหวัดยังสามารถสรุปผลได้อีกด้วยว่าจังหวัดนั้นมีศักยภาพในกิจกรรมการผลิตใดบ้าง และกิจกรรมใดที่ควรสนับสนุนหรือควรปรับปรุง ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณานั้นสามารถดูได้หลายเกณฑ์ด้วยกัน เช่น มูลค่าผลผลิต มูลค่าการส่งออก มูลค่าเพิ่มที่ได้ในแต่ละกิจกรรม เป็นต้น นอกจากนี้ตาราง I/O ระดับจังหวัดยังสามารถแสดงให้เห็นส่วนเหลือการค้าส่ง การค้าปลีก และค่าขนส่ง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ราคาของผู้ผลิตได้รับกับราคาที่ผู้บริโภคต้องจ่ายเป็นคนละราคากัน หรืออาจเรียกอีกนัยหนึ่งว่า “ห่วงโซ่อุปทาน” ซึ่งแสดงให้เห็นกิจกรรมการป้อนวัตถุดิบ กิจกรรมการแปรสภาพ และกิจกรรมการจัดจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูปแก่ลูกค้าได้บังเกิดขึ้นในโครงข่ายที่โยงใยหลายกิจกรรมมาเกี่ยวข้องกัน โดยมีการดำเนินการต่อเนื่องกันเป็นห่วงโซ่ของสินค้า (Supply Chain) ซึ่งมูลค่าของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นระหว่างห่วงโซ่นี้เอง คือ ส่วนเหลือการค้าและต้นทุนค่าขนส่งที่เกิดขึ้นดังปรากฏในตาราง I/O

การแบ่งกิจกรรมการผลิตออกเป็น กิจกรรมการผลิตที่สำคัญๆ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนกลาง ตารางดังกล่าวสามารถแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันของกิจกรรมการผลิตต่างๆ ของแต่ละจังหวัด นั่นคือแสดงให้เห็นมูลค่าของการใช้ปัจจัยการผลิตแต่ละจังหวัดโดยแยกเป็นรายการปัจจัยต่างๆ ซึ่งทำให้เห็นภาพของการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตระหว่างจังหวัดในกลุ่มว่ามีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด รวมทั้งทราบด้วยว่าแต่ละกิจกรรมการผลิตของจังหวัดต่างๆ สามารถพึ่งพาตนเองได้หรือไม่ หากพึ่งพาได้มากแสดงว่ามูลค่าการใช้ปัจจัยการผลิตในจังหวัดตนเองมีมูลค่าสูง รวมทั้งการกระจายผลผลิตที่ผลิตได้จากแต่ละจังหวัดไปยังจังหวัดตนเองและจังหวัดอื่นๆ ซึ่งแยกออกเป็น ช่องทาง คือ ช่องทางแรก เป็นการจำหน่ายผลผลิตเพื่อเป็นปัจจัยการผลิตให้แก่ผู้ผลิตทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัด แยกเป็นรายกิจกรรมการผลิต และช่องทางที่สอง เป็นการจำหน่ายผลผลิตที่เป็นสินค้าให้แก่ผู้บริโภคภาคครัวเรือน ภาครัฐบาล และภาคธุรกิจการลงทุน

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของกิจกรรมการผลิตภายในของแต่ละจังหวัดข้างต้น สามารถสรุปให้เห็นถึงระดับการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดสำหรับกิจกรรมการผลิตสินค้าต่างๆ

1) ระดับเชื่อมโยงปัจจัยการผลิตของกิจกรรมต่างๆของ 3 จังหวัดภาคใต้

1.1) มีความเชื่อมโยงภายในสูง

จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย ประมง สาขาเหมืองแร่ หิน ดิน ทราย อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้ จังหวัดตรัง การทำนา ปศุสัตว์ เหมืองแร่ หิน ดิน ทราย อาหารแปรรูป จังหวัดนครศรีธรรมราช อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้

1.2) มีความเชื่อมโยงภายในต่ำ

จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย การทำนา การทำสวนผลไม้ การทำสวนยางพารา ปศุสัตว์ จังหวัดตรัง การทำสวนยางพารา การทำสวนปาล์ม ประมง และจังหวัดนครศรีธรรมราช การทำสวนยางพารา การทำสวนปาล์ม ประมง เหมืองแร่ หิน ดิน ทราย

จากที่กล่าวแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการผลิตต่างๆ ในแต่ละจังหวัดมีสถานะการพึ่งพิงปัจจัยภายในจังหวัดมากน้อยเพียงใด และเมื่อนำข้อสรุปดังกล่าวมาพิจารณาร่วมกับมูลค่าผลิตในกิจกรรมนั้นๆ ที่ผลิตได้ จึงทำให้ทราบว่าในแต่ละจังหวัดมีกิจกรรมการผลิตที่มีศักยภาพเป็นกิจกรรมใดบ้าง รวมทั้งทราบว่ากิจกรรมใดที่ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น

2) กิจกรรมการผลิตที่มีศักยภาพและควรสนับสนุน

2.1) กิจกรรมที่มีศักยภาพ

จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง จังหวัดตรัง อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง ประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง ประมง

2.2) กิจกรรมที่ควรสนับสนุน

จังหวัดพัทลุง ประกอบด้วย การทำสวนยางพารา ปศุสัตว์ การทำนา จังหวัดตรัง การทำสวนยางพารา ผลิตภัณฑ์ไม้ การบริการ จังหวัดนครศรีธรรมราช การทำสวนยางพารา เหมืองแร่ หิน ดิน ทราย ผลิตภัณฑ์ไม้ การบริการ การทำนา การทำสวนผลไม้

จากที่กล่าวข้างต้น พบว่ากิจกรรมอาหารแปรรูปเป็นกิจกรรมการผลิตที่มีศักยภาพทั้ง 3 จังหวัด เนื่องจากมีมูลค่าการผลิตมากอีกทั้งยังใช้ปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดตนเองในสัดส่วนที่สูงอีกด้วย โดยปัจจัยที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ได้จากการทำประมง ซึ่งเกือบทุกจังหวัดล้วนมีศักยภาพในการทำประมง ยกเว้นจังหวัดพัทลุงที่มีมูลค่าของผลผลิตจากการทำประมงเป็นมูลค่าน้อย แต่ทั้งนี้ปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งในการทำประมงที่อาจก่อให้เกิดปัญหาต่อการผลิตได้ คือ น้ำมันปิโตรเลียม ที่ยังคงต้องพึ่งพาการนำเข้าจากนอกพื้นที่ จึงเป็นเรื่องที่ทางจังหวัดและกลุ่มจังหวัดต้องหารือร่วมกันในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในด้านนี้

นอกจากนั้นการผลิตผลิตภัณฑ์ยางก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่เกือบทุกจังหวัดมีศักยภาพ เนื่องจากมีการใช้ปัจจัยการผลิตในจังหวัดของตนเองเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งมีมูลค่าการส่งออกเป็นสัดส่วนที่สูงอีกด้วย แต่สำหรับกิจกรรมการทำสวนยางพาราแม้ว่าจะมีการพึ่งพิงปัจจัยภายในจังหวัดในระดับต่ำ แต่เมื่อพิจารณาจากมูลค่าผลผลิตแล้ว พบว่ามีมูลค่าสูงและสามารถส่งสินค้าออกเพื่อนำรายได้เข้าจังหวัดได้มาก อีกทั้งยังเป็นปัจจัยส่งเข้าโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ยางที่สำคัญอีกด้วย

กล่าวโดยสรุปผลการวิเคราะห์สภาวะของเศรษฐกิจการผลิตภายในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนกลางสามารถสรุปศักยภาพภายในแต่ละจังหวัด ในด้านระดับการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดสำหรับกิจกรรมการผลิตสินค้าต่างๆ โดยพบว่าแต่ละจังหวัดจะมีกิจกรรมการผลิตที่มีการพึ่งพิงปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากทรัพยากรในพื้นที่ประกอบกับทำเลที่ตั้งมีความคล้ายกัน และหากพิจารณาเพิ่มเติมด้านมูลค่าผลผลิตของแต่ละกิจกรรมผลิตได้ จะทำให้ทราบว่าในแต่ละจังหวัดมีกิจกรรมการผลิตที่มีศักยภาพคล้ายกัน และมีกิจกรรมที่ควรสนับสนุน

สำหรับอุตสาหกรรมบริการหรือการท่องเที่ยวของ 3 จังหวัดก็มีศักยภาพที่ควรสนับสนุนเช่นกันผลของความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจสามารถจำแนกกิจกรรมการผลิตของแต่ละจังหวัดที่ควรเป็นแหล่งอุตสาหกรรมต้นน้ำและอุตสาหกรรมปลายน้ำ ที่ให้การสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิตซึ่งกันและกัน รวมทั้งเป็นแหล่งผลิตสินค้าที่มีศักยภาพเพื่อนำรายได้เข้ากลุ่มจังหวัดได้เพิ่มขึ้นดังนี้

อุตสาหกรรมต้นน้ำ การเกษตร การก่อสร้าง การปศุสัตว์ สวนผลไม้

อุตสาหกรรมกลางน้ำ คือ การก่อสร้าง อุตสาหกรรมไม้

อุตสาหกรรมปลายน้ำ คือ อาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง ที่พักและร้านอาหาร

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงการพัฒนาพื้นที่

จากการสรุปศักยภาพของ 3 จังหวัดภาคใต้ จะเห็นว่าจังหวัดในพื้นที่ 3 จังหวัดภาคใต้ ส่วนใหญ่มีศักยภาพในการผลิตสินค้าอาหารแปรรูป ผลิตภัณฑ์ยาง และสินค้าที่ได้จากการประมง เนื่องจากพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดมีทรัพยากรที่เหมาะสมในการเป็นปัจจัยการผลิต และมีทำเลที่ตั้งที่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินการผลิตอีกด้วย สำหรับกิจกรรมการผลิตอื่นๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาข้างต้น บางกิจกรรมมีความเหมาะสมที่จะเป็นผู้ผลิตสินค้าเพื่อป้อนเข้าสู่โรงงานผลิตสินค้าอื่นๆ มากกว่า เช่น การทำสวนยางพารา ที่แต่ละจังหวัดในพื้นที่สามารถผลิตได้มาก แต่กลับต้องพึ่งปัจจัยการผลิตจากจังหวัดอื่นมากกว่าจังหวัดตนเอง จึงทำให้กิจกรรมดังกล่าวมีความเสี่ยงต่อการผันผวนของปริมาณการผลิตและราคาสินค้าอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนการผลิตที่จังหวัดอื่นเป็นผู้กำหนดได้ ดังนั้นทางกลุ่มจังหวัดจึงควรรวมกำลังกันพัฒนาศักยภาพของการผลิตสินค้า โดยการวิจัยและพัฒนาเพื่อเสริมสร้างการใช้ปัจจัยการผลิตภายในจังหวัดตนเองให้มากขึ้น ซึ่งทำให้สามารถลดความผันผวนของต้นทุนการผลิตได้ อีกทั้งยังเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในจังหวัดได้อีกทางหนึ่งด้วย

ในขณะที่สาขาการบริการหรือการท่องเที่ยวเป็นสาขาที่มีความเชื่อมโยงกับสาขากิจกรรมอื่นสูง เป็นได้ที่สามารถส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้ในอันดับที่ 4 จากทั้งหมด 16 สาขากิจกรรม และมีผลต่อการขยายตัวของระบบทางเศรษฐกิจประมาณ 1.027 ล้านบาท และหากพิจารณาสาขา กิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องไม่ว่า ที่พักและร้านอาหาร การขนส่ง และการก่อสร้างมีผลต่อความเชื่อมโยง ทางเศรษฐกิจทั้งสิ้นดังนั้นหากมีการสนับสนุนจากนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนา อย่างเป็นระบบภาคการบริการ ซึ่งคืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นที่ เกี่ยวข้องสามารถส่งผลต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในกลุ่ม 3 จังหวัดภาคใต้ได้ต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

คมสัน เตชะพานิช. กลยุทธ์การพัฒนาภาคใต้ในอนาคต : วิเคราะห์โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตผลผลิตภาค. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ธารทิพย์ ศรีผ่อง. การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยางที่ใช้ในรถยนต์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ (เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2544.

วรวุฒิ หิรัญรักษ์. แบบจำลองปัจจัยการผลิตผลผลิต: ทฤษฎีการประยุกต์เพื่อการวิเคราะห์ปัญหาเศรษฐกิจของไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

วุฒิเทพ อินทปัญญา และจำลอง อติกุล. รายงานฉบับสมบูรณ์โครงสร้างวิจัยผลทางด้านเศรษฐกิจของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย เสนอต่อ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.

พลทรัพย์ สีนะนิธิกุล. การเลือกสาขาเศรษฐกิจที่สำคัญสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทย. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525

ไพบุลย์ ธีรรัตน์สุทธิกุล. แบบจำลองปัจจัยการผลิตผลผลิตระดับภาคศึกษากรณีการจัดลำดับความสำคัญของสาขาเศรษฐกิจในภาคใต้. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2532.

ภาคภูมิ สินุชก. ผลกระทบจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่อรายได้และการจ้างงานของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : กรณีศึกษาโดยใช้แบบจำลองปัจจัยการผลิต-ผลผลิตภาค. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2549. ข้อมูลพื้นฐานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2549. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.

สมเกียรติ กำจรกิจบรร. การจัดลำดับความสำคัญสาขาเศรษฐกิจของประเทศไทย: วิเคราะห์โดยใช้ตารางบัญชีสังคมปี 2526. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.

สายชล ลิ้มทองกุล. ลักษณะโครงสร้างของปัจจัยการผลิตในการก่อสร้างที่อยู่อาศัย ศึกษากรณีเคหะแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย ปี 2533. กรุงเทพฯ: สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2533.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย บทวิเคราะห์ปัจจัยกำหนดการขยายตัวทางเศรษฐกิจระหว่าง ปี 2518-2533. กรุงเทพฯ: สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2533

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2541. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย ปี 2541.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2543. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย ปี 2543.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2548. ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตของประเทศไทย ปี 2548.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2548ก. สมุดรายงานสถิติจังหวัด พ.ศ.2547: ตรัง.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2548ข. สมุดรายงานสถิติจังหวัด พ.ศ.2547: นครศรีธรรมราช.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2548ค. สมุดรายงานสถิติจังหวัด พ.ศ.2547: พัทลุง.

สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2547. สถิติการค้าระหว่างประเทศ. กรมศุลกากร.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานการสำรวจอุตสาหกรรมการผลิต พ.ศ.2548 ที่ว่าราชอาณาจักร กรุงเทพฯ: สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2549

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. รายงานการสำรวจอุตสาหกรรมการผลิต พ.ศ.2548 ที่ว่าราชอาณาจักร กรุงเทพฯ: สำนักงานนายกรัฐมนตรี, 2549

เสกพงศ์ จิรมนัสนาคา. ความเชื่อมโยงผลผลิต การจ้างงาน และรายได้ระหว่างภาค. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541

อรรถพร เอกอรมันผล. ผลกระทบของการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศต่อระบบเศรษฐกิจไทย: วิเคราะห์ใช้ตารางปัจจัยการผลิต-ผลผลิต. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2547

อัทธ์ พิศาลวานิช. 2543. เมตริกซ์บัญชีสังคม (Social Accounting Matrix : SAM) และตารางปัจจัยผลผลิต (Input-Output Table) เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจ. กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

Atikul, J. 1978. Regional Accounts and Input-Output Accounts for Chon Buri Province, Thailand. Bangkok: National Institute of Development Administration, mimeographed.

Atikul, J. 1979. Input-Output Account of Chiang Mai. Bangkok: National Institute of Development Administration, mimeographed.

Borwornsri Somboonpanya.1980 Thailand Interzonal Input-Output Tables with Reference to East Thailand.

Bui Trinh, Francisco T.Secretario, Kim Kwangmun, Le Ha Thanh and Pham Huong Giang. Economic-Environmental Impact Analysis Based on a Bi-region Interregional Input-Output Model for Vietnam, between Hochiminh City (HCMC) and the Rest of Vietnam (ROV), 2000

F. Bazzazan, M. Alavinasab and A.A. Banouei(2005) Construction of Regional Input-Output Table and Its Applications : the case of Yazd Province.

Isard, W. 1951. "Interregional and Regional Input-Output Analysis: A Model of a Space Economy." Review of Economics and Statistics, 33, 318-328

Isard, W. 1960. Methods of Regional Analysis. Cambridge, Mass.: M.I.T. Press

Jamlong Atikul. 1978. Regional Accounts and Input- Output Accounts of Cholburi Province, Thailand.

Leontier, Wassily.(August 1936).Quantitative input-output Relations in the Economic System of the United States. The Review of Economics and Static

Leontief, W.W. 1953. "Interregional Theory." In Leontief et al.1953. Studies in the Structure of the American Economy. New York: Oxford University Press.

Leontief, W. and A. Strout. 1963. "Multiregional Input-Output Analysis." In Barna, T.(ed.) (1963). Structural Interdependence and Economic Development. London: Macmillan.

Leontief,Wassily.1986.H.The Elements of Input-output Economics. New York: Oxford University Press,.

Miserly, William.1965.H. The Elements of Input-output Analysis. New York: Random House,.

Ramana, D.V. 1969. National Accounts and Input-Output Accounts of India. Bombay: Asia Publishing House.

Richardson, H.W. 1972. Input-Output and Regional Economic. Trowbridge, Wiltshire: Redwood Press Limited.

Stone, R. 1961 Input-Output and National Accounts. Paris: OECD.

เว็บไซต์

http://www.industry.go.th/min/intro/province/Nakhonsithamarat/facdata_con.htm

http://www.industry.go.th/min/intro/province/Trang/facdata_con.htm

http://www.industry.go.th/min/intro/province/Phatthalung/facdata_con.htm

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ ก รหัสและรายชื่อกิจกรรมการผลิต ขนาด 180 กิจกรรม

รหัส	รายชื่อกิจกรรม
1	การทำนา
2	การทำไร่ข้าวโพด
3	การปลูกข้าวฟ่าง และธัญพืชอื่นๆ
4	การทำไร่มันสำปะหลัง
5	พืชไร่อื่นๆ
6	การปลูกพืชตระกูลถั่ว
7	การทำสวนผัก
8	การทำสวนผลไม้
9	การทำไร่อ้อย
10	การทำสวนมะพร้าว
11	การทำสวนปาล์ม
12	การปลูกปอแก้ว ปอกระเจา
13	การเพาะปลูกพืชเส้นใย
14	การทำไร่ยาสูบ
15	การทำสวนกาแฟและสวนชา
16	การทำสวนยางพารา
17	ผลิตผลทางเกษตรอื่นๆ
18	การเลี้ยงโคและกระบือ
19	การเลี้ยงสุกร
20	การเลี้ยงปศุสัตว์อื่นๆ
21	การเลี้ยงสัตว์ปีก
22	ผลผลิตจากสัตว์ปีก
23	การเลี้ยงไหม
24	การบริการทำการเกษตร
25	การทำไม้ซุง
26	การเผาถ่าน และการทำฟืน
27	ผลผลิตจากป่าอื่นๆ
28	การประมงในมหาสมุทร, ชายฝั่ง
29	การประมงน้ำจืด
30	การทำเหมืองถ่านหิน และแรลิกไนต์
31	การขุดเจาะน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ

ตารางผนวกที่ ก (ต่อ)

รหัส	รายชื่อกิจกรรม
32	การทำเหมืองแร่เหล็ก
33	การทำเหมืองแร่ดีบุก
34	การทำเหมืองทั้งสแตน
35	เหมืองแร่อื่นๆ ที่ไม่ใช่แร่เหล็ก
36	การทำเหมืองแร่ฟลูออไรต์
37	เหมืองแร่ที่ใช้ทำเคมีภัณฑ์ และปุ๋ยเคมีภัณฑ์
38	เกลือ
39	การทำเหมืองหินปูน
40	การทำเหมืองหินและการย่อยทราย
41	การทำเหมืองแร่และเหมืองหินอื่น
42	การฆ่าสัตว์
43	การทำเนื้อกระป๋อง
44	การผลิตน้ำมัน และผลิตภัณฑ์จากนม
45	การบรรจุกระป๋อง และการเก็บรักษาผัก ผลไม้ นำผลไม้
46	การบรรจุกระป๋อง การเก็บรักษาอาหารประเภทปลาและสัตว์น้ำอื่นๆ
47	การผลิตน้ำมันมะพร้าว และน้ำมันปาล์ม
48	การผลิตน้ำมันจากสัตว์ และจากพืช
49	โรงสีข้าว และผลพลอยได้จากการสีข้าว
50	ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ได้จากแป้งมันสำปะหลังและแป้งมัน
51	การสีและบดข้าวโพด
52	โรงงานทำแป้งและการปั่นแป้งอื่นๆ
53	ผลิตภัณฑ์ทำขนมปังและขนมปังกรอบ
54	โรงงานทำก๋วยเตี๋ยวและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายคลึงกัน
55	โรงงานทำน้ำตาล และผลิตภัณฑ์อื่นๆ
56	การผลิตผลิตภัณฑ์ขนมชนิดเค็บบและมิใช่เป็นน้ำตาล
57	การผลิตน้ำแข็ง
58	การผลิตผงชูรส
59	การผลิตกาแฟ โกโก้ และชา
60	การผลิตผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ
61	การผลิตอาหารสัตว์สำเร็จรูป และปลาป่น
62	การต้ม กลั่น การผสมสุรา

ตารางผนวกที่ ก (ต่อ)

รหัส	รายชื่อกิจกรรม
63	โรงเบียร์
64	อุตสาหกรรมเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ และน้ำอัดลม
65	การอบ การบ่มใบยาสูบ
66	การผลิตผลิตภัณฑ์ใบยาสูบ
67	การปั่นด้าย
68	การทอผ้า
69	การฟอก การพิมพ์ การย้อม
70	การผลิตสิ่งทอสิ่งถักสำเร็จรูป
71	การผลิตสิ่งถัก
72	การผลิตเครื่องแต่งกาย
73	การผลิตพรมและเครื่องปูลาด
74	อุตสาหกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เชือก
75	โรงฟอกหนังและการแต่งสำเร็จหนังสัตว์
76	การผลิตผลิตภัณฑ์หนังสัตว์
77	การผลิตรองเท้า ยกเว้นรองเท้ายาง
78	การแปรรูปไม้ ไม้อัด และอุปกรณ์ไม้
79	การผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้และไม้ก๊อก
80	การผลิตเครื่องเรือน เครื่องตกแต่งที่ทำด้วยไม้
81	การผลิตกระดาษและเยื่อกระดาษ
82	การผลิตผลิตภัณฑ์จากกระดาษ
83	การพิมพ์, การพิมพ์โฆษณา
84	การผลิตเคมีภัณฑ์ขั้นมูลฐาน
85	การผลิตปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และยาฆ่าแมลง
86	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี
87	การผลิตสีทา น้ำมันชักเงา
88	การผลิตยารักษาโรค
89	การผลิตสบู่และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ทำความสะอาด
90	การผลิตเครื่องสำอาง
91	การผลิตไม้ขีดไฟ
92	การผลิตผลิตภัณฑ์ทางเคมีอื่นๆ
93	น้ำมันปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ

ตารางผนวกที่ ก (ต่อ)

รหัส	รายชื่อกิจกรรม
94	ผลผลิตอื่นๆ จากถ่านหิน และน้ำมันปิโตรเลียม
95	การผลิตยางแผ่นและยางก้อน
96	การผลิตยางนอกยางใน
97	การผลิตผลิตภัณฑ์ยางอื่นๆ
98	การผลิตผลิตภัณฑ์พลาสติก
99	การผลิตกระเบื้องเคลือบและเครื่องปั้นดินเผา
100	การผลิตแก้วและผลิตภัณฑ์แก้ว
101	การผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานก่อสร้าง
102	การผลิตซีเมนต์
103	การผลิตผลิตภัณฑ์คอนกรีต
104	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่นๆ
105	อุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า
106	การผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กกล้า
107	ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ไม่ใช่เหล็ก, ถลุงแร่อื่นๆ เช่น ถลุงดีบุก
108	การผลิตเครื่องตัดและเครื่องมือ
109	การผลิตเครื่องเรือนที่ทำด้วยโลหะ
110	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ
111	การผลิตผลิตภัณฑ์โลหะอื่นๆ
112	การผลิตเครื่องยนต์และกังหัน
113	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ทางเกษตร
114	การผลิตเครื่องจักรที่ใช้ประติษฐ์เครื่องมือและโลหะ
115	การผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์พิเศษ
116	เครื่องมือเครื่องจักรสนง. และคริวเรือน
117	เครื่องจักรและเครื่องไฟฟ้าสำหรับโรงงานอุตสาหกรรม
118	อุปกรณ์การสื่อสารเครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์ และแผงวงจรไฟฟ้า
119	เครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ
120	ลวดและสายเคเบิลชนิดหุ้มฉนวน
121	แบตเตอรี่และหม้อเก็บประจุไฟฟ้า
122	เครื่องมือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ
123	การต่อเรือและการซ่อมเรือ
124	การผลิตอุปกรณ์รถไฟ

ตารางผนวกที่ ก (ต่อ)

รหัส	รายชื่อกิจกรรม
125	การผลิตยานยนต์
126	การผลิตรถจักรยานยนต์ จักรยาน และรถเข็นอื่นๆ
127	การซ่อมแซมยานพาหนะทุกชนิด
128	การผลิตอากาศยาน
129	อุปกรณ์เกี่ยวกับงานวิทยาศาสตร์
130	การผลิตอุปกรณ์การถ่ายภาพและสายตา
131	การผลิตนาฬิกา
132	การผลิตเครื่องประดับและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
133	การผลิตเครื่องดนตรีและเครื่องกีฬา
134	การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมอื่นๆ
135	การผลิตไฟฟ้า
136	ระบบท่อก๊าซ
137	การประปา
138	การก่อสร้างที่อยู่อาศัย
139	การก่อสร้างอาคารที่ไม่ใช่ที่อยู่อาศัย
140	การก่อสร้างงานบริการสาธารณะทางด้านการเกษตรและป่าไม้
141	การก่อสร้างงานบริการที่ไม่เกี่ยวกับงานเกษตร
142	การก่อสร้างโรงงานผลิตพลังงานไฟฟ้าและสาธารณูปโภค
143	การก่อสร้างอาคารโทรศัพท์ โทรเลข วิทยุกระจายเสียง และหอโทรทัศน์
144	การก่อสร้างอื่นๆ
145	การค้าส่ง
146	การค้าปลีก
147	ภัตตาคารและร้านอาหารเครื่องดื่ม
148	โรงแรมและที่พักอื่นๆ
149	การขนส่งโดยรถไฟ
150	การขนส่งโดยรถประจำทาง / ไม่ประจำทาง
151	การขนส่งสินค้าทางบก
152	การให้บริการแก่การขนส่งทางบก
153	การขนส่งทางทะเลหลวงและชายฝั่ง
154	การขนส่งทางน้ำภายในประเทศ
155	บริการการขนส่งทางน้ำ

ตารางผนวกที่ ก (ต่อ)

รหัส	รายชื่อกิจกรรม
156	การขนส่งทางอากาศ
157	บริการเกี่ยวเนื่องกับการขนส่ง
158	สถานที่เก็บสินค้าและไซโล
159	บริการไปรษณีย์โทรเลข
160	สถาบันการเงิน
161	การประกันชีวิต
162	บริการประกันภัยอื่นๆ
163	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์
164	การบริการทางธุรกิจต่างๆ
165	การบริหารราชการ
166	การบริการรักษาความสะอาด
167	การบริการการศึกษา
168	สถาบันวิจัย
169	การบริการทางการแพทย์และอนามัย
170	สถาบันธุรกิจ สมาคมอาชีพและผู้ใช้แรง
171	การบริการชุมชนอื่นๆ
172	บริการด้านภาพยนตร์และการจัดจำหน่าย
173	โรงฉายภาพยนตร์และโรงละคร
174	วิทยุ โทรทัศน์, บริการที่เกี่ยวข้อง
175	ห้องสมุด, พิพิธภัณฑ์ และบริการทางวัฒนธรรมอื่นๆ
176	การบันเทิงและบริการสันทนาการ
177	การซ่อมแซม
178	การบริการส่วนบุคคล
180	กิจกรรมที่มีอาชระบุประเภทได้
190	ผลรวมของมูลค่าปัจจัยการผลิตขั้นกลางทั้งหมด
201	เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าตอบแทน
202	ผลตอบแทนการผลิต
203	ค่าเสื่อมราคา
204	ภาษีทางอ้อมสุทธิ
209	มูลค่าเพิ่มรวม
210	ผลผลิตรวมภายในประเทศ

ตารางผนวกที่ ก (ต่อ)

รหัส	รายชื่อกิจกรรม
301	รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน
302	รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาครัฐบาล
303	การสะสมทุน
304	ส่วนเปลี่ยนของสินค้าคงเหลือ
305	การส่งออก
306	การส่งออกพิเศษ
309	อุปสงค์ขั้นสุดท้ายรวม
310	อุปสงค์รวม
401	การนำเข้า
402	ภาษีศุลกากร
403	ภาษีการนำเข้า
404	การนำเข้าพิเศษ
409	การนำเข้ารวม
501	ส่วนเหลืออมการค้าส่ง
502	ส่วนเหลืออมการค้าปลีก
503	ค่าขนส่ง
509	ผลรวมของส่วนเหลืออมการค้าและค่าขนส่ง
600	ผลผลิตรวมภายในประเทศ
700	อุปทานรวม

หมายเหตุ: มูลค่าการส่งออกและนำเข้า (รหัส 305 306 401 และ 404) หากเป็นตารางบัญชีการผลิตและผลผลิตในระดับประเทศ จะเป็นมูลค่าการส่งออกและนำเข้าจากต่างประเทศ แต่หากเป็นตารางบัญชีการผลิตและผลผลิตในระดับจังหวัดแล้ว จะเป็นมูลค่าการส่งออกและนำเข้าจากทั้งต่างประเทศและต่างจังหวัด

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2547

ตารางผนวก ข-1 ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย ปี 2547 ของ 5 จังหวัดในกลุ่มภาคใต้ตอนกลาง

หน่วย: บาท

จังหวัด	ประเภทของค่าใช้จ่าย							รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน
	อาหาร เครื่องดื่ม และ ยาสูบ	เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า	ที่อยู่อาศัย	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ยานพาหนะและการสื่อสาร	ค่ารักษาพยาบาล และรายจ่ายส่วนบุคคล	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	
พัทลุง	4,469	558	1,849	2,514	620	466	1,915	12,391
ตรัง	5,352	474	2,186	3,051	740	504	1,461	13,768
นครศรีธรรมราช	4,506	640	2,295	2,526	652	764	1,433	12,816
จังหวัดอื่นๆ	269,781	27,266	158,282	170,664	38,022	38,805	85,573	788,393
รวม	293,637	29,772	168,983	185,191	41,152	41,352	92,814	853,002

ที่มา: การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2547 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางผนวก ข-2 ร้อยละของค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน จำแนกตามประเภทค่าใช้จ่าย ปี 2547 ของ 5 จังหวัดในกลุ่มภาคใต้ตอนกลาง

หน่วย: ร้อยละ

จังหวัด	ประเภทของค่าใช้จ่าย							รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อเดือน
	อาหาร เครื่องดื่ม และ ยาสูบ	เครื่องนุ่งห่ม และรองเท้า	ที่อยู่อาศัย	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ยานพาหนะและการสื่อสาร	ค่ารักษาพยาบาล และรายจ่ายส่วนบุคคล	ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค	
พัทลุง	36.07	4.50	14.92	20.29	5.00	3.76	15.45	100.00
ตรัง	38.87	3.44	15.88	22.16	5.37	3.66	10.61	100.00
นครศรีธรรมราช	35.16	4.99	17.91	19.71	5.09	5.96	11.18	100.00
จังหวัดอื่นๆ	34.22	3.46	20.08	21.65	4.82	4.92	10.85	100.00
ค่าเฉลี่ย ^{1/}	34.42	3.49	19.81	21.71	4.82	4.85	10.88	100.00

หมายเหตุ: ^{1/} ค่าเฉลี่ยของร้อยละค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทของครัวเรือนทั้งประเทศไทย

ที่มา: การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2547 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางผนวก ข-3 จำนวนโรงงานและเงินลงทุนของภาคอุตสาหกรรม จังหวัดพัทลุง ปี 2547

ลำดับที่	รายการ	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน (บาท)
1	อุตสาหกรรมกระดาษ	56	131,604,690
2	อุตสาหกรรมอาหาร	10	111,360,553
3	อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	41	112,603,500
4	อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	14	67,826,899
5	อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์	1	1,750,000
6	อุตสาหกรรมยาง	52	477,137,576
7	อุตสาหกรรมพลาสติก	2	6,060,000
8	อุตสาหกรรมโลหะ	35	97,456,027
9	อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	23	9,779,000
10	อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	12	4,754,200
11	อุตสาหกรรมขนส่ง	32	95,547,200
12	อุตสาหกรรมอื่นๆ	119	87,818,500
รวม		397	1,203,695,145

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดพัทลุง, 2547

ตารางผนวก ข-4 จำนวนโรงงานของภาคอุตสาหกรรม จังหวัดตรัง ปี 2545

รายการอุตสาหกรรมหลักที่สำคัญ	จำนวนโรงงาน
1. อุตสาหกรรมเกี่ยวกับยางพารา	
โรงงานยางแผ่นรมควัน ยางแผ่นดิบ ยางเครป ยางแท่ง	13
โรงงานน้ำยางข้น	11
โรงงานยางรัดของ	1
2. อุตสาหกรรมน้ำมันปาล์ม	
โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มดิบ	3
โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้ยางพารา วงกบ	28
โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา อัด อบน้ำยา	28
โรงงานแปรรูปทำของเล่นเด็กและชิ้นส่วนจากไม้ยางพารา	2
โรงงานผลิตไม้วีเนียร์	2
3. อุตสาหกรรมอาหารทะเล	
แปรรูปอาหารทะเลแช่แข็ง ห้องเย็น	7
โรงงานอาหารทะเลบรรจุกระป๋อง	1
โรงงานปลาป่น	5
โรงงานผลิตเนื้อปลาบดแช่แข็ง	2
4. อุตสาหกรรมอาหาร	
ผลิตบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป	1
5. อุตสาหกรรมอื่นๆ	542
รวม	646

หมายเหตุ: เงินลงทุนทั้งหมด 7,684,302,669 บาท

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตรัง, 2545

ตารางผนวก ข-5 จำนวนโรงงานและเงินลงทุนของภาคอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราชปี 2547

ลำดับที่	รายการ	จำนวน	เงินทุน (บาท)
1	ซ่อมแซม เคาะ ฟันสีรถยนต์	3	167,820,000
2	ผลิตปลาป่น	1	52,000,000
3	ผลิตน้ำแข็งก้อนเล็กและน้ำดื่ม	4	43,200,000
4	แปรรูปไม้ยางพาราและไม้ที่ปลุกขึ้นโดยเฉพาะฯ	3	34,300,000
5	ขุดตักดินสำหรับการก่อสร้าง	36	34,010,000
6	บรรจุสินค้าในภาชนะโดยไม่มีการผลิต	1	27,800,000
7	ผลิตคอนกรีตผสมเสร็จ	2	26,390,000
8	ฆ่าสัตว์ (โค กระบือ สุกร)	1	24,000,000
9	ปรับปรุงคุณภาพข้าวสาร	3	23,200,000
10	ผลิตแอสฟัลท์ติกคอนกรีต	1	18,300,000
11	ทำวงกบประตู-หน้าต่าง บานประตู-หน้าต่าง	6	16,050,000
12	ทำกั๊กแห้ง	1	12,000,000
13	การทำฝอยไม้ การบดป่นหรือย่อยไม้	1	9,990,000
14	บด ย่อยพลาสติก	1	9,300,000
15	ทำอิฐดินเผา	3	7,100,000
16	ทำภาชนะบรรจุพลาสติก	1	7,000,000
17	เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์พลาสติก	1	4,950,000
18	นำน้ำมันที่ใช้แล้วมาผ่านกรรมวิธีทางอุตสาหกรรม	1	2,800,000
19	ทำเส้นใยมะพร้าว	1	2,400,000
20	ผลิตเครื่องปั้นดินเผา	1	2,300,000
21	ทำปูนขาว	2	1,962,000
22	ซ่อมรถแทรกเตอร์	1	1,710,000
23	บดเนื้อสัตว์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของสัตว์	1	840,000
24	ดูดทราย	1	200,000
25	ทำเครื่องเรือนจากไม้	1	100,000
รวม		78	529,722,000

ที่มา: สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช, 2547

ตารางผนวกที่ ข-6 มูลค่าการส่งออกสินค้าจังหวัดสตูล ตรัง นครศรีธรรมราช และสงขลา ผ่านทางด่านศุลกากร
ของจังหวัดตนเอง จำแนกเป็น 16 กิจกรรมการผลิต หน่วย: บาท

รหัส	กิจกรรม	พัทลุง	ตรัง	นครศรีธรรมราช
001	ข้าว	-	-	-
002	ผลไม้	2,170,250	-	-
003	ยางพารา	-	3,397,056,469	-
004	ปาล์มน้ำมัน	-	-	-
005	ปศุสัตว์	-	-	-
006	ประมง	-	-	-
007	เหมืองแร่	-	136,835,574	92,170,427
008	อุตสาหกรรมอาหาร แปรรูป	72,288,846	58,313,434	-
009	ผลิตภัณฑ์ไม้	-	-	-
010	ผลิตภัณฑ์ยางพารา	-	-	-
011	ไฟฟ้าและประปา	-	-	-
012	ก่อสร้าง	-	-	-
013	การค้า	-	-	-
014	การขนส่ง	-	-	-
015	บริการ	-	-	-
016	อื่นๆ	1,478,043,227	1,262,100,794	992,053,484
	รวม	1,552,502,323	4,854,306,271	1,084,223,911

ที่มา: สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร, 2547

ตารางผนวกที่ ข-7 มูลค่าการนำเข้าสินค้าจังหวัดสตูล ตรัง นครศรีธรรมราช และสงขลา ผ่านทางด่านศุลกากร
ของจังหวัดตนเอง จำแนกเป็น 16 กิจกรรมการผลิต หน่วย: บาท

รหัส	กิจกรรม	พัสดุ	ตรัง	นครศรีธรรมราช
001	ข้าว	-	-	-
002	ผลไม้	-	-	-
003	ยางพารา	-	-	-
004	ปาล์มน้ำมัน	-	-	-
005	ปศุสัตว์	-	-	-
006	ประมง	-	-	-
007	เหมืองแร่	-	-	-
008	อุตสาหกรรมอาหาร แปรรูป	81,947,681	16,353,857	-
009	ผลิตภัณฑ์ไม้	563,399	-	-
010	ผลิตภัณฑ์ยางพารา	-	-	-
011	ไฟฟ้าและประปา	-	-	-
012	ก่อสร้าง	-	-	-
013	การค้า	-	-	-
014	การขนส่ง	-	-	-
015	บริการ	-	-	-
016	อื่นๆ	218,516,855	801,939,892	430,243
	รวม	301,027,935	818,293,749	430,243

ที่มา: สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมศุลกากร, 2547

ตารางที่ ข-8 ผลผลิตจากปาล์มน้ำมันของประเทศไทย ปี 2550/2551

ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	ปี 2550	ปี 2551	% +/-	ปี 2550	ปี 2551	% +/-	ปี 2550	ปี 2551	% +/-	ปี 2550	ปี 2551	% +/-
รวมทั้งประเทศ	3,199,914	3,622,778	13.21	2,663,252	2,872,836	7.87	6,389,983	9,263,784	44.97	2,399	3,225	34.43
กลาง	290,954	376,648	29.45	203,147	227,519	12.00	370,759	672,347	81.34	1,825	2,955	61.92
ใต้	2,908,960	3,246,130	11.59	2,460,105	2,645,317	7.53	6,019,224	8,591,437	42.73	2,447	3,248	32.73
ตรัง	102,064	109,026	6.82	83,766	90,572	8.13	207,942	258,946	24.53	2,482	2,859	15.19
นครศรีธรรมราช	117,164	149,164	27.31	65,728	90,345	37.45	132,198	265,264	100.66	2,011	2,936	46.00
พัทลุง	8,894	10,088	13.42	2,375	3,221	35.62	4,347	8,252	89.83	1,830	2,562	40.00

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ ข-9 ผลผลิตจากยางพาราของประเทศไทย ปี 2550/2551

ภาค/จังหวัด	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่กรีดยาง (ไร่)			ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กก.)		
	ปี 2550	ปี 2551	% +/-	ปี 2550	ปี 2551	% +/-	ปี 2550	ปี 2551	% +/-	ปี 2550	ปี 2551	% +/-
รวมทั้งประเทศ	15,362,346	16,716,945	8.82	11,086,811	11,371,407	2.57	3,022,324	3,166,843	4.78	273	278	1.83
ภาคเหนือ	399,017	600,578	50.51	11,590	14,771	27.45	2,905	3,710	27.71	251	251	0.00
ตะวันออกเฉียงเหนือ	2,143,206	2,799,209	30.61	524,155	569,668	8.68	136,128	154,917	13.80	260	272	4.62
ภาคกลาง	1,706,807	1,977,460	15.86	1,200,700	1,272,792	6.00	338,977	364,100	7.41	282	286	1.42
ภาคใต้	11,113,316	11,339,698	2.04	9,350,366	9,514,176	1.75	2,544,314	2,644,116	3.92	272	278	2.21
ตรัง	1,309,313	1,310,188	0.07	1,094,765	1,109,178	1.32	322,956	333,863	3.38	295	301	2.03
นครศรีธรรมราช	1,400,808	1,447,643	3.34	1,102,911	1,136,190	3.02	280,535	293,137	4.49	254	258	1.57
พัทลุง	538,411	538,477	0.01	477,842	470,200	-1.60	140,008	140,590	0.42	293	299	2.05

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ ข-10 ผลผลิตจากข้าวเจ้าและข้าวเหนียวของประเทศ ปี 2551/2552

ภาค/จังหวัด	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่(กก.)		ร้อยละ
				ปลูก	เก็บ	เนื้อที่เพาะปลูก
ทั้งประเทศ	57,422,337	54,385,144	23,235,476	405	427	100
ข้าวเจ้า	39,226,759	37,104,614	16,951,837	432	457	68.31
ข้าวเหนียว	18,195,578	17,280,530	6,283,639	345	364	31.69
ภาคเหนือ	12,606,460	12,035,933	6,597,122	523	548	100.00
ข้าวเจ้า	9,459,908	9,000,783	4,905,395	519	545	75.04
ข้าวเหนียว	3,146,552	3,035,150	1,691,727	538	557	24.96
ตะวันออกเฉียงเหนือ	33,071,286	31,082,257	10,298,483	311	331	100.00
ข้าวเจ้า	18,087,789	16,900,853	5,724,949	317	339	54.69
ข้าวเหนียว	14,983,497	14,181,404	4,573,534	305	323	45.31
ภาคกลาง	9,820,320	9,475,139	5,585,558	569	589	100.00
ข้าวเจ้า	9,755,749	9,412,061	5,567,508	571	592	99.34
ข้าวเหนียว	64,571	63,078	18,050	280	286	0.66
ภาคใต้	1,924,271	1,791,815	754,313	392	421	100.00
ข้าวเจ้า	1,923,313	1,790,917	753,985	392	421	99.95
ข้าวเหนียว	958	898	328	342	365	0.05
ตรัง	43,228	42,014	14,953	346	356	100.00
ข้าวเจ้า	43,228	42,014	14,953	346	356	100.00
ข้าวเหนียว	-	-	-	-	-	-
นครศรีธรรมราช	618,905	558,988	226,376	366	405	100.00
ข้าวเจ้า	618,358	558,474	226,178	366	405	99.91
ข้าวเหนียว	547	514	198	362	385	0.09
พัทลุง	362,492	342,596	160,245	442	468	100.00
ข้าวเจ้า	362,492	342,596	160,245	442	468	100.00
ข้าวเหนียว	-	-	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก ค ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต หรือตาราง I/O เป็นหนึ่งใน 5 บัญชีหลักของระบบบัญชีเศรษฐกิจ (Economic Accounting System) ของประเทศ ซึ่งอีก 4 บัญชี ได้แก่ บัญชีประชาชาติ (National Accounts) บัญชีดุลการชำระเงิน (Balance of Payment) บัญชีเศรษฐกิจเงินทุน (Flow of Funds) และบัญชีสมดุลแห่งชาติ (National Balance sheet หรือ National Wealth) ตาราง I/O เป็นตารางที่สร้างขึ้นมาเพื่อวัดและแสดงกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยการแบ่งกลุ่มกิจกรรมเหล่านั้น ให้เป็นหมวดหมู่ตามประเภทสาขาการผลิต (Sector or Industry) เช่น เกษตรกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรม การขนส่ง การก่อสร้าง บริการ และอื่นๆ ซึ่งถ้าหากตั้งข้อสมมติเพิ่มเติมว่าแต่ละสาขามีโครงสร้างการผลิตและเทคโนโลยีการผลิตเหมือนกันแล้ว แนวคิดนี้ก็สามารถนำมาใช้จัดสร้างตารางแสดงความสัมพันธ์ของการผลิตและการกระจายผลผลิตของสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจของประเทศหรือของจังหวัดในช่วงระยะหนึ่งได้อย่างเป็นระบบและชัดเจนมากขึ้น กล่าวคือในระบบเศรษฐกิจนั้น สาขาการผลิตแต่ละสาขาจะใช้ปัจจัยการผลิต (Inputs) อะไรบ้าง เพื่อนำมาใช้ในการผลิตสินค้าต่างๆ เช่น วัตถุดิบ แรงงาน เป็นต้น และขณะเดียวกันเมื่อแต่ละสาขาการผลิตผลิตสินค้านั้นออกมาแล้วก็จะขายสินค้าที่ผลิตได้ (Output) ให้กับสาขาการผลิตอื่นๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตต่อไปรวมทั้งยังขายสินค้าให้แก่ภาคครัวเรือน รัฐบาล ธุรกิจ หรือภาคต่างประเทศ และการสต็อกสินค้า จึงกล่าวได้ว่าตาราง I/O ได้แสดงให้เห็นการหมุนเวียน (Flow) ของสินค้าและบริการระหว่างสาขา (Sectors) ต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่แน่นอน (โดยปกติกำหนดระยะเวลา 1 ปี) โดยทางด้านแนวนอน (Column) ของตารางได้แสดงถึงโครงสร้างการผลิต (Input Structure) และทางด้านแนวตั้ง (Row) ได้แสดงถึงการกระจายผลผลิต (Output Distribution) ของแต่ละสาขาการผลิตในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งบางครั้งตาราง Input-Output ก็มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า “Inter-Industrial Relations Table” รูปแบบทั่วไปของตาราง I/O สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รูปแบบทั่วไปของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต หรือตาราง I/O

		Producers					Final Demand					Total Output
		X ₁	X ₂	X ₃	X _j	C	I	G	X	M	
Producers	X ₁	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X _{1j}	C ₁	I ₁	G ₁	X ₁	M ₁	X ₁
	X ₂	X ₂₁	X ₂₂	X ₂₃	X _{2j}	C ₂	I ₂	G ₂	X ₂	M ₂	X ₂

	X _i	X _{i1}	X _{i2}	X _{i3}	X _{ij}	C _i	I _i	G _i	X _i	M _i	X _i
Value Added	V ₁	V ₂	V ₃	V _j	GROSS NATIONAL PRODUCT						
Total input	X ₁	X ₂	X ₃	X _j							

ที่มา: อัคร พิศาลวานิช, “องค์ความรู้รายได้ประชาชาติของไทย”, 2549

จากตารางที่ 1 ทางด้านแนวนอน (Row) ได้แสดงการกระจายผลผลิตของสินค้าในแต่ละสาขาการผลิต คือขายให้กับสาขาหรืออุตสาหกรรมอื่นๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิตขั้นกลาง (Intermediate Demand) และเพื่อตอบสนองความต้องการขั้นสุดท้าย (Final Demand) ซึ่งประกอบด้วย การบริโภคของครัวเรือน และรัฐบาล การสะสมทุนหรือสต็อก (Increase in Stock) การส่งออก (Export) ในขณะที่ทางด้านแนวตั้ง (Column) ได้แสดงโครงสร้างการผลิตของแต่ละอุตสาหกรรมว่าต้องใช้ปัจจัยการผลิตอะไรบ้าง อันได้แก่วัตถุดิบต่างๆ (อยู่ในส่วนของ Intermediate Demand) และปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary Input) ซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้างแรงงาน (Wages and Salaries) ส่วนเกินของการประกอบการ (Operating Surplus) ซึ่งก็คือกำไร (Profit) ค่าเช่าที่ดิน (Rent) และดอกเบี้ย (Interest) ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) ภาษีทางอ้อมสุทธิ (Indirect Taxes minus Subsidies) และเมื่อรวมราคาสินค้านำเข้า (Import goods) มาบันทึกไว้ในตารางแล้ว ตาราง I/O จะแสดงภาวะของ demand และ supply ของสินค้าในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งก็คือภาวะดุลยภาพทั่วไปของสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (General Equilibrium in The Opened Economics) และจากตารางจะแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยการผลิต (input) ที่เท่ากับกับผลผลิต (output) เสมอ

ธุรกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างสาขาการผลิต (Inter-Industrial Transactions) สามารถอธิบายได้ชัดเจนขึ้นในรูปของพีชคณิต ดังต่อไปนี้

ในแต่ละแนวนอน (ROW) จะแสดงถึงการกระจายผลผลิตของอุตสาหกรรม โดยสมมติให้มี n สาขาการผลิต คือ

$$\sum_{j=1}^n X_{ij} + F_i = X_i \quad (i = 1, 2, \dots, n)$$

- โดยที่
- X_{ij} = ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรม i เพื่อการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรม j
 - X_i = มูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรม i
 - F_i = อุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อสินค้าอุตสาหกรรม i

ในทำนองเดียวกัน ในแต่ละแนวตั้งจะแสดงถึงโครงสร้างการใช้จ่าย (หรือต้นทุน) การผลิตสินค้าอุตสาหกรรม j คือ

$$\sum_{i=1}^n X_{ij} + V_j = X_j \quad (j = 1, 2, \dots, n)$$

- โดยที่
- V_j = มูลค่าเพิ่มของสาขาการผลิต

สมมติให้การใช้ปัจจัยการผลิต (Input) เป็นสัดส่วนโดยตรงกับมูลค่าของผลผลิต (Output) จะได้ว่า

$$X_{ij} = a_{ij} X_j$$

$$\text{หรือ} \quad a_{ij} = \frac{X_{ij}}{X_j}$$

โดยที่ a_{ij} จะเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์การผลิต (Input or Technical Coefficients) ของแต่ละปัจจัยที่ใช้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม i

จากความสัมพันธ์ที่แสดงข้างต้น อธิบายในรูปเมตริกซ์ (Matrix Form) ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} X &= AX + F \\ \text{หรือ} \quad X &= (I - A)^{-1} F \end{aligned}$$

$$\text{โดยที่} \quad X = \begin{pmatrix} X_1 \\ X_2 \\ \vdots \\ X_n \end{pmatrix} \quad F = \begin{pmatrix} F_1 \\ F_2 \\ \vdots \\ F_n \end{pmatrix}$$

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1n} \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2n} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \end{pmatrix}$$

$(I - A)^{-1}$ เรียกว่า Leontief Inverse Matrix หรือ Inverse Matrix ซึ่งตั้งชื่อให้ตาม Prof. Wassily W. Leontief ผู้คิดค้นทฤษฎี Input-Output Inverse Matrix ที่นับเป็นหัวใจสำคัญในการวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจด้วยตาราง I/O